

ՀՀ ԼՈՐՈՒՒ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

2013թ. ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՊԼԱՆՈՎ ՆԱԽԱՏԵՍՎԱԾ
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ

ՎԱՆԱԶՈՐ 2014թ.

Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

2013թ. ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՊԼԱՆՈՎ ՆԱԽԱՏԵՍՎԱԾ
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ

Բովանդակություն

	ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ	3
	2013 ԹՎԱԿԱՆԻ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ	5
1.	ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ, ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՀԱՏՎԱԾԻ ԵՎ ՓՄՁ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ	7
	ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՈԼՈՐՏՆԵՐ	9
2.	2.1. Կրթություն և մշակույթ	9
	2.2. Առողջապահություն	15
	2.3. Սոցիալական պաշտպանություն	17
	ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	20
3.	3.1. Գյուղատնտեսություն	20
	3.2. Բնապահպանություն	24
	ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ	26
4.	4.1. 2013թ ՀՀ պետական բյուջեով Լոռու մարզում նախատեսված շինարարական աշխատանքները	28
	ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐ	29
5.	5.1. Ճանապարհաշինություն	29
	5.2. Զրամատակարարում ու ջրահեռացում	31
	5.3. Գազամատակարարում	34
	ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ, ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱՅԻԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	35
6.	6.1. Տարածքային կառավարում	35
	6.2. Տեղական ինքնակառավարում և ապակենտրոնացում	36
	6.3. Քաղաքացիական հասարակություն	38
7.	ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐ, ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	40
	ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. Տեղեկանք ՀՀ Լոռու մարզի 2013թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրի 2013թ. տարեկան աշխատանքային պլանով նախատեսված միջոցառումների կատարման վերաբերյալ	48
	ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. Տեղեկանք ՀՀ կառավարության 2009թ. հոկտեմբերի 1-ի թիվ 1130-Ն որոշմամբ հաստատված ՀՀ Լոռու մարզի 2010-2013 թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրի 2013թ. տարեկան աշխատանքային պլանի փաստացի կատարման վերաբերյալ	66
	ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՀՀ 2013թ. պետ. բյուջեով (Լոռու մարզ) ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով ծախսերն ըստ ծրագրերի, ծախսատեսակների և կատարողների	72

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Սույն հաշվետվությունը պատրաստվել է Լոռու 2010-2013թթ. ՄԶԾ շրջանակում ստեղծված մարզպետարանի մոնիտորինգի և գնահատման խմբի կողմից Լոռու մարզային զարգացման ծրագրի 2013թ. Տարեկան աշխատանքային պլանով նախատեսված միջոցառումների և իրականացված աշխատանքների վերլուծության հիման վրա: Լոռու մարզի 2010-2013թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագիրը, որը կազմվել է համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008 թվականի սեպտեմբերի 18-ի N38 արձանագրային որոշմամբ հաստատված հայեցակարգի, հաստատվել է ՀՀ Կառավարության 2009թ հոկտեմբերի 1-ի արտագնա նիստի թիվ 1130-Ն որոշմամբ: ՄԶԾ-ի կազմման ընթացքում մարզպետարանում ձևավորվել են ոլորտային յոթ աշխատանքային խմբեր, որոնք համաձայն Լոռու մարզպետի 2009 թվականի փետրվարի 25-ի թիվ 49 Ա որոշման գործել են հետևյալ ուղղություններով.

- ❖ Արդյունաբերություն, մասնավոր հատված և փոքր ու միջին ձեռնարկատիրություն,
- ❖ Գյուղատնտեսություն, բնապահպանություն և ընդերքի օգտագործում,
- ❖ Կրթություն, մշակույթ, սպորտ և երիտասարդության հարցեր,
- ❖ Առողջապահություն և սոցիալական ապահովություն,
- ❖ Քաղաքաշինություն,
- ❖ Ենթակառուցվածքներ (ջրամատակարարում և ջրահեռացում, ճանապարհաշինություն, տրանսպորտ, գազամատակարարում),
- ❖ Տարածքային կառավարում, տեղական ինքնակառավարում և քաղաքացիական հասարակություն:

ՄԶԾ-ի իրագործման ընթացքում ակնկալվում է ստանալ հետևյալ հիմնական արդյունքները.

- ❖ Մարզի կայուն զարգացում,
- ❖ Մարզի տնտեսության աճի տեմպերի արագացում և դրա հիման վրա շոշափելի արդյունքների արձանագրում,
- ❖ Բնակչության եկամուտների աճ և մարդկային աղքատության կրճատում,
- ❖ Բնակչության զբաղվածության աճ և գործազրկության մակարդակի նվազում,
- ❖ Մասնավոր հատվածի և ՓՄՁ զարգացման նպաստավոր, հավասար հնարավորությունների ու բարենպաստ մրցակցային դաշտի ստեղծում,
- ❖ Գյուղատնտեսական արտադրանքի իրացման ծավալների և ապրանքայնության մակարդակի բարձրացում,
- ❖ Մարզի բնապահպանական իրավիճակի բարելավում,
- ❖ Բնակչությանը տրամադրվող սոցիալական ծառայությունների որակի և մատչելիության աստիճանի էական բարձրացում,
- ❖ Մարզային և համայնքային ենթակառուցվածքների զարգացում,
- ❖ Տարածքային կառավարման արդյունավետության բարձրացում,
- ❖ Մարզպետարանի կարողությունների ուժեղացում,
- ❖ Կառավարման արդյունավետության բարձրացում՝ օպտիմալ ապակենտրոնացում,
- ❖ Տեղական ինքնակառավարման մարմինների հնարավորությունների և լիազորությունների հիմնավորված ընդարձակում,
- ❖ Հանրային կառավարման համակարգում հրապարակայնության, թափանցիկության և հաշվետվողականության սկզբունքների արմատավորում,
- ❖ Քաղաքացիական հասարակության մասնակցային գործընթացի ակտիվացում,
- ❖ մարզային և համայնքային գործընթացներին բնակչության իրազեկվածության աստիճանի բարձրացում, տեղեկատվության ազատության աստիճանի բարձրացում:

Հայաստանի Հանրապետության փոխվարչապետ, տարածքային կառավարման նախարարի 2013թ. փետրվարի 26-ի թիվ 25-Ա հրամանով (հավելված 2) հաստատվել է ՀՀ Լոռու մարզպետարանի աշխատակազմի 2013թ. Տարեկան աշխատանքային պլանը, որի նպատակն է աջակցել ՄԶԾ-ի իրականացման աշխատանքներին: ՏԱՊ-ի թիրախներն են.

- Համախմբել բոլոր նախատեսվող միջոցառումները ՄԶԾ-ի գերակա նպատակների իրականացման շուրջ:
- Կապել բոլոր նախատեսվող միջոցառումները ՄԶԾ-ի արդյունքների հետ՝ «տրամաբանական հենքի» համակարգի օգնությամբ:
- Ներառել միջոցառումների իրականացման ցուցանիշները և արդյունքները տրամաբանական հենքում:
- Սահմանել այն կազմակերպությունները, որոնք պատասխանատու են կոնկրետ միջոցառումներն իրականացնելու համար:
- Սահմանել դեռևս ֆինանսական միջոցներով չապահովված միջոցառումների համար ֆինանսավորման ռազմավարությունը:

Ընդհանուր առմամբ, ՏԱՊ-ում ներկայացված են այն միջոցառումները, որոնց իրականացման համար պատասխանատու է մարզպետարանը, ինչպես նաև արձանագրված են այն հիմքերը, որոնց վրա կառուցվելու է ՄԶԾ մոնիտորինգի համակարգը:

Այս հաշվետվության մեջ վերլուծված են ՄԶԾ ութ ոլորտներում («Արդյունաբերություն, մասնավոր հատված և փոքր ու միջին ձեռնարկատիրություն», «Գյուղատնտեսություն, բնապահպանություն և ընդերքի օգտագործում», «Կրթություն, մշակույթ, սպորտ և երիտասարդության հարցեր», «Առողջապահություն և սոցիալական ապահովություն», «Քաղաքաշինություն», «Ենթակառուցվածքներ (ջրամատակարարում և ջրահեռացում, ճանապարհաշինություն, տրանսպորտ, գազամատակարարում)», «Տարածքային կառավարում, տեղական ինքնակառավարում և քաղաքացիական հասարակություն», «Արտաքին կապեր և միջազգային կազմակերպություններ») 2013թ. ՏԱՊ-ով նախատեսված և տարվա ընթացքում իրականացված միջոցառումների ամփոփ նկարագրությունը ըստ ոլորտների:

Հավելված 1-ում բերված է տեղեկատվություն ՀՀ Լոռու մարզի 2013թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրի 2013թ. տարեկան աշխատանքային պլանով նախատեսված միջոցառումների կատարման վերաբերյալ

Հավելված 2-ում բերված է տեղեկատվություն ՀՀ կառավարության 2009թ. հոկտեմբերի 1-ի թիվ 1130-Ն որոշմամբ հաստատված ՀՀ Լոռու մարզի 2010-2013 թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրի 2013թ. տարեկան աշխատանքային պլանի փաստացի կատարման վերաբերյալ

Հավելված 3-ում բերված է ՀՀ 2013թ. պետ. բյուջեով (Լոռու մարզ) ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով ծախսերն ըստ ծրագրերի, ծախսատեսակների և կատարողների

2013 ԹՎԱԿԱՆԻ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ

Ըստ Լոռու մարզի 2010-2013թթ. Սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրի 2013թ. կարիքների գնահատման՝ անհրաժեշտ գումարը եղել է **9,913,721. 0 հազ.** դրամ, սակայն, ինչպես երևում է ստորև բերված աղյուսակ 1.-ից, 2013 թվականի ՏԱՊ-ով նախատեսված իրատեսական բյուջեն կազմում է **54,745,462.6** հազար դրամ, այդ թվում ՀՀ պետական բյուջեի հատկացումներ՝ **2,167,597.0** հազար դրամ, որից **989.39** հազար դրամ՝ հրատապ ծրագրով, համայնքային ներդրումներ՝ **610,165.6** հազ. դրամ, միջազգային դոնոր և այլ վարկային կազմակերպությունների հատկացումներ՝ **2,136,900.0** հազ. դրամ և մասնավոր հատվածի ներդրումներ՝ **49,830,800.0** հազ. դրամ, որից արդյունաբերության մեջ՝ **49,453,500.0** հազար դրամ:

Աղյուսակ 1.

ՀՀ Լոռու մարզի 2013 թվականի զարգացման ծրագրի ֆինանսավորումն ըստ բնագավառների

Հ/Հ	Ոլորտի անվանումը	2013թ. պլանավորված ֆինանսավորումը, այդ թվում			Իրականացված է 2013թ., այդ թվում		
		Ընդամենը	2013թ. Պետական բյուջեից		Ընդամենը	2013թ. Պետական բյուջեի ֆինանսավորմամբ	
			Ընդամենը	Այդ թվում՝ հրատապ ծրագրերով		Ընդամենը	Այդ թվում՝ հրատապ ծրագրերով
1.	Արդյունաբերություն, ՓՄՁ և մասնավոր հատված	49,453.50	0.0	0.0	33,820.00	0.00	0.00
2.	Սոցիալական ոլորտներ	833.6835	806.44	362.30	1,270.144	774.849	394.899
2.1.	Կրթություն	360.3099	341.59	113.60	576.59	296.54	141.54
2.2.	Մշակույթ և սպորտ	232.7436	224.22	164.07	271.56	229.92	160.97
2.3.	Առողջապահություն	235.630	235.63	79.63	417.09	243.49	87.49
2.4.	Սոցիալական ապահովություն	5.0	5.0	5.0	4.90	4.90	4.90
3.	Գյուղատնտեսություն և բնապահպանություն	513.1716	22.00	22,000.0	439.946	51.627	19.986
3.1.	Գյուղատնտեսություն	267.4393	10.00	10.00	194.30	40.81	9.17
3.2.	Բնապահպանություն	245.7323	12,000.0	12,000.0	245.64	10.82	10.82
4.	Քաղաքաշինություն	518.5654	426.26	343.26	1,975.816	415.021	332.021
4.1.	Բնակարանաշինություն	69.60	50.00	0.00	359.05	50.00	0.00
4.2.	Բնակարանային տնտես. և բարեկարգում	448.9654	376.26	343.26	1,616.76	365.02	332.02
5.	Ենթակառուցվածքներ	3,426.5421	912.897	261.83	3,034.056	1,176.391	225.315
5.1.	Ճանապարհաշինություն	456.8205	284.097	142.83	600.61	567.02	125.75
5.2.	Զրամատակարարում	2,764.1871	581.800	72.00	2322.20	564.53	54.73
5.3.	Գազամատակարարում	205.5345	47.000	47.00	111.25	44.84	44.84
	Ընդամենը	54,745.4626	2,167.60	989.39	40,539.96	2,417.89	972.22

Աղյուսակ 1.-ում բերված են նաև 2013 թվականին ՀՀ Լոռու մարզում բոլոր ֆինանսական աղբյուրներով իրականացված աշխատանքների ծավալներն ըստ բնագավառների: Ավյուսակ 2.-ում բերված են ՀՀ Լոռու մարզի 2013 թվականի զարգացման ծրագրի ֆինանսավորումն ըստ ֆինանսավորման աղբյուրների: 2013թ. մարզում ընդամենը իրականացվել է **40,539.96** մլն դրամի աշխատանքներ, այդ թվում՝ ՀՀ պետական բյուջեի միջոցներից՝ **2,417.89** մլն դրամ, համայնքային բյուջեների ներդրումներ՝ **366.26** մլն դրամ, միջազգային դոնոր և այլ վարկային կազմակերպությունների հատկացումներ՝ **1,733.90** մլն դրամ, մասնավոր հատվածի ներդրումներ՝ **35,639.00** մլն դրամ, որից արդյունաբերության մեջ՝ **33,820.0** մլն և ֆինանսավորման այլ աղբյուրներով՝ **382.914** մլն դրամ:

Աղյուսակ 2.

ՀՀ Լոռու մարզի 2013 թվականի զարգացման ծրագրի ֆինանսավորումն ըստ ֆինանսավորման աղբյուրների

		մլն դրամ	
Հ/Հ	2013 թվականի զարգացման ծրագրի ֆինանսավորումն ըստ ֆինանսավորման աղբյուրների	2013թ. ՏԱՊ-ով նախատեսված ֆինանսավորումը	Իրականացված է 2013թ. ընթացքում
Ընդամենը մարզում, այդ թվում՝		54,745.46	40,539.96
I	ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵ, այդ թվում	2,167.60	2,417.89
	❖ ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն	227.99	155.00
	❖ ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարություն	73.27	73.27
	❖ ՀՀ մշակույթի նախարարություն	60.15	60.15
	❖ ՀՀ պաշտպանության նախարարություն	83.00	83.00
	❖ ՀՀ առողջապահության նախարարություն	156.00	156.00
	❖ ՀՀ Լոռու մարզպետարան (իրատապ ծրագիր+ լրացուց.)	989.39	1,012.67
	❖ ՀՀ Լոռու մարզպետարան (ճանապ. պահպանում)	68.00	68.00
	❖ Համաֆինանսավորում KFW վարկային ծրագրին	509.80	509.80
	❖ Վանաձորի քաղաքապետարան		300.00
II	ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ	610.17	366.26
III	ՄԻՋԱԶԳ. ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	2,136.90	1,733.90
	❖ Գերմանական KFW բանկ	1,529.40	1,529.40
	❖ «Եվրոպական վերակառուցման» և «Ասիական բանկ» վարկային ծրագիր	607.50	204.50
IV	ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐ, ԴՈՆՈՐՆԵՐ	49,453.50	35,639.00
	❖ «ՎԱԼԵՔՍ» ընկերություն	47,400.0	31,900.00
	❖ Սազամար» ՓԲԸ	1,200.0	1,100.00
	❖ «Ախթալայի ԼՀԿ» ՓԲԸ	353.5	200.0
	❖ «Վանաձոր-Խիմարում» ՓԲԸ	500.0	620.0
	❖ Մասնավոր ներդրումներ (բնակարաններ, օբյեկտներ)		1,500.0
	❖ Մասնավոր ներդրումներ (սոցիալական ծրագրերում)		319.0
V	ԱՅԼ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ	377.30	382.914
	❖ ՀՀ ԿԱ ԳՏՏԶ ԾԻԳ	127.30	52.80
	❖ ՀՍՆՀ		171.8
	❖ «Համայնքների գյուղատնտեսական ռեսուրսների կառավարման և մրցակցության»	250.0	150.0
	❖ «Միացյալ Ազգերի Զարգացման Ծրագիր»		8.0
	❖ «Փարոս» հիմնադրամ		0.314

1. ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ, ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՀԱՏՎԱԾԻ ԵՎ ՓՄՁ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ

Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության, ինչպես նաև մասնավոր հատվածի զարգացումը մարզում աղքատության կրճատման և տնտեսական զարգացման ամենակարևոր ուղղություններից մեկն է: Այս կապակցությամբ 2013 թ. ՄԶԾ-ով առաջարկվում է բարձրացնել գործարար ակտիվությունը մարզում բիզնես պլանավորման և կառավարման տարածաշրջանային հատուկ մոտեցումների կիրառման միջոցով՝ ներգրավելով այդ գործնթացներում ՏԻՄ-երի և գործարար համայնքի ներկայացուցիչներին:

Մասնավոր հատվածի զարգացման հիմնախնդիրների վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ մարզի տնտեսության հետագա զարգացման համար կարևոր է, որ շարունակելով առանձին ՓՄՁ-ների մակարդակով ցուցաբերվող աջակցությունը, առանձին ոլորտների և տարածաշրջանների մակարդակով անցում կատարել մասնավոր հատվածի զարգացման հետևյալ ծրագրային միջոցառումների իրականացմանը՝

- ✓ ՓՄՁ աջակցման և մասնավոր հատվածի զարգացման տարածաշրջանային ծրագրերի մշակում,
- ✓ Գերակա ոլորտներում մասնավոր հատվածի զարգացման մարզային հայեցակարգային դրույթների իրականացում,
- ✓ ՀՀ ՓՄՁ ԶԱԿ-ի Լոռու մասնաճյուղի և ՓՄՁ զարգացման մարզային խորհրդի սերտ ու համագործակցված աշխատանքի կազմակերպում:

Հայաստանի փոքր և միջին ձեռնարկատիրության զարգացման ազգային կենտրոնի Ստեփանավանի մասնաճյուղը հաջողությամբ շարունակում է իր աշխատանքը մարզում: Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի աջակցության հիմնական ուղղություններն են՝ գործարար տեղեկատվություն, գործարար խորհրդատվություն, գործարար ուսուցում, վերապատրաստում, վարկային երաշխավորության տրամադրում:

ՀՀ ՓՄՁ ԶԱԿ-ի Լոռու մասնաճյուղի և ՓՄՁ զարգացման մարզային խորհրդի սերտ ու համագործակցված աշխատանքի արդյունքում 2012թ. ընթացքում Լոռու մարզի ՓՄՁ-ներին տրամադրվել է հետևյալ աջակցությունները՝

Ուսուցողական աջակցության ծրագրեր/տարեկան թիրախներ

- ✓ Սկսնակների համար ֆինանսական պլանավորման, դասընթացի կազմակերպում, ուղեկցում, ներառյալ՝ անցյալ տարիների սկսնակները՝ 132
- ✓ Կանանց մրցանակաբաշխության մասնակիցների հավաքագրում 18
- ✓ Վարկավորման գործընթացի, շրջանառության հարկի սեմինար 22

Տեղեկատվական և խորհրդատվական աջակցության ծրագրեր/տարեկան թիրախներ

- ✓ Փոփոխությունների նոր փաթեթի վերաբերյալ տեղեկացնող/պարզաբանող ամփոփ նյութի տարածում /2 ամսվա ընթացքում առնվազն 500 ՓՄՁ սուբյեկտի/ 554

Տեղեկատվական աջակցություն ՓՄՁ սուբյեկտներին, այդ թվում՝

- ✓ Գործարարներին պարբերաբար անհատական կամ խմբային խորհրդատվություն
- ✓ Էլեկտրոնային ստորագրությունների ձեռքբերման, եկամտային հարկի մասին օրենքին համապատասխան աշխատավարձի վերահաշվարկման, անհատական հաշիվների գրանցման, եկամտային հարկի հաշվետվությունների կազմման և էլեկտրոնային եղանակով դրանց ներկայացման ուղղությամբ 360
- ✓ Իրավաօրենսդրական դաշտում կատարված այլ փոփոխությունների վերաբերյալ տեղեկատվական և խորհրդատվական աջակցություն 440
- ✓ ՓՄՁ պետական աջակցության ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվության տարածում՝ 465

Միջազգային համագործակցության ծրագրեր/տարեկան թիրախներ

- ✓ Արտահանման ներուժ ունեցող ՓՄՁ սուբյեկտների ոլորտային շտեմարանի համալրում, աշխատանքներ «MarketPlace» կայքի հետ՝ 24

- ✓ ՁեՑ-ի ամսական էլ. տեղեկաթերթերի և այլ տեղեկատվական բնույթի նյութերի տարածում գործարարների շրջանում՝ 350
- ✓ Տեղեկատվության տրամադրում ԵՄ շուկայի պահանջների, օրենսդրության, արտահանման/ներմուծման ընթացակարգերի, արտադրողների, սարքավորումների, ապրանքների գների և այլ նմանատիպ հարցերի վերաբերյալ՝ համաձայն ՓՄՁ սուբյեկտների կողմից կատարված հարցումների՝ 24
- ✓ Գործարար/տեխնոլոգիական համագործակցության հիմնապաշարի (ԳՀՀ/ՏՀՀ) համալրում Հայաստանյան ՓՄՁ-ների կողմից գործարար համագործակցության առաջարկներով՝ 10
- ✓ ՁեՑ-ի համապատասխան գործիքների միջոցով հայաստանյան ՓՄՁ սուբյեկտների պահանջին համապատասխան գործընկերների որոնում և գործարար կապերի ստեղծմանն աջակցություն՝ 7

Տեղական տնտեսական զարգացում/տարեկան թիրախներ

- ✓ Համայնքների տնտեսական ներուժի բացահայտում - 2
- ✓ Համայնքների տնտեսական քարտեզագրում - 12
- ✓ Գյուղտեխնիկայի տրամադրում՝ - 6 հոգու տրակտոր եւ 9 հոգու սարքավորումներ

ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Մարզի տնտեսության առաջատար բնագավառի՝ արդյունաբերության մասով 2010-2013թթ. Լոռու մարզի ՄՁԾ-ով կարիքի գնահատում չի կատարվել, քանի որ այս բնագավառում ներդրումների բացարձակ մեծամասնությունն ընկնում է մասնավոր հատվածի վրա, իսկ 2009 թվականին՝ ՄՁԾ-ի կազմման ժամանակ համաշխարհային ֆինանսա-տնտեսական ճգնաժամի պատճառով հնարավոր չէր գոնե մոտավոր կանխատեսել ճյուղի զարգացման հիմնական ուղղությունները, ներդրումների չափերը:

Չնայած դրան, 2013 թվականի համար մարզի արդյունաբերության գերակա ճյուղերում մասնավոր ընկերությունների, ներդրողների և ֆինանսական կառույցների կողմից իրատեսական է համարվել պլանավորվել շուրջ **49,453.50** մլն դրամի ներդրումներ, մասնավորապես.

❖ Հանքարդյունաբերություն	48,953.50 մլն դրամ
✓ «ԷՅ-ՍԻ- ՓԻ» ՓԲԸ	400. 00 մլն դրամ
✓ «Թեղուտ» ՓԲԸ	47,000.00 մլն դրամ
✓ «Սագամար» ՓԲԸ	1,200.00 մլն դրամ
✓ «Ախթալայի ԼՀԿ», ՓԲԸ	353.50 մլն դրամ
❖ քիմիական արդյունաբերությունում	500.00 մլն դրամ
✓ «Վանաձոր-Խիմարում» ՓԲԸ	500. 00 մլն դրամ

Մարզի արդյունաբերության և մասնավոր հատվածում ներդրումների գերակշիռ մասը հանքարդյունաբերության ճյուղում է:

2013 թվականին, ըստ մարզի խոշոր արդյունաբերական ձեռնարկություններից ստացված տեղեկատվության, մարզի արդյունաբերության գերակա ճյուղերում մասնավոր ընկերությունների, ներդրողների և ֆինանսական կառույցների կողմից նախատեսված **49,453.50** մլն դրամի դիմաց իրականացվել է ընդամենը **32,820.00** մլն դրամի ներդրումներ, մասնավորապես.

➤ «Վալլեքս» ընկերությունների խումբ («Թեղուտ», «Էյ-ՍԻ-ՓԻ» ՓԲԸ-ների)	31,900.00 մլն դրամ
➤ «Սագամար» ՓԲԸ՝	1.100.00 մլն դրամ
➤ «Ախթալայի ԼՀԿ» ՓԲԸ՝	200.00 մլն դրամ
➤ «Վանաձոր-Քիմարում» ՓԲԸ՝	620.00 մլն դրամ

2. ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՈԼՈՐՏՆԵՐ

2.1. Կրթություն և մշակույթ

Համաձայն Լոռու մարզի 2010-2013թթ. սոցիալ տնտեսական զարգացման ծրագրի 2013թ. տարեկան աշխատանքային պլանի մարզի կրթության ոլորտում շարունակվել է Հայաստանի Հանրապետության կրթության զարգացման պետական քաղաքականության իրականացումը:

Որպես ոլորտի զարգացման գերակա նպատակ՝ շարունակվել է դիտվել կրթության որակի և մատչելիության բարձրացումը: 2013թ. ՏԱՊ-ի համաձայն շարունակվել են դպրոցների վերանորոգման, տեխնիկական վերազինման և գույքի թարմացման միջոցառումները, ուսուցիչների մասնագիտական կարողությունների բարձրացմանը, դպրոցների՝ որպես ինքնակառավարման մարմինների ուժեղացմանն ուղղված աշխատանքները, այդ թվում՝

- Կրթադաստիարակչական և ֆինանսատնտեսական գործունեությունը բարելավելու նպատակով ուսումնասիրություններ են կատարվել մարզի թվով 15 դպրոցներում (Վանաձորի թթ.1 և 25, Վահագնիի, Սպիտակի թ6, Գեղասարի, Ստեփանավանի թթ.2 և 6, Ուրասարի, Սվերդլովի, Լեոնապատի, Ալավերդու թթ.4 և 7, Օձունիթ2, Կարմիր Աղեգու և Ծաթերի), ներկայացվել են համապատասխան առաջարկություններ:
- Նախապատրաստական և կազմակերպչական աշխատանքներ են տարվել միասնական քննություններին մասնակցող 1112 շրջանավարտների համար, իրականացվել է մարզի դպրոցների ավարտական քննությունները և գիտելիքների ստուգումը պատշաճ մակարդակով կազմակերպելու, անցկացնելու և ընթացքը վերահսկելու ծրագիրը՝ հաստատված Լոռու մարզպետի կողմից:
- Խորհրդատվական օգնություն է ցուցաբերվել մարզի 151 հանրակրթական դպրոցների խորհուրդներին՝ դպրոցների տարիֆիկացիաների կազմման, հաստիքացուցակների ձևավորման, ֆինանսատնտեսական և ուսումնադաստիարակչական հարցերի քննարկումների կազմակերպման, տնօրենների ու ուսուցիչների ընտրությունների և այլ հարցերում: Հիմք ընդունելով «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքը կատարվել են փոփոխություններ թվով 37 հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների կառավարման խորհուրդների կազմերում:
- Կրթության առաձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող աշակերտների համար 2013-2014 ուստարվա 1-ին կիսամյակում ներառական կրթություն է իրականացվել Վանաձորի թիվ 18 դպրոցում (33 երեխա), Ստեփանավանի թիվ 1 դպրոցում (34 երեխա), Ստեփանավանի թիվ 6 դպրոցում (50 երեխա), Ստեփանավանի թիվ 2 դպրոցում (29 երեխա/), Ախթալայի թիվ 1 դպրոցում (5 երեխա): 2014 թ հունվար ամսից ներառական կրթություն կիրականացնեն նաև Վանաձորի թիվ 6 , թիվ 25 և Կուրթանի դպրոցները:
- Ընթացիկ տարում ամրացման աշխատանքներ են իրականացվել Հաղպատի դպրոցին ամրացված շենքում, ամրացվել է Մարցի դպրոցի նախկին մասնաշենքը, կառուցվելու է նաև նոր մասնաշենք: Նորոգման աշխատանքներ են իրականացվել Ահնիձորի, Միխայլովկայի, Վանաձորի թիվ 6, Լուսաղբյուրի և Արջուտի դպրոցներում: Լոկալ ջրոցման համակարգեր է մոնտաժվել Լեոնավանի, Սարչապետի, Ծաղկաբերի և Լուսաղբյուրի դպրոցներում:
- Տնօրենների կողմից սահմանված կարգով և պարբերականությամբ տեղեկատվություն է ներկայացվել գույքագրման, շենք-շինությունների ֆիզիկական վիճակի մասին: Ստացված տեղեկատվությունը մասնագիտական վերլուծության է ենթարկվել, որը հիմք է ծառայել հիմնանորոգման, արդիականացման ծրագրերի մշակման համար:

Լոռու մարզի 2010-2013թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրով 2013թ. կրթության ոլորտի համար պահանջվող գումարը եղել է **1,192,180.0** հազ. դրամ, սակայն փաստացի պլանավորվել է կատարել **360,309.9** հազ. դրամ ծավալով աշխատանքներ, այդ թվում **341,590.0** հազ. դրամը պետ. բյուջեով, որից **113,600.0** հազ. դրամը՝ հրատապ աշխատանքների կատարման պլանով:

Մարզի կրթության ոլորտում 2013թ. բոլոր ֆինանսական աղբյուրներով նախատեսված **360.31** մլն դրամի դիմաց իրականացվել է **576.59** մլն դրամի աշխատանքներ, այդ թվում պետ. բյուջեից նախատեսված **341.59** մլն դրամի դիմաց՝ **296.537** մլն դրամի աշխատանքներ, որից **141.537** մլն դրամի՝ հրատապ ծրագրերով: Համայնքային բյուջեով կատարվել է **0.853** մլն դրամի աշխատանքներ, իսկ ֆինանսավորման այլ աղբյուրներով՝ **279.20** մլն դրամի:

Կրթության ոլորտում 2013թ. Լոռու մարզում նախատեսված և իրականացված աշխատանքները ըստ ֆինանսավորման աղբյուրների բերված են Աղյուսակ 2.1.1.-ում:

Կրթության ոլորտում 2013թ. Լոռու մարզում նախատեսված և իրականացված աշխատանքները ըստ ֆինանսավորման աղբյուրների

Աղյուսակ 2.1.1.

Հ/Հ	Օբյեկտի և ծրագրի անվանումը	2013թ. ծրագիր (մլն դրամ)	Կատարվել է առ 01.01.14թ.	Ծանոթություն
	Ընդամենը մարզում՝	360.310	576.590	
I	ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵ	341.590	296.537	
	ՀՀ Քաղաքաշինության նախարարություն		332.00	
1.	Ալավերդու արհեստագործական ուսումնարանի հիմնանորոգում	72.99	0.0	ՀՀ Քաղաքաշինության նախարարություն
2.	Մարցի դպրոցի կառուցում	155.0	155.0	
	ՀՀ ԼՈՐՈՒ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ (Հրատապ ծրագրերով)	113.600	141.537	4-րդ հրատապ ծրագիր
1.	Լեռնավան համայնքի դպրոցի ջեռուցման համակարգի կառուցում	7.00	6.16	
2.	Ալավերդի համայնքի թիվ 8 դպրոցի մարզադահլիճի նորոգում	15.73	19.73	
3.	Արջուտ համայնքի դպրոցի պատուհանների փոխում	2.87	2.57	
4.	Սարչապետ համայնքի դպրոցի ջեռուցման համակարգի կառուցում	6.00	5.81	
5.	Կաթնաջուր համայնքի մանկապարտեզի կառուցում	33.00	32.86	
6.	Լուսաղբյուր համայնքի դպրոցի ջեռուցման համակարգի կառուցում	14.00	10.93	
7.	Ծաղկաբեր համայնքի դպրոցի գազաֆիկացում	5.00	4.71	
8.	Աինիձոր համայնքի դպրոցի վերանորոգում	10.00	10.00	
9.	Միխայլովկա համայնքի դպրոցի վերանորոգում	20.00	21.27	

10.	Ագարակ համայնքի մանկապարտեզի ցանկապատի կառուցում		4.40	4-րդ հրատապ ծրագիր (ՏԱԴ-ին լրացուցիչ)
11.	Գարգառ համայնքի մանկապարտեզի կառուցում/Լրաց/		0.56	
12.	Լուսաղբյուր համայնքի դպրոցի տանիքի վերանորոգում		11.07	
13.	Վանաձոր համայնքի թիվ 6 դպրոցի վերանորոգում		11.47	
II	ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵ	18.7199	0.853	
1.	Եղեգնուտ համայնքի մանկապարտեզի շենքի ձեռքբերում	0.81	0.00	
2.	Գարգառ համայնքի մանկապարտեզի շենքի ձեռքբերում	1.11	0.60	
3.	Մեծ Այրում համայնքի մանկապարտեզի շենքի ձեռքբերում	0.30	0.00	
4.	Մեծավան համայնքի մանկապարտեզի շենքի ձեռքբերում	10.50	0.253	
5.	Ծաղկաբեր համայնքի մանկապարտեզի շենքի ձեռքբերում	1.00	0.00	
6.	Կաթնաջուր համայնքի մանկապարտեզի շենքի ձեռքբերում	5.00	0.00	
III	ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՆԵՐԴՐՈՂՆԵՐ, ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐ		279.00	
1.	Հաղպատի դպրոցի ուժեղացում, վերակառուցում		92.20	
2.	Տաշիրում մանկապարտեզի կառուցում		120.00	
3.	Ստեփանավանում մանկապարտեզի կառուցում		25.00	
4.	Ալավերդի համայնքի գեղարվեստի դպրոցի հիմնանորոգում		36.00	

Մշակույթ

2013թ. ՀՀ կառավարության ուշադրության կենտրոնում են նաև մշակութային օջախների վերանորոգման և մշակութային միջոցառումների իրականացման աշխատանքները:

Լոռու մարզի 2010-2013թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրով 2013թ. մշակույթի և սպորտի ոլորտների համար պահանջվող գումարը եղել է **265,000.0** հազ. դրամ, սակայն փաստացի պլանավորվել է կատարել **232,743.6** հազ. դրամ ծավալով աշխատանքներ, այդ թվում **224,220.0** հազ. դրամը պետ. բյուջեով, որից **164,070.0** հազ. դրամը՝ հրատապ աշխատանքների կատարման պլանով:

Լոռու մարզի 2010-2013թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրով 2013թ. մշակույթի և սպորտի ոլորտի համար պահանջվող գումարը եղել է **265.00** մլն դրամ: Մարզի մշակույթի և սպորտի ոլորտում 2013թ. բոլոր ֆինանսական աղբյուրներով նախատեսված **232.74** մլն դրամի դիմաց 2013թ.իրականացվել է **271.562** մլն դրամի աշխատանքներ, այդ թվում՝ պետ. բյուջեով նախատեսված **224.22** (164.07 հրատապ ծրագրով) մլն դրամի դիմաց իրականացվել է **229.92** մլն դրամի (**160.97** մլն դրամի՝ հրատապ ծրագրով), համայնքային բյուջեներով՝ **3.642** մլն դրամի և մասնավոր ներդրողների միջոցներով՝ **38.0** մլն դրամի աշխատանքներ:

Լոռու մարզի մշակույթի ոլորտում 2013թ. իրականացվել են հետևյալ շինարարական աշխատանքները.

- Հիմնանորոգման աշխատանքներ են տարվել Քոբայրավանքում, Սանահինի վանքում, Օձունի վանքում և «Լոռի Բերդ» ամրոցում:
- Համայնքային կենտրոնի շենք է կառուցվել Հազվի համայնքում, վերանորոգվել են Կարմիր Աղեգի, Դեբեդի և Ձյունաշող համայնքների համայնքային կենտրոնների շենքերը, Սարամեջի և Ղուրսալիի համայնքային կենտրոններում կառուցվել է ջեռուցման համակարգեր:

- Մշակույթի տների, հանդիսությունների սրահների, երաժշտական դպրոցների, ակումբների և մշակութային կոթողների վերանորոգման, կառուցապատման կամ տարածքների բարեկարգման աշխատանքներ են տարվել մարզի ավելի քան 20 համայնքներում:

Աղյուսակ 2.1.2 –ում բերված են մշակույթի և սպորտի ոլորտներում 2013 թ. Լոռու մարզում նախատեսված և իրականացված աշխատանքները ըստ ֆինանսավորման աղբյուրների:

Մշակույթի և սպորտի ոլորտներում 2013 թ. Լոռու մարզում նախատեսված և իրականացված աշխատանքները ըստ ֆինանսավորման աղբյուրների

Աղյուսակ 2.1.2

Հ/Հ	Օբյեկտի և ծրագրի անվանումը	2013թ. Ծրագիր (մլն դրամ)	Կատարվել է առ		Ծանոթություն
			01.01.14թ. (մլն դրամ)	այդ թվում հրատապ ծրագրով	
	Ընդամենը մարզում՝	232.744	271.562	160.970	
I	ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵ	224.22	229.92	160.97	
	ՀՀ ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ	60.15	60.15		
1	Քոբայրավանքի հիմնանորոգում	17.95	17.95		
2	Սանահինի վանքի հիմնանորոգում	22.50	22.50		
3	«Լոռի Բերդ» ամրոցի հիմնանորոգում	19.70	19.70		
	ՀՀ ԼՈՐՈՒ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ (Հրատապ ծրագրով)	164.07	169.77	160.97	
1	Կարմիր Աղեգ համայնքի համայնքային կենտրոնի վերանորոգում	2.07	1.79	1.79	
2	Հազվու համայնքի համայնքային կենտրոնի կառուցում	35.00	29.99	29.99	
3	Աինիձոր համայնքի հանդիսությունների սրահի կառուցում	12.00	6.80		
4	Գոգարան համայնքի միջոցառումների սրահի կառուցում	30.00	28.33	28.33	
5	Դաշտաղեմ համայնքի համայնքային կենտրոնի վերանորոգում	15.00			
6	Ձյունաշող համայնքի համայնքային կենտրոնի վերանորոգում	15.00	14.19	14.19	
7	Հաղպատ համայնքի մշակույթի տան վերանորոգում	40.00	53.33	53.33	
8	Աջակցություն մշակութային համույթներին (սուրվենցիա)	15.00	15.00	15.00	
9	Հակահրդեհային վահանակների տեղադրում (Գեղասար, Սարամեջ, Ղուրսալի, Սարահարթ, Լեռնահովիտ, Բազում համայնքային կենտրոններ, Հաղպատի մշակույթի տուն)	0.00	3.49	3.49	
10	Սարամեջում համայնքային կենտրոնի ջեռուցման համակարգի կառուցում	0.00	2.55	2.55	
11	Ղուրսալի համայնքի համայնքային կենտրոնի ջեռուցման համակարգի կառուցում	0.00	2.41	2.41	

12	Պրիվոլնոյե համայնքի մշակույթի տան վերանորոգում		6.53	6.53	
13	Լեջան համայնքի միջոցառումների սրահի վերանորոգում		3.36	3.36	
II	ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵ	8.5236	3.6416	0.00	
1	Գուգարքի մարզադպրոցի շենքի մասնակի նորոգում	1.00	0.00		
2	Գյուլագարակի համայնքային կենտրոնի կահավորում	0.43	0.43		
3	Լոռի Բերդ համայնքի մշակույթի տան մասնակի նորոգում	0.59	0.00		
4	Կուրթանի հուշարձանների և մշակութային կոթողների նորոգում, տարածքի բարեկարգում	0.50	0.00		
5	Հազվու հուշարձանների և մշակութային կոթողների նորոգում, տարածքի բարեկարգում	0.20	0.00		
6	Չկալովի ակումբի մասնակի նորոգում	0.10	0.00		
7	Լեռնահովիտ համայնքի մշակույթի տան կահավորում, գույքի ձեռքբերում	1.00	0.00		
8	Ձորամուտի ակումբի մասնակի նորոգում	0.20	0.29		
9	Միխայելովկայի ակումբի կահավորում, հուշարձանների ու մշակութային կոթողների տարածքի բարեկարգում	0.30	0.08		
10	Նորաշենի մշակույթի տան նորոգում, հուշարձանների ու մշակութային կոթողների տարածքի բարեկարգում	2.00	2.00		
11	Ծաղկաբեր համայնքի հուշարձանների ու մշակութային կոթողների տարածքի բարեկարգում	1.20	0.00		
12	Կաթնաջուր համայնքի մշակույթի տան կահավորում	1.00	0.84		
III	ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՆԵՐԴՐՈՂՆԵՐ	0.00	38.00		
1	Դեբեդի համայնքի համայնքային կենտրոնի վերանորոգում		28,00		
2	Ծաթեր համայնքի հանդիսությունների սրահի կառուցում		10,00		

Լոռու մարզի մշակույթի ոլորտում 2013թ.-ին իրականացվել են հետևյալ միջոցառումները.

- ✓ Բարձր մակարդակով կազմակերպվել և անց են կացվել Ամանորին և Սուրբ Ծննդին, Հայոց բանակի կազմավորման 21-րդ տարելիցին, Կանանց միջազգային տոնին, Երեխաների իրավունքների պաշտպանության միջազգային օրվան, ՀՀ Անկախության 22-ամյա հոբելյանին, Անտոն Քոչինյանի ծննդյան 100 ամյակին նվիրված մի շարք միջոցառումներ, որոնց մասնակցել են մանկավարժներ, արվեստագետներ, Հայրենական Մեծ պատերազմի և Արցախյան գոյամարտին մասնակցած վետերաններ, մտավորականներ:
- ✓ Կազմակերպվել են «Կոմիտասի կյանքը եւ գործը», «Արամ Խաչատրյան 110» մուլտիմեդիա էլեկտրոնային հանրագիտարան ձայնասկավառակների շնորհանդեսները:

- ✓ Կազմակերպվել են միջոցառումներ, նվիրված ՀՀ Սահմանադրության 16-ամյակին, «Լոռի-Արցախ» մշակութային օրերը: Կազմակերպվել և անց է կացվել մի շարք փառատոներ, այդ թվում՝ «Art Expo» միջհամայնքային 2-րդ մշակութային մրցույթ-փառատոնը, համերգներ, ներկայացումներ եւ ցուցահանդեսներ, որտեղ իրենց ակտիվ մասնակցություն են ցուցաբերել մարզի տարբեր շրջաններից հրավիրված երաժշտական և արվեստի դպրոցների շնորհալի պատանի կատարողները, «Երգը բարեկամության կամուրջ է» խորագրով Ռուսական երգի հանրապետական երկրորդ եւ Բելոռուսում կայացած Սլավյանսկի բազար» երգի մանկապատանեկան մրցույթ-փառատոններին մարզից մասնակցել է 1 երեխա, արժանանալով դափնեկրի կոչման:
- ✓ 2013թ. ՀՀ պետական բյուջեի միջոցներով մշակույթի նախարարության կողմից իրականացվող մարզի մշակութային-պատմական և հոգևոր կոթողների՝ Քոբայրավանքի, Սանահինի վանքային համալիրի և «Լոռի Բերդ» ամրոցի հիմնանորոգման աշխատանքները մեկնարկային ընթացքում են, իսկ Օձուն համայնքի վանքի վերականգնողական աշխատանքները շարունակվում են:

Լոռու մարզի սպորտի ոլորտում 2013թ. իրականացվել են հետևյալ միջոցառումները.

- Թեժ լեռան հովտում կազմակերպվել և անց է կացվել «Լոռվա ձմեռ-2013» 43-րդ ավանդական մարզատոնահանդեսը: Համաձայն միջոցառման ծրագրի, Թեժ լեռան հովտում կազմակերպվել և անց է կացվել տարբեր մարզաձևերից և ազգային խաղերից մրցաշարեր, որոնց հաղթողները պարգևատրվել են պատվոգրերով և նվերներով:
- Վանաձորում անցկացվել է ավանդական դարձած «ՀՀ Լոռու մարզպետի գավաթ» մրցաշարը՝ ֆուտբոլ, սեղանի թենիս, վոլեյբոլ մարզաձևերից, որին մասնակցել են տարածաշրջաններում վերոնշյալ մարզաձևերից հաղթած թիմերը, ինչպես նաև Վանաձորից 2-ական թիմ ամեն մարզաձևից: Բոլոր մարզաձևերում հաղթողներն ու մրցանակային տեղեր զբաղեցրած թիմերը պարգևատրվել են մարզպետի պատվոգրով, մարզպետի գավաթով, մեդալներով, դրամական պարգևներով:
- ՀՀ անկախության 22-րդ տարելիցին նվիրված ամենամյա դպրոցականների մարզական խաղերի հանրապետական եզրափակիչ փուլի մրցումները, որին մասնակցեցին Լոռու մարզի հավաքական թիմերը: Մեր մարզը ներկայացնող թիմերը գրավեցին 5 առաջին /թեթև աթլետիկա տղաներ, թեթև աթլետիկա աղջիկներ, սեղանի թենիս աղջիկներ, ձեռքի գնդակ աղջիկներ ձեռքի գնդակ տղաներ / և 3 երկրորդ տեղ /սեղանի թենիս տղաներ, ֆուտբոլ, վոլեյբոլ տղաներ/:
- Լոռու մարզի քաղաքային համայնքներում կազմակերպվել է ՀՀ նախագահի մրցանակի համար «Լավագույն մարզական ընտանիք» մրցույթի առաջին (համայնքային) և երկրորդ՝ մարզային փուլերը եւ ՀՀ «Ազգային Ժողովի Գավաթ» մրցումների ներդպրոցական, տարածաշրջանային, մարզային փուլերը:
- ՀՀ Սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարության, Վանաձորի քաղաքապետարանի, Լոռու մարզպետարանի և անձամբ մարզիկի ջանքերով կայացավ ըմբշամարտի միջազգային մրցաշար Վանաձորում, նվիրված օլիմպիական փոխչեմպիոն Ստեփան Սարգսյանի անվան, որին մասնակցեցին Հայաստանի, Ռուսաստանի, Ուկրաինայի, Վրաստանի, Ղրղզստանի, Ղազախստանի, ԱՄՆ-ի Իրանի ուժեղագույն ըմբիշները: Հաղթողները և մրցանակակիրները պարգևատրվում են խոշոր դրամական պարգևներով:

2.2. Առողջապահություն

Լոռու մարզի 2010-2013թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրով 2013թ. առողջապահության ոլորտի համար պահանջվող գումարը եղել է **310.0 մլն** դրամ, փաստացի պլանավորվել է կատարել **235.63 մլն** դրամ ծավալով աշխատանքներ, այդ թվում **235.63 մլն** դրամը պետ. բյուջեով, որից 79.63 մլն դրամը՝ հրատապ աշխատանքներով:

2013 թվականին մարզի առողջապահության ոլորտում ֆինանսական բոլոր աղբյուրների հաշվին իրականացվել է **417.092 մլն** դրամի կապիտալ ներդրում, որից **243.492 մլն** դրամը՝ պետ.բյուջեի միջոցներով (**87.492 մլն** դրամը՝ հրատապ IV ծրագրով), **173.60 մլն** դրամը՝ մասնավոր ներդրողների և հիմնադրամների միջոցներով:

Առողջապահության ոլորտում 2013թ. Լոռու մարզում նախատեսված և իրականացված աշխատանքները ըստ ֆինանսավորման աղբյուրների

Աղյուսակ 2.2.1

Հ/Հ	Օբյեկտի և ծրագրի անվանումը	2013թ. Ծրագիր (մլն դրամ)	Կատարվել է առ		Ծանոթություն
			01.01.14թ. (մլն դրամ)	այդ թվում հրատապ ծրագրով	
	Ընդամենը մարզում՝	235.630	250.492	87.492	
I	ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵ	235.630	212.492	87.492	
1	Ալավերդու բժշկական կենտրոնի հիմնանորոգում	156.000	156.000		
	ՀՀ ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ (Հրատապ ծրագրով)	79.630	87.492	87.492	
1	Վանաձոր համայնքի ինֆեկցիոն հիվանդանոցի լոկալ ջեռուցման համակարգի կառուցում	13.00	5.63	5.63	
2	Գուգարք համայնքի ամբուլատորիայի կառուցում	24.00	25.26	25.26	
3	Վանաձոր համայնքի թիվ 5 համաքուժարանի վերանորոգում	1.13	1.51	1.51	
4	Սպիտակ համայնքի «Սպիտակի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ի վերանորոգում	31.50	32.45	32.45	
5	Ալավերդի համայնքի տուբերկուլյոզային դիսպանսերի տանիքի վերանորոգում	7.00	6.60	6.60	
6	Ծաղկաբեր համայնքի ԲՄԿ-ի վերանորոգում	3.00	3.00	3.00	
7	«Մեծավանի առողջության կենտրոն» ՊՓԲԸ-ի ջեռուցման համակարգի կառուցում		2.52	2.52	
8	Վանաձոր համայնքի թիվ 4 պոլիկլինիկայի վերանորոգում		8.62	8.62	
9	Վանաձոր համայնքի թիվ 2 պոլիկլինիկայի վերանորոգում		1.90	1.90	
	ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՆԵՐԴՐՈՂՆԵՐ, ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐ		173.600	0.000	
1	Ալավերդու հիվանդանոցի դիախերձարանի կառուցում		45.60		ՀԱՆՀ
2	Շահումյան համայնքի ամբուլատորիայի վերակառուցում		28.00		ՀԱՆՀ
3	Վանաձորի բժշկական կենտրոնի կառուցում		100.00		

Առողջապահական ծառայությունների մատչելիության ու որակի բարձրացումը մարզում սահմանվել է որպես ՄԶԾ-ի ոլորտային գերակա նպատակ:

Հաշվի առնելով մարզի առողջապահության ոլորտի ներկա իրավիճակը, մարզում բնակչության առողջական վիճակի բարելավման համար զարգացման գերակա նպատակ են. համարվում բուժօժանությունների որակի և մատչելիության բարձրացումը: Այս նպատակին է միտված առողջության առաջնային պահպանման մակարդակի, առաջնային և երկրորդային բուժօգնության բուժօգնությունների շենքային պայմանների և նյութատեխնիկական բազայի բարելավման, կադրերի վերապատրաստման տարափոխիկ հիվանդությունների և ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի կանխարգելման ուժեղացման ուղղությունները:

2013թ. առողջապահության ոլորտում իրականացվել են հետևյալ աշխատանքները՝

- Հիմնանորոգվել է «Ալավերդու բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ի շենքը, և հակատուբերկուլյոզային բաժանմունքի տանիքը:
- Ավարտվել է «Գուգարքի ԱԱԴԿ» ՓԲԸ-ի շենքի կառուցման աշխատանքները:
- Ընթացքի մեջ են Վանաձորի բժշկական կենտրոնի և «Ալավերդու բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ի դիահերձարանի և կառուցման աշխատանքները:
- Վերանորոգվել են Վանաձորի թիվ 2, թիվ 4, թիվ 5 և Շահումյանի համաբուժարանների, «Սպիտակի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ի և Ծաղկաբերի ԲՄԿ-ի շենքերը:
- Կառուցվել է Վանաձորի ինֆեկցիոն հիվանդանոցի և «Մեծավանի առողջության կենտրոն» ՊԲԸ-ի լոկալ ջեռուցման համակարգերը:

2013թ. մարզի առողջապահության ոլորտում իրականացվել են նաև հետևյալ միջոցառումները՝

- Ապահովվել է սերտ համագործակցություն մարզում առողջապահական ծրագրեր իրականացնող միջազգային կազմակերպությունների («Հիպոկրատ» հունական հիմնադրամ, «Վորլդ Վիժն Հայաստան» միջազգային բարեգործական կազմակերպություն, Ֆրանսահայ բժիշկների միություն, «Երուսաղեմի սուրբ Ղազարի օրդենը Հայաստանում» բարեգործական հիմնադրամ, ԱՄՆ ՄԶԳ-ի Առողջության առաջնային պահպանման բարեփոխումների (ԱԱԴԲ) ծրագրեր, «Ամբոր» և այլն) հետ:
- «Գեդեոն Ռիխտեր», «Լե լաբոլատուադ Սերվիե», «Դենկ Ֆարմա» և «Ալպեն Ֆարմա Գրուպ» դեղագործական ֆիրմաները մարզում կազմակերպել են սեմինարներ, որոնց մասնակցել են մարզի գրեթե բոլոր մասնագիտությամբ բժիշկներ:
- Ցուցաբերվել է նյութական և կենցաղային հետևողական աջակցություն Լոռու մարզ գործուղված, ինչպես նաև ոչ տեղաբնակ նոր նշանակված բժիշկ-մասնագետների բնակարանային կարիքները լուծելու հարցում («Ստեփանավանի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ում աշխատանքի է ընդունվել 1 սիրիահայ բժիշկ, ՀՀ ԱՆ կողմից գործուղվել են ևս 5 բժիշկներ):
- Մասնագիտացված բուժօգնությունը բնակչությանը հասանելի դարձնելու նպատակով Երևանի բժշկական կազմակերպությունների բժիշկ մասնագետներից կազմված խմբեր են գործուղվել մարզի բժշկական կազմակերպություններ: «Հայկական ակնաբուժական նախագիծ» բարեգործական հիմնադրամի կողմից հուլիս-սեպտեմբեր ամիսներին մարզի բնակչությանը ըստ տարածաշրջանների ցուցաբերվել է անվճար ակնաբուժական զննություններ, սոցիալապես անապահով և հատուկ խմբերում ընդգրկված անձանց կատարվել են (ցուցումների դեպքում) 471 վիրահատություններ, որից 145-ը լազերային բուժում: Մարզպետի կողմից տրամադրվել է 28 միջնորդագիր սոցիալապես անապահով և հատուկ խմբերում չընդգրկված անձանց վիրահատություն կատարելու համար:
- ՀՀ Լոռու մարզպետի կարգադրությամբ երեխայի առողջության և ծննդօգնության պետական հավաստագրերի ներդրման գործընթացի հսկողության և մոնիտորինգի իրականացման նպատակով ստեղծվել է մոնիտորինգային խումբ, որը պարբերաբար կատարել է մոնիտորինգ

մարզի բոլոր առողջապահական ընկերություններում՝ իր կազմի մեջ ընդգրկելով հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ:

- Շարունակական բնույթ է կրել բժշկական անձնակազմի վերապատրաստման գործընթացը: Մարզից վերապատրաստում են անցել Մոսկվայում՝ 1 և Սանկտ Պետերբուրգում՝ 1 անեսթեզիոլոգ-ռեանիմատոլոգներ: Տուբերկուլոզի ազգային ծրագրի շրջանակներում տարբեր թեմաներով վերապատրաստվել են բժիշկներ և բուժքույրեր: ՀՀ ԱՆ ակադեմիկոս Ս.Խ. Ավդալբեկյանի անվան առողջապահության ազգային ինստիտուտի կողմից «ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի դեմ պայքարի ազգային ծրագրին աջակցություն» դրամաշնորհային համաձայնագրով ՀՀ ԱՆ ՁԻԱՀ-ի կանխարգելման հանրապետական կենտրոնում և Ծաղկաձորում կազմակերպված վերապատրաստման դասընթացներին 2013թ. Լոռու մարզից մասնակցել են 19 բժիշկներ և 4 բուժքույրեր:
- Մի շարք առողջապահական ընկերություններ բացել են ինտերնետային կայք-էջեր, որտեղ արտացոլված են ընկերությունների ողջ գործունեությունն ու աշխատանքի ծավալը:
- ՀՀ առողջապահության նախարարության հետ համատեղ վարչությունը իրականացրել է նաև հատուկ (առանձին) և սոցիալական անապահով խմբերի քաղաքացիներին հանրապետության առողջարաններ ուղեգրման գործընթացը: 2013թ. «Ջերմուկ», «Արզնի», «Գանձաղբյուր» առողջարաններ են ուղեգրվել թվով քաղաքացիներ, համապատասխանաբար՝ 11, 15, և 30, «Արարատ» մոր և մանկան առողջարան՝ մինչև 18 տարեկան 3 երեխա:

2.3. Սոցիալական պաշտպանություն

Լոռու մարզի 2010-2013թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրով 2013թ. Սոցիալական պաշտպանության ոլորտի համար պահանջվող գումարը եղել է **677.461** մլն դրամ 2013թ. Փաստացի պլանավորվել է **5.00** մլն դրամի ներդրում, ամբողջությամբ ՀՀ պետբյուջեից, որն էլ իրականացվել է 1-ին կիսամյակում (4.9 մլն դրամով Ղուրսալի համայնքում փախստական ընտանիքի համար բնակարանի ձեռքբերում):

2013թ. ՄԶԾ-ում որպես ոլորտային նպատակ նախանշվել է բնակչությանը մատուցվող սոցիալական ծառայությունների մատչելիության և որակի բարձրացումը Լոռու մարզում, որին նպատակաուղղվել են յոթ ծրագրային ուղղություններով առաջարկված թվով 10 ծրագրերը, որոնց իրականացմամբ կբարելավվի հանրային իրազեկման մակարդակը, սոցիալական ծրագրերի իրականացումը և սոցիալական ծառայությունների կառավարումը, կընդլայնվեն բնակչության խոցելի խմբերին տրամադրվող սոցիալական ծառայությունները, մասնավորապես՝ տարեցների և հաշմանդամների շրջանում: Համագործակցության արդյունքում ենթադրվում է, որ կբարելավվի սոցիալական ծառայություններ մատուցող կառույցների նյութատեխնիկական բազան, շարունակաբար կընթանա սոցիալական ծառայություններ մատուցող կադրերի վերապատրաստման գործընթացը, որի ընթացքում կզարգացվեն ոլորտում զբաղվածների կարողությունները:

Ծրագրերի իրականացման ուղղությամբ 2013թ. կատարվել են հետևյալ աշխատանքները.

- **Սոցիալական ապահովության բնագավառի մասնագետների շարունակական վերապատրաստում** ծրագրի շրջանակներում ծրագրի շրջանակներում մարզում սոցիալական ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունների (պետական, ՏԻՄ, ոչ պետական) սոցիալական աշխատանք կատարող կադրերի վերապատրաստում՝
 - ✓ ինտեգրված սոցիալական ծառայությունների մատուցման փորձնական ծրագրի շրջանակում UNICEF-ի և Համայնքների ֆինանսիստների միության կողմից կազմակերպված

կարիքների գնահատման և հմտությունների զարգացման վերաբերյալ 2 դասընթացներին մասնակցել են 25 աշխատակիցներ (ՄՏՏՏ-ների, մարզպետարանի, կրթության բնագավառի և ՀԿ-ների ներկայացուցիչներ):

- ✓ Հաշմանդամություն ունեցող անձանց հիմնախնդիրներին նվիրված դասընթացին մասնակցություն են ունեցել 3 ներկայացուցիչ՝ մարզպետարանից, «Լիարժեք կյանք» և «Լուսաստղ» ՀԿ-ներից:

- **Սոցիալական սպասարկման համակարգի կառավարման բարելավում** (ինչի արդյունքում կավելանան խոցելի բնակչության սոցիալական սպասարկման համատեղ իրականացվող ծրագրերը). միջազգային կազմակերպությունների, ՀԿ-ների և ՏԻՄ-երի համատեղ իրականացվել են սոցիալական ավելի քան 20 ծրագիր, այդ թվում՝ «Տաշիր» բարեգործական հիմնադրամի ֆինանսավորմամբ իրականացվում են՝ «Վանաձորի նոր կառուցվող բժշկական կենտրոնի ծննդատան մասնաշենքի կառուցում», «Ստեփանավանի նոր մանկապարտեզի մասնաշենքի կառուցում», «Քրոնիմետ» բարեգործական հիմնադրամի կողմից՝ «Վանաձորի երեխաների խնամքի և պաշտպանության թիվ 1 գիշերօթիկ հաստատություն» ՊՈԱԿ-ի մասնակի վերանորոգում, «Կամրջակ» սոցիալ-ԲՀԿ-ի կողմից իրականացվող «ՀՀ Լոռու մարզի Սարամեջ համայնքում ջրագծի կառուցում, «Երևանի ռոտարի ակումբ» ՀԿ-ի կողմից իրականացվող Լոռու մարզի «Սպիտակի մտավոր թերզարգացում ունեցող երեխաների թիվ 1 օժանդակ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի ջեռուցման համակարգի տեղադրում եւ այլն:
- Մարզի որոշ համայնքներ դրամական օգնություն են տրամադրել մի շարք ՀԿ-ների կամ կոնկրետ շահառուներին (Վետերանների խորհուրդ, Խուլերի կազմակերպություն և այլն):
- Լոռու մարզպետարանի կողմից դրամական աջակցություն է ցուցաբերվել առանձին քաղաքացիների կամ կազմակերպությունների: Անհայտ կորած զինծառայողների 14 ընտանիքների տրամադրվել է 20.000-ական դրամ աջակցություն, Վանաձորի տարեցների տանը՝ 100.000 դրամ, Հույսի տանը՝ 50.000 դրամ, 2 տարեց անձանց (տարեցների միջազգային օրը)՝ 40.000-ական դրամ, ինչպես նաև տարբեր չափի դրամական աջակցություն տարաբնույթ մշակութային միջոցառումների անցկացման համար:
- **Կամավորների շարժման (կենտրոնի) զարգացում, երիտասարդության շրջանում կամավորական շարժման խթանում.** ՀԿ-ների տարբեր ծրագրերում ընդգրկված կամավորների թիվը՝ 81 («Առավոտ» ՀԿ՝ 25, «Հայկական Կարիտաս»՝ 14 (Վանաձոր՝ 10, Տաշիր՝ 4), «Լիարժեք կյանք»՝ 42), որոնցից վերապատրաստվել են 33-ը:
- **«Սոցիալական ծառայություններ մատուցող տարածքային մարմինների շենքային պայմանների բարելավում՝ Սոցիալական համալիրների (սոցիալական ծառայություն, զբաղվածության և կենսաթոշակային տարածքային կենտրոններ, ԲՍՓՀ) կառուցում» ծրագիր:** Ծրագրի իրականացումը ներկայումս ընթանում է պետական մակարդակով՝ առաջնահերթ աշխատանքներ են տարվում սոցիալական ծառայություններ տրամադրող կազմակերպությունների մեկտեղման (նույն տարածքում) կամ ինտեգրման ուղղությամբ: Գուգարքի տարածաշրջանային կենտրոն հանդիսացող Վանաձոր քաղաքի Գ.Նժդեհի փող. թիվ 14 հասցեում 2005թ.-ից գործում է Սոցիալական համալիր կենտրոնը (որպես հանրապետությունում փորձնական առաջին ծրագրի արդյունք): Դեռևս հարմար տարածքներ չեն գտնվել Ստեփանավան, Սպիտակ քաղաքներում, իսկ Ալավերդիում և Տաշիրում առաջարկվել են վերապրոֆիլավորվող տարածքներ:
- **Սոցիալական ծառայություններ մատուցող կառույցների (պետական, ոչ պետական) համակարգչային տեխնիկայով հագեցում և համացանցային կապով ապահովում.** Մարզպետարանի աշխատակազմի թվով 4 սոցիալական ծառայությունների տարածքային գործակալությունները (Սպիտակ, Ստեփանավան, Թումանյան, Տաշիր) աշխատում են

կայուն համացանցային կապով ինչպես մարզպետարանի, այնպես էլ ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության միջև:

- **Լոռու մարզում տարեցների և հաշմանդամների վիճակի բարելավում ծրագրի շրջանակներում.** «Հայկական Կարիտաս» ԲՀԿ-ի Վանաձորում իրականացվող «Տնային խնամք միայնակ տարեցներին» ծրագրին աջակցությունը ընթացել է ընտանեկան նպաստ համակարգում չընդգրկված հրատապ օգնության տրամադրման (սոցիալական աջակցության խորհուրդների) միջոցով: Շահառուների ցուցակները յուրաքանչյուր եռամսյակ տրամադրվում է «Հայկական Կարիտաս» ԲՀԿ-ի Վանաձորի գրասենյակի կողմից:
 - ✓ ՀԿ-ներում խնամողների մասնագիտական վերապատրաստում անցած կամավորների (սոցաշխատող, խնամող և բուժքույր) թիվը՝ 33 («Լիարժեք կյանք» ԲՀԿ՝ 20 «Հայկական Կարիտաս»՝ 13)
 - ✓ Սոցիալապես անապահով ընտանիքների անդամների սննդապահովում՝ մարդասիրական ճաշարանների կողմից սպասարկվող բնակչության թվաքանակը՝ 353 («Առաքելություն Հայաստան» ԲՀԿ-ի միջոցներով՝ Վանաձոր՝ 140, Ալավերդի՝ 108, Սպիտակ՝ 105, Տաշիրում ծրագիրը փակվել է):
 - ✓ Ծերերի խնամքի ծառայությունների իրականացում (բացի պետական տրանսֆերտներից խնամքի ծառայություններից օգտվող) ծերերի թիվը՝ 160 («Հայկական Կարիտասը» սպասարկում է Վանաձորում 100 և Տաշիրում՝ 60 տարեցների):
- **Հաշմանդամություն ունեցող անձանց** (հատկապես՝ հաշմանդամ երեխաների և նրանց ծնողների) ապահովում վերականգնողական և տեխնիկական այլ միջոցներով: 2013թ. հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար լրացվել է 146 ՎԱԾ (վերականգնողական անհատական ծրագրեր), որից 26 սայլակ, 25 այլ պարագաներ (օրթոպեդիկ կոշիկ, գուլպա), 8 ձեռնափայտ, 13 հենակ, 7 քայլակ, 19 լսողական սարք, պրոթեզավորում՝ 41 անձ, որոնցից 16-ը՝ կրծքի, ձայնաստեղծ սարք՝ 8: Վանաձորի ՍԾՏԲ-ի կողմից բաշխվել է 32 լսողական սարք: Իսկ «Երուսաղեմի Սուրբ Ղազարի օրդենը Հայաստանում» բարեգործական հիմնադրամի կողմից հաշմանդամություն ունեցող անձանց բաշխվել է 18 լսողական սարք, 19 հենակ և 17 քայլակ:
- **«Ստեփանավանի հատուկ կարիքներով անձանց կրթության և զարգացման համայնքային կենտրոն»-ի զարգացում.** Հաշմանդամություն ունեցող երեխաների առողջավերականգնողական ցերեկային կենտրոնի ծառայություններից օգտվել են 60 երեխաներ, որից՝ 15 հաշմանդամություն ունեցող:
- **Աջակցություն զբաղվածության քաղաքականությանը.** Զբաղվածության բնագավառում ՀՀ կառավարությունը շարունակել է իր քաղաքականությունը և պետական ծրագրերի մասով հատկացումները:
 - ✓ Մասնագիտական ուսուցում անցած գործազուրկների թիվը՝ 109 մարդ (Վանաձոր՝ 51, Ալավերդի՝ 14, Ստեփանավան՝ 26, Տաշիր՝ 18):
 - ✓ Աշխատանքի է տեղավորվել 48 մարդ (Վանաձոր՝ 11, Ալավերդի՝ 7, Ստեփանավան՝ 17, Տաշիր՝ 13):
- **Աջակցություն բնակարանային ապահովման քաղաքականությանը.** Զոհված կամ հաշմանդամ դարձած զինծառայողների ընտանիքների բնակարանային ապահովման ծրագիր՝ (ՀՀ ՊՆ-ից զոհված կամ զինհաշմանդամ զինծառայողների ընտանիքների բնակապահովման ծրագրից 2013թ. օգտվել են 5 զոհվածի և 1 զինհաշմանդամի ընտանիքներ (ընդհանուր գումարը՝ 20.451.000 դրամ):

- **ՄԶԾ առաջարկված տարեցների և հաշմանդամություն ունեցող անձանց հիմնախնդիրների** լուծմանն ուղղված
 - ✓ քաղաքային համայնքների մշակութային և սպորտային կենտրոններում թեքահարթակների կառուցման (մեր կողմից ճշտվել են կառուցման վայրերը և քաղաքային համայնքները պատրաստ են իրենց մասով ներդրումներ կատարել), բնակչությանը սոցիալական ծրագրերի վերաբերյալ իրազեկության բարձրացմանն ու սոցիալապես խոցելի խմբերի կարիքների գնահատմանն ուղղված միջոցառումների իրագործման համար: Առաջարկված ծրագրով ֆինանսավորում չի կատարվել: Այսօր առկա է հետևյալ պատկերը՝ քաղաքային համայնքների մշակութային և սպորտային 68 կենտրոններում (որից՝ սպորտային՝ 18 և մշակութային՝ 51) կառուցվել է ընդամենը 2 թեքահարթակ:
 - ✓ ՄԶԾ մյուս ծրագրերի կատարման համար (Սպիտակում տարեցների կենտրոնի հիմնում, Վանաձորում՝ հաշմանդամություն ունեցող անձանց վերականգնողական և պրոթեզաօրոպեդիկ պարագաների վերանորոգման մարզային ծառայության ստեղծում) համայնքները պատրաստակամ են, նպատակային միջոցներ չեն հատկացվել: Իսկ Ալավերդի քաղաքում՝ տարեցների ցերեկային կենտրոնի ստեղծումը քաղաքապետարանը հրատապ անհրաժեշտություն չի համարել:
 - ✓ Զգալի և նպատակամղված աշխատանքներ են իրականացվել որպես ոլորտային նպատակ ընտրված՝ Լոռու մարզում բնակչությանը մատուցվող սոցիալական ծառայությունների մատչելիության և որակի բարձրացման ուղղությամբ: Անապահովության գնահատման համակարգում 01.01.2014թ. դրությամբ նպաստառու ընտանիքների ամսական միջին թիվը կազմում է 18 994 ընտանիք:

3. ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

3.1. Գյուղատնտեսություն

Լոռու մարզի 2010-2013թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրով 2013թ. գյուղատնտեսության ոլորտի համար պահանջվող գումարը եղել է **3,690,000.0** հազ. դրամ: Ֆինանսական բոլոր աղբյուրների հաշվին փաստացի պլանավորվել է կատարել **267,439.3** հազ. դրամ ծավալով աշխատանքներ՝ այդ թվում **10.000.0** հազ. դրամը պետբյուջից՝ հրատապ աշխատանքների ծրագրով, **250,000.0** հազ. դրամը՝ ԱՄՆ ՄԶԳ ֆինանսավորմամբ մարզում իրականացվող «Համայնքների գյուղատնտեսական ռեսուրսների կառավարման և մրցակցության» ծրագրի միջոցներից և **7,439.3** հազ. դրամը՝ համայնքային բյուջեների միջոցներից:

2013թ. մարզում իրականացվել է **194.302** մլն դրամի աշխատանքներ, այդ թվում պետ. ՀՀ պետբյուջեից՝ **40.807** մլն դրամ, որից 9,166 մլն դրամը հրատապ ծրագրով, համայնքային բյուջեներից՝ 3.495 մլն դրամ և 150.0 մլն դրամ մասնավոր ներդրողների միջոցներից:

2013թ. ընթացքում կատարվել են գյուղատնտեսական նշանակության հետևյալ շինարարական աշխատանքները.

- Վերանորոգվել է Խնկոյան համայնքի ոռոգման ջրամբարը: Աշխատանքների իրականացման համար պետական բյուջեից կատարվել է 9,167.0 հազար դրամ ներդրում համաձայն ՀՀ կառավարության 07.02.2013թ. N 130-Ն որոշման 5-րդ հավելվածի 2.29 կետի:
- Կատարվել է Ձորագյուղ համայնքի վարչական տարածքի «Ուռուտ» կոչվող տարածքով հոսող Ձորագետ գետի հունի ուղղման, աջ ափի ամրացման և ափապաշտպան հենապատի կառուցման աշխատանքները: Շինարարական աշխատանքների

իրականացման համար պետական բյուջեի պահուստային ֆոնդից կատարվել է 31.641.231,0 դրամի ներդրում:

Լոռու մարզում 2011-2015թթ. իրականացվող «Համայնքների գյուղատնտեսական ռեսուրսների կառավարման և մրցակցության» ծրագրի շրջանակներում, 2013թ-ի է շուրջ 150.0 մլն դրամ ծավալի տեխնիկական միջոցների տրամադրման և շինարարական աշխատանքներ են կատարվել: Տեխնիկական միջոցներ են տրամադրվել. Ահնիձոր, Մարց և Քարինջ համայնքներին մեկական հատ՝ հակավորող մեքենա, հնձիչ, փոցխ և ձեռքի հնձիչ, Դսեղ համայնքին՝ հակավորող մեքենա, հնձիչ, փոցխ, Լորուտ համայնքին՝ փոցխ և հնձիչ:

Մարզի Հաղպատ, Լեռնանցք, Սվերդլով, Դսեղ, Կուրթան, Մարգահովիտ, Ազնվաձոր և Շնող համայնքները պահանջարկ են ներկայացրել գյուղատնտեսական տեխնիկա և գործիքներ ձեռք բերելու համար, որոնց հիման վրա համապատասխան գրություններ է ուղարկվել ՀՀ տարածքային կառավարման և գյուղատնտեսության նախարարություններ:

Գյուղատնտեսության ոլորտում 2013 թ. Լոռու մարզում նախատեսված և իրականացված աշխատանքները

Աղյուսակ 3.1.1

Հ/Հ	Օբյեկտի և ծրագրի անվանումը	2013թ. Ծրագիր (մլն դրամ)	Կատարվել է առ		Ծանոթություն
			01.01.14թ	այդ թվում հրատապ 4-րդ ծրագրով	
	Ընդամենը մարզում՝	267.44	194.302	9.166	
I	ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵ	10.00	40.807	9.166	
	ՀՀ ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ	10.00			
1	Խնկոյանի ոռոգման ջրամբարի վերանորոգում (Հրատապ ծրագրով)	10.00	9.17	9.166	
2	Ձորագետ գետի հունի ուղղման, աջ ափի ամրացման և ափապաշտպան հենապատի կառուցման աշխատանքներ: (Պահուստային ֆոնդից)		31.64		
II	ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵ	7.4393	3.495		
1	Ղուրսալի համայնքում գյուղտեխնիկայի ձեռքբերում	4.94			
2	Օձուն համայնքում գյուղտեխնիկայի ձեռքբերում	2.50	3.495		
III	ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՆԵՐԴՐՈՂՆԵՐ	250.00	150.00		
	«Համայնքների գյուղատնտեսական ռեսուրսների կառավարման և մրցակցության» ծրագրի Արոտների կառավարում և անասնապահության զարգացում	250.00	150.00		

Մարզի տնտեսության մեջ գյուղատնտեսության ոլորտը ավանդաբար նշանակալից տեղ է զբաղեցրել: Սակայն ներկա շրջանում գյուղատնտեսական արտադրողականության բարձրացումը ՄԶԾ-ի այս ոլորտի ամենակարևոր նպատակներից է: Այս նպատակն իրականացնելու համար անհրաժեշտ է ունենալ գյուղատնտեսական հեռանկարների վերաբերյալ հստակ սահմանված ոլորտային գերակայություններ, լավ հիմնավորված ռազմավարություն, ինչպես նաև համատեղ գործողություններ տարածքային կառավարման մարմինների, գյուղատնտեսական

ասոցիացիաների, համայնքների և ֆերմերների կողմից, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների առկայություն:

Լոռու մարզի զարգացման ծրագրում առաջնային թիրախներ են.

- ✓ սերմնաբուծական տնտեսությունների հիմնումը հացահատիկային, միամյա ու բազմամյա խոտաբույսերի սերմարտադրության համար
- ✓ բանջարեղենի պահպանման սառնարանային տնտեսությունների հիմնում
- ✓ կարտոֆիլի, բանջարեղենի և պտղի վերամշակման արտադրամասերի հիմնում
- ✓ կաթի սառեցման և վերամշակման արտադրամասերի հիմնում:

Կարևորվում է նաև գյուղատնտեսական ենթակառուցվածքների բարելավման աշխատանքները: Այն ներառում է սառնարանային և վերամշակող տնտեսությունների, փոքր սպանդանոցների, կաթի ընդունման և վերամշակման կետերի հիմնում, համայնքի ոռոգման համակարգերի վերականգնում և այլն: Սրանց մի մասը նախատեսվում է ֆինանսավորվել պետական բյուջեի կողմից, իսկ մյուս մասը պետք է լինի մասնավոր նախաձեռնությունների արդյունք:

«Անասնաբուծասանիտարիայի, սննդամթերքի անվտանգության և բուսասանիտարիայի ծառայությունների կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի մարզային ստորաբաժանման ներկայացուցիչների հետ մշտական ուշադրության և հսկողության տակ է պահվել թունաքիմիկատների, կենսապատրաստուկների վաճառքի և պահպանման պայմանների, բույսերի մշակության ագրոտեխնիկական կանոնների պահպանման ու կիրառման, սերմերի և տնկանյութերի ցանքային պիտանելիության և որակի պահպանման աշխատանքների կազմակերպումը:

«Անասնաբուծասանիտարիայի, սննդամթերքի անվտանգության և բուսասանիտարիայի ծառայությունների կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի մարզային ստորաբաժանման ներկայացուցիչների հետ կատարվել են բույսերի կարանտին հիվանդությունների և վնասատուների հայտնաբերման համար ուսումնասիրություններ:

2013թ. ընթացքում գյուղատնտեսական աշխատանքների համար մատչելի գներով ազոտական պարարտանյութի և դիզելային վառելանյութի ձեռքբերման նպատակով պետական աջակցության ծրագրի շրջանակներում ՀՀ կառավարության կողմից գարնանը մարզին հատկացվել է

- 2545.0 տ ազոտական պարարտանյութ, որը բաշխվել է մարզի 66 համայնքների
- 933.328 լիտր դիզելային վառելանյութ՝ բաշխվել է 84 համայնքների:

Աշնանը հատկացվել է

- 1000,0 տ ազոտական պարարտանյութ՝ բաշխվել է 42 համայնքների
- 510.181 լիտր դիզելային վառելանյութ՝ բաշխվել է 50 համայնքների:

«2010-2014թթ. ՀՀ-ում հացահատիկային մշակաբույսերի սերմնաբուծության և սերմարտադրության զարգացման ծրագրի» շրջանակներում մարզին հատկացվել է.

- 2013թ. գարնանացանի համար.
 - 50,0 տոննա գարնանացան գարու սերմացու՝ բաշխվել է 20 համայնքների,
 - 5,0 տոննա առվույտի սերմացու՝ մաշխվել է 28 համայնքների,
 - 6,5 տոննա կորնզանի սերմացու՝ բաշխվել է 12 համայնքների
 - 4,0 տոննա եգիպտացորենի սերմացու՝ բաշխվել է 10 համայնքների:
- 2013թ. աշնանացանի համար.
 - 42,3 տոննա աշնանացան ցորենի էլիտային սերմացու, որը բաշխվել է 11 սերմարտադրող ֆերմերների,
 - 335,0 տոննա աշնանացան ցորենի առաջին վերարտադրության սերմացու՝ բաշխվել է 46 համայնքների,

Լոռու մարզային փրկարարական վարչության մասնագետների հետ համատեղ ուսումնասիրվել է տարերային աղետներից առավել տուժած համայնքների ցանքերի վիճակը, կազմվել է

մասնագիտական ակտ պատճառված վնասների չափի վերաբերյալ և ներկայացվել մարզպետի հաստատմանը: 2013թ. ընթացքում կարկտահարվել է մարզի 3 համայնքների ցանքատարածություններ, վնասվել է 548 հա ցանքատարածություն: Վնասի չափը կազմել է 227,08 մլն դրամ:

«Տաշիր» հիմնադրամի կողմից կարկտահարությունից առավել տուժած Ամրակից, Լեջան և Ագարակ համայնքներին տրամադրվել է 42.5 տոննա ազոտական պարարտանյութ:

Լոռու մարզային վիճակագրական գործակալության հետ ամփոփվել են զարնանացանի և բերքահավաքի տվյալները, որը սահմանված կարգով ներկայացվել ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն:

Մկնանման կրծողների դեմ պայքարի միջոցառումները կազմակերպելու համար ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության կողմից մարզին հատկացվել է զարնանը 868,44 կգ, իսկ աշնանը՝ 823,68 կգ (ընդամենը 1692,12 կգ) ցինկի ֆոսֆիդ, որը բաշխվել է գյուղնախարարության կողմից անցկացված մոնիտորինգի հիման վրա հաստատված 68 համայնքների: Պայքարի միջոցառումները իրականացվել է 14101,0 հա-ի վրա:

- 2012թ. հունիս ամսին ֆրանսիայի MRE-ի (Անասնաբուծության շրջանային տուն) կողմից Լոռու մարզում կատարած փորձագիտական այցի և Լոռու մարզպետի 2013թ. հունիս ամսին Պրովանս Ալպ Կոտ դ'Ազուր այցելություն արդյունքում կազմվեց «Լոռու մարզում անասնաբուծության զարգացման համագործակցություն» ծրագիրը: Այս ծրագրի նպատակն է ֆրանսիայի ՊԱԿԱ շրջանի Կարմեժանի լիցեյի ոչխարաբուծական ֆերմայի օրինակով Լոռու մարզի Սպիտակի տարածաշրջանում հիմնել տնտեսություն՝ մսատու ոչխարաբուծությունը զարգացնելու, անասնապահների մասնագիտական գիտելիքները կատարելագործելու և այն արտադրության մեջ ներ դնելու նպատակով: 2013թ.-ին այդ ծրագրի իրականացման համար նախապատրաստական աշխատանքներ են կատարվել, մարզի անասնաբուծության գծով 4 մասնագետների 2014թ. մարտ ամսին Ֆրանսիա գործուղելու համար՝ ոչխարաբուծության բնագավառում Ֆրանսիական փորձը ուսումնասիրելու նպատակով:

3.2. Բնապահպանություն

Մարզի բնապահպանության ոլորտում 2013թ. ՏԱՊ-ով բոլոր ֆինանսական աղբյուրներով նախատեսվել է **245.73** մլն դրամ, որից **12.00** մլն դրամը պետական բյուջեից՝ հրատապ ծրագրով, **233.73** մլն դրամ՝ համայնքային բյուջեներից:

2013թ. իրականացվել է **245.644** մլն դրամի աշխատանքներ, այդ թվում **10.82** մլն դրամը պետական բյուջեից՝ հրատապ ծրագրով և **234.824** մլն դրամը համայնքային բյուջեներից:

Բնապահպանության ոլորտում 2013 թ. Լոռու մարզում նախատեսված և իրականացված աշխատանքները

Աղյուսակ 3.2.1

Հ/Հ	Օբյեկտի և ծրագրի անվանումը	2013թ. Ծրագիր (մլն դրամ)	Կատարվել է առ		Ծանոթություն
			01.01.14թ (մլն դրամ)	այդ թվում հրատապ 4- րդ ծրագրով	
	Ընդամենը մարզում՝	245.732	245.644	10.820	
I	ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵ	12.000	10.820	10.820	
	ՀՀ ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ (Հրատապ ծրագրով)	12.000	10.820	10.820	
	Վահագնիի հեղեղատարի կառուցում	12.00	10.82	10.82	
II	ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵ	233.732	234.824		
1	Վանաձոր քաղաքում աղբարկղների ձեռքբերում և տեղադրում, կեղտաջրերի հեռացում	5.760	9.965		
2	ք. Ալավերդում բնապահպանական ծրագրերի իրականացում	75.320	73.637		
3	ք. Ախթալայում բնապահպանական ծրագրերի իրականացում	3.500	2.450		
4	Գուգարք գյուղում աղբարկղների տեղադրում և սելավատարների մաքրում	1.330	3.600		
5	Դարպաս համայնքի սելավատարի նորոգում	5.632	3.600		
6	Աքրորի համայնքում բնապահպանական ծրագրերի իրականացում	27.050	26.861		
7	Հազվի համայնքում բնապահպանական ծրագրերի իրականացում	44.040	44.035		
8	Հաղպատ համայնքում բնապահպանական ծրագրերի իրականացում	17.500	17.076		
9	Օձուն համայնքում բնապահպանական ծրագրերի իրականացում	53.600	53.600		

Մարզի բնապահպանական իրավիճակը բարելավելու նպատակով 2013թ. իրականացվել են հետևյալ աշխատանքները՝

- 2013թ. «Էյ-Թի-Փի» բարեգործական հիմնադրամը Լոռու մարզում իրականացրել է.
 - ✓ Սպիտակ, Կաթնաջուր, Արջուտ, Ֆիոլետովո, Ծաղկաբեր, Ջրաշեն, Ղուսալի, Սվերդլով և Կողես համայնքներում շուրջ 416 հա տարածքի վրա նախորդ տարիներին հիմնադրված անտառմշակույթների խնամքի և լրացման աշխատանքներ,

- ✓ Ծաղկաբեր և Ղուրսալի համայնքներում շուրջ 3 կմ ցանկապատի վերանորոգում,
- ✓ Կողես համայնքում 5 հա անտառտնկում և սերմերով 27 860 հատ կաղնու ցանքս,
- ✓ Ծաղկաբեր համայնքում 171.8 հա-ի վրա իրականացվել են լրացման աշխատանքներ:

Անտառտնկարկների խնամքի և լրացման աշխատանքներն կրում են շարունակական բնույթ:

Ավանդական դարձած անտառտնկման աշխատանքներից բացի, հիմնադրամը մարզում իրականացնում է նաև տարաբնույթ բնապահպանական ուսուցողական դասընթացներ, անվճար հիմունքներով համայնքներին է տրամադրում պտղատու և դեկորատիվ տնկիներ:

- Թեղուտի հանքավայրի շահագործման ծրագրով նախատեսված է մինչև 2020թ. հատել 158.1հա անտառ, իսկ մնացած 198.9հա-ը՝ 2020թ. և հետագա տարիներին: Թեղուտի պղինձ-մոլիբդենային հանքավայրի շահագործման հետ կապված, ըստ հաստատված բնապահպանական ծրագրի, «Թեղուտ» ՓԲԸ-ն պարտավորվել է կատարել 714 հա անտառտնկման աշխատանքներ, որից 2009-12թթ. ընթացքում մասնագիտացված ձեռնարկությունների միջոցով արդեն իսկ 220 հա համայնքային (73 հա՝ Լեռնահովիտ, 50 հա՝ Թեղուտ, 50 հա՝ Արջուտ, 30 հա՝ Օձուն, 17 հա՝ Շնող) և 80 հա անտառային ֆոնդի տարածքների վրա կատարվել են անտառտնկման, ցանկապատման և խնամքի աշխատանքներ: 2013թ. նույն ծրագրի շրջանակներում «Գուգարքի անտառտնտեսություն» և «Լավվարի անտառտնտեսություն» մասնաճյուղերի տարածքներում իրականացվել է շուրջ 78.5 հա տարածքի անտառտնկում և նախորդ տարիներին տնկված անտառմշակույթների լրացում 114.1 հա:
- «Գուգարքի անտառտնտեսություն» և «Տաշիրի անտառտնտեսություն» մասնաճյուղերի 200 հա տարածքում իրականացվել է նախորդ տարիներին հիմնադրված անտառմշակույթների լրացման աշխատանքներ:
- WWF ծրագրով.
 - «Թռչկան» ջրվեժի՝ բնության հուշարձանի հարևանությամբ, 20հա տարածքի վրա իրականացվել են ցանկապատման և անտառպատման աշխատանքներ: 2014-15թթ. կիրականացվի տնկված անտառային մշակույթների խնամքի և լրացման աշխատանքներ:
 - «Գուգարքի անտառտնտեսություն» մասնաճյուղի 59.8 հա տարածքում իրականացվել և անտառտնկում, իսկ աշնանը լրացման աշխատանքներ:
- Գործող օրենքի համաձայն Ալավերդու պղնձաձուլական գործարանի և Ախթալայի լեռնահարստացուցիչ կոմբինատի կողմից վնասակար ազդեցության ենթարկվող համայնքներին պետական բյուջեից կատարվում են մասնահանումներ՝ բնապահպանական և առողջապահական ծրագրեր իրականացնելու համար: Ստորև բերված է ՀՀ պետական բյուջեի կողմից 2009-2013թթ. բնապահպանական և առողջապահական ծրագրեր իրականացնելու համար տրամադրված գումարների վերաբերյալ տեղեկատվություն.

հազ. դրամ

Համայնքներ	Տարիները				
	2009	2010	2011	2012	2013
Ալավերդի	103,564.2	37,292.2	55,155.9	94,411.5	110,000.0
Հաղպատ	9,197.3	9,197.3	18,600.0	23,602.8	25,000.0
Օձուն	8,992.8	9,006.0	18,600.0	23,602.9	58,664.8
Աքորի	18,470.5	18,994.2	11,712.0	23,602.8	28,000.0
Հազվի			800.0	8,000.0	50,000.0
Ախթալա		2,540.0	1,000.0	1,500.0	3,500.0
Ընդամենը	140,224.8	77,029.7	113,067.9	174,720.0	275,164.8

- Մարզպետարանի բնապահպանության բաժնի մասնագետները պարբերաբար կատարել են ուսումնասիրություններ արդյունաբերական թափոններ առաջացնող ձեռնարկություններում և ցուցաբերում են աջակցություն առկա խնդիրների լուծման ուղղությամբ: Մասնավորապես Լոռու մարզպետարանի, «Թափոնների կառավարում» տարածաշրջանային ծրագրի և այլ շահագրգիռ կառույցների համագործակցությամբ:

- ✓ Ռեկուլտիվացվել և ծառատունկ է կատարվել Ախթալայի ԼՀԿ-ի «Նազիկ» պոչամբարի 1 հա վրա: 2013թ. անցկացված մոնիտորինգի արդյունքները փաստել են ծառերի և թփերի 95%-անոց կաջողականություն:

- ✓ Ռեկուլտիվացվել և կանաչապատվել է Ալավերդու նախկին, ավիամերձ աղբավայրը՝ 2 հա: Ռեկուլտիվացված տարածքը այլևս որպես աղբավայր չի ծառայում, իսկ կանաչապատումը տվել է իր դրական արդյունքները:

- ✓ Ընթացքի մեջ է մարզում առկա պոչամբարների գույքագրման գործընթացը, որի արդյունքում կկատարվի նրանցից առաջացող հնարավոր բնապահպանական ու առողջապահական ռիսկերի գնահատում, որտեղ կտրվեն նաև տվյալ ռիսկերի վերացմանն ու մեղմացմանն ուղղված համապատասխան առաջարկություններ:

- Հայ-Գերմանական Ֆինանսական Համագործակցության շրջանակներում իրականացվում է «Կոշտ կենցաղային աղբի համակողմանի կառավարման հայեցակարգ, ք. Վանաձոր» ծրագիրը: Ծրագրի փորձագետների կողմից նոր աղբավայր կառուցելու համար հավանության է արժանացել Քարաձոր համայնքի հարակից տարածքը: Նոր եվրոպական չափանիշներին համապատասխան աղբավայրի կառուցման դեպքում, ծրագիրը ենթադրում էր, որ աղբավայրից կօգտվեն ոչ միայն Վանաձոր և Սպիտակ քաղաքները, այլև Գուգարքի և Սպիտակի տարածաշրջանի գրեթե բոլոր գյուղական համայնքները: Ներկայումս ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության կողմից ծրագրին առաջարկվել է դիտարկել ոչ միայն վերը նշված տարածաշրջանները, այլ ամբողջ մարզը և ՀՀ Տավուշի մարզի Դիլիջան քաղաքը: Նոր աղբավայրը կլուծի նաև համայնքներում տարերայնորեն առաջացած ապօրինի աղբավայրերի լիկվիդացման հարցը:

- Մարզպետարանի կողմից տարվող հետևողական աշխատանքի շնորհիվ, մարզի մի քանի գյուղական համայնքներ ևս ձեռք են բերել աղբարկղներ և սկսել են կատարել կանոնակարգված աղբահանության աշխատանքներ:

- Լոռու մարզային փրկարարական վարչության հետ համատեղ մշակվում և պարբերաբար անց են կացվում «Անտառների հրդեհների հրդեհաշիջման կազմակերպում» թեմայով շտաբային ուսումնավարժություններ: Ըստ ՀՀ Լոռու մարզպետի կողմից հաստատված ժամանակացույցի՝ Լոռու մարզի ԱԻ հանձնաժողովի, «Հայանտառ» ՊՈԱԿ-ի, շահագրգիռ կազմակերպությունների և համայնքների մասնագիտացված խմբերի ու արձագանքող ուժերի մասնակցությամբ անց է կացվել հրամանատարական շտաբային ուսումնավարժություն:

4. ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ

Համաձայն Լոռու մարզի 2010-2013թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրի, քաղաքաշինության ոլորտում (բնակարանաշինություն և բնակարանային տնտեսություն ու բարեկարգում) 2013թ. մարզում նախատեսված էր իրականացնել **710.00** մլն դրամ ծավալով աշխատանքներ, սակայն 2013թ. պլանավորվել է **518.565** մլն դրամի, այդ թվում **426.26** մլն դրամը՝ պետբյուջեով, որից **346.23** մլն դրամը հրատապ աշխատանքների կատարման պլանով և **92.3054** մլն դրամը համայնքային բյուջեներով:

2013թ. իրականացվել է **1,975.816** մլն դրամի աշխատանքներ, այդ թվում պետական բյուջեից՝ **415.021** մլն դրամ, (**332.021** մլն դրամը՝ հրատապ ծրագրով), համայնքային բյուջեներից՝ **60.795** մլն դրամ և մասնավոր միջոցներից՝ **1,500.00** մլն դրամ:

ՀՀ Լոռու մարզում պետական բյուջեից և այլ միջոցներից քաղաքաշինության գծով 2013թ. հատկացումները և իրականացված աշխատանքները

Հ/Հ	Օբյեկտի և ծրագրի անվանումը	2013թ. Ծրագիր (մլն դրամ)	Կատարվել է առ		Ծանոթություն
			01.01.14թ. (մլն դրամ)	այդ թվում հրատապ ծրագրով	
	Ընդամենը մարզում՝	518.5654	1,975.82	332.021	
I	ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵ	426.2600	415.021	332.021	
	ՀՀ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ	83.00	83.00		
1	Վանաձորում բնակելի շենքերի վերանորոգում (48 բնակարան)	50.00	50.00		
2	Ստեփանավանում բնակելի շենքերի տանիքների վերանորոգում	33.00	33.00		
	ՀՀ ԼՈՐՈՒ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ (Հրատապ ծրագրով)	343.26	332.021	332.021	
1	Ալավերդու բազմաբնակարան շենքերի տանիքների վերանորոգում	57.83	52.319	52.319	
2	ք. Ախթալայի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների հիմնանորոգում	21.72	20.749	20.749	
3	ք. Թումանյանի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների հիմնանորոգում	8.90	8.221	8.221	
4	Ձորագետավանի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների վերանորոգում	5.00	4.434	4.434	
5	ք. Վանաձորի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների հիմնանորոգում	76.28	70.607	70.607	
6	Ստեփանավան քաղաքի փողոցների լուսավորության համակարգի վերանորոգում	2.00	1.640	1.640	
7	Քարկոփ համայնքի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների վերանորոգում	8.00	7.660	7.660	
8	Տաշիր համայնքի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների վերանորոգում	30.00	28.200	28.200	
9	Շամլուղ համայնքի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների վերանորոգում	15.00	27.340	27.340	
10	Վանաձոր համայնքի բազմաբնակարան շենքերի բակերի բարեկարգում	96.18	90.351	90.351	
11	Օձուն համայնքի փողոցների լուսավորության համակարգերի կառուցում	15.00	12.650	12.650	
12	Նախագծահետազոտական ծախսեր	7.35	7.850	7.850	
II	ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵ	92.305	60.795	0.000	
1	Վանաձոր քաղաքի բազմաբնակարան շենքերի նորոգում	19.600	9.0546		
2	Վանաձոր քաղաքի փողոցային լուսավորության ցանցի ընդլայնում	20.000	28.495		
3	Ստեփանավան քաղաքի փողոցային լուսավորության ցանցի նորոգում	3.000	3.000		
4	Տաշիր քաղաքի բազմաբնակարան շենքերի նորոգում	17.000	0.280		
5	Տաշիր քաղաքի փողոցային լուսավորության ցանցի ընդլայնում	5.000	0.000		

6	Լեռնապատ համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	1.500	0.000		
7	Ամրակից համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	0.807	0.000		
8	Թեղուտ համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	0.500	0.000		
9	Հազվի համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի նորոգում	0.389	0.096		
10	Հաղպատ համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	1.000	1.000		
11	Ձորամուտ համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի նորոգում	0.300	0.101		
12	Մեղովկա համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	1.000	0.000		
13	Նորաշեն համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի ընդլայնում	0.500	0.340		
14	Արևաշող համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի ընդլայնում	1.000	1.000		
15	Լեռնանցք համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	3.000	0.000		
16	Ծաղկաբեր համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	4.410	0.000		
17	Կաթնաջուր համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	4.800	4.769		
18	Ջրաշեն համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի ընդլայնում	8.000	3.300		
19	Սարահարթ համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի նորոգում	0.500	0.000		
20	Գուգարքի փողոցային լուսավորության համակարգի ընդլայնում		0.3997		
21	Բազումի փողոցային լուսավորության համակարգի ընդլայնում		1.000		
22	Մարգահովտի փողոցային լուսավորության համակարգի ընդլայնում		6.489		
23	Սպիտակի փողոցային լուսավորության համակարգի ընդլայնում		1.470		
	ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐ		1,500.0		
1	Բնակարանների, առանձնատների շինարարություն (վերանորոգում)		300.0		
2	Կենցաղային ծառայությունների օբյեկտների շինարարություն (վերանորոգում)		1,200.0		

4.1 2013թ. ՀՀ պետական բյուջեի 415.021 մլն դրամով Լոռու մարզի քաղաքաշինության ոլորտում իրականացվել է ` 50.0 մլն դրամի բնակարանաշինական աշխատանքներ** (Վանաձորում բնակելի շենքերի վերանորոգում (48 բնակարան)) և 365,21մլն դրամի **բնակարանային տնտեսության և բարեկարգման, այլ աշխատանքներ, այդ թվում`

- ✓ **Բազմաբնակարան շենքերի տանիքների վերանորոգում`**
Ալավերդի, Ախթալա, Թումանյան, Վանաձոր, Տաշիր, Ստեփանավան և, Շամլուղ քաղաքային համայնքներում
- ✓ **Փողոցների լուսավորության ցանցի վերանորոգում`**
Ստեփանավան և Օձունի համայնքներում
- ✓ **Բազմաբնակարան շենքերի բակերի բարեկարգում** Վանաձոր քաղաքում

5. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐ

5.1. Ճանապարհաշինություն

Մարզի ավտոմոբիլային ճանապարհների ցանցը կազմում է 932.9 կմ, այդ թվում՝ միջպետական ա/ճ - 218.9 կմ, հանրապետական ա/ճ - 490.9 կմ, մարզային ա/ճ - 223.1 կմ:

Մարզում կան

- կամուրջներ և կամրջային անցումներ – 175 հատ
- ավտոմոբիլային թունելներ – 5 հատ

Լոռու մարզի 2010-2013թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրով 2013թ. ճանապարհաշինության ոլորտի համար պահանջվող գումարը եղել է **2,035.00 մլն** դրամ է, սակայն բոլոր աղբյուրներով ճշգրտված պլանով նախատեսվել է կատարել **456.82 մլն** դրամ ծավալով աշխատանքներ, այդ թվում՝ **284.097 մլն-ը՝ ՀՀ** պետբյուջեի միջոցներով (**142.83 մլն** դրամը հրատապ աշխատանքների պլանով) և **172.724 մլն-ը՝** համայնքային բյուջեների միջոցներով:

2013թ. մարզի ճանապարհաշինական ոլորտում իրականացվել է **600.610 մլն** դրամ ծավալով աշխատանքներ, այդ թվում պետական բյուջեից՝ **567.022 մլն** դրամի, որից հրատապ աշխատանքների IV փուլի ծրագրով՝ **125.746 մլն** դրամի: Համայնքային ֆոնդային բյուջեների ֆինանսավորմամբ իրականացվել է **33.588 մլն** դրամ ծավալով փողոցների ասֆալտապատման ու վերանորոգման աշխատանքներ:

ՀՀ Լոռու մարզում պետական բյուջեից և այլ միջոցներից ճանապարհաշինության գծով 2013թ. հատկացումները և իրականացված աշխատանքները

Հ/Հ	Օբյեկտի և ծրագրի անվանումը	2013թ. Ծրագիր (մլն դրամ)	Կատարվել է առ		Ծանոթություն
			01.01.14թ. (մլն դրամ)	այդ թվում հրատապ ծրագրով	
	Ընդամենը մարզում՝	456.821	600.610	125.746	
I	ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵ	284.097	567.022	125.746	
	ՀՀ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԻ ԵՎ ԿԱՊԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ	73.266	73.266		
	Միջպետական նշանակության ա/ճան.	19.670	19.670		
1	Ա/ճ Մ6 Վանաձոր-Ալավերդի-Վրաստանի սահման Վանաձորի Նարեկացի փողոցի հիմնանորոգում (Մ6 - ճանապարհի ջրահեռացման կարգավորում)	19.670	19.670		
	Հանրապետական նշանակության ա/ճան.	53.596	53.596		
1	Հ-24 Գյուլագարակ-Թումանյան կայարան Մ-6 ա/ճանապարհի Կուրթան համայնքի տարածքում գտնվող 2 կամուրջների հիմնանորոգում	17.257	17.257		
2	Մ-3 Մարգարա-Վանաձոր-Տաշիր-Վրաստանի սահման Գարգար գյուղի կամրջի կարգավորիչ պատերի հիմնանորոգում	27.339	27.339		
3	Ա/ճ Մ-6 Վանաձոր-Ալավերդի-Վրաստանի սահման կմ 32+240 կամուրջի հիմնանորոգում	9.000	9.000		
	Մարզային նշանակության ա/ճան.	0.000	300.000		
1	Վանաձոր համայնքի ճանապարհների վերանորոգում		300.00		
	ՀՀ ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ	210.831	193.756	125.746	

1	Մարզային ա/ճանապարհների պահպանում և շահագործում	68.001	68.001		
	ՀՀ ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ (Հրատապ ծրագրով)	142.830	125.746	125.746	
1	ք. Վանաձորի փողոցների ասֆալտապատում	43.820	37.766	37.766	
2	ք. Սպիտակի փողոցների ասֆալտապատում	20.000	18.370	18.370	
3	ք. Ստեփանավանի փողոցների ասֆալտապատում	30.000	27.820	27.820	
4	Տաշիրի փողոցների ասֆալտապատում	20.010	15.380	15.380	
5	Լեջան համայնքի ճանապարհների վերանորոգում	17.000	15.490	15.490	
6	Ալավերդի համայնքի Թումանյան փողոցի գետափնյա հենապատի վերանորոգում	7.000	6.191	6.191	
7	Գուգարք համայնքի ճանապարհների վերանորոգում	5.000	4.730	4.730	
	ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵ	172.724	33.588	0.000	
1	Վանաձոր քաղաքի փողոցների ասֆալտապատում	109.000	15.950		
2	Ստեփանավան համայնքի ճանապարհների վերանորոգում	6.554			
3	Ալավերդում կանգառի վերանորոգում	0.800	1.989		
4	Շամլուղի փողոցների մասնակի նորոգում	1.000			
5	Գուգարք համայնքի ճանապարհների և կամրջի վերանորոգում	8.160	4.100		
6	Դեբետ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.870	0.200		
7	Շահումյան համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.888	1.157		
8	Քարաբերդ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	1.000			
9	Ֆիոլետովո համայնքի ճանապարհների նորոգում	6.088			
10	Կաթնաղբյուր համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	1.500	0.950		
11	Կուրթան համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	1.030			
12	Վարդաբլուր համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	1.772			
13	Այգեհատ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	1.026			
14	Թեղուտ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	3.520	1.500		
15	Ճոճկան համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.600			
16	Մեծ Այրում համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.500	0.400		
17	Նեղոց համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.400	0.400		
18	Շամուտ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.100	0.200		
19	Դաշտադեն համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.382			
20	Լեռնահովիտ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	2.340	0.300		
21	Կաթնառատ համայնքի ճանապարհների	0.500	0.300		

	մասնակի նորոգում				
22	Ձյունաշող համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.400	0.200		
23	Ձորամուտ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.830	0.360		
24	Մեղովկա համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.511			
25	Նովոսելցովո համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.310	0.200		
26	Պրիվոլնոյե համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	4.000			
27	Արևաշող համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	1.000	1.000		
28	Գեղասր համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.508			
29	Գոգարան համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	1.000	0.400		
30	Լեռնավան համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	1.000			
31	Լուսաղբյուր համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.600	0.570		
32	Ծաղկաբեր համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.500	0.300		
33	Կաթնաջուր համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	5.100	0.969		
34	Ղուրսալի համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.950			
35	Նոր Խաչակապ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.400	0.300		
36	Շենավան համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.611			
37	Շիրակամուտ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.494			
38	Ջրաշեն համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	5.118			
39	Սարահարթ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.500	1.000		
40	Սարամեջ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.714	0.714		
41	Քարածոր համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.147	0.130		

5.2. Ջրամատակարարում և ջրահեռացում

Ջրամատակարարումը մարզում իրականացվում է «Հայջրմուղկոյուղի» և «Լոռի ջրմուղկոյուղի» ՓԲ ընկերությունների միջոցով և տեղական ինքնկառավարման մարմինների կողմից: Խմելու ջուրը ռազմավարական ռեսուրս է, որը չի մատակարարվում շատ համայնքներում, չնայած որ մարզի շատ բնակավայրերում գոյություն ունեն ջրի բնական պաշարներ:

Լոռու մարզի կարևոր հարստություններից են հանդիսանում խմելու համար պիտանի, բարձր որակի ջրի մեծ պաշարները, որը ներկա իրավիճակում գերազանցում են անհրաժեշտ պահանջարկը: Ջրամատակարարման համակարգը մարզի բնակչությանը և արդյունաբերությանը տարեկան տրամադրում է մոտ 17.1 մլն մ³ խմելու ջուր, որը սպառողին է հասցվում ինքնահոս

եղանակով և պոմպակայանների միջոցով: Մարզի ջրային ցանցի երկարությունը 3395.23 կմ է, ջրի ծախսը՝ 1250 լիտր/վրկ, որից ճնշումային՝ 520 լիտր/վրկ: Մարզի 7 քաղաքների և 56 գյուղերի ջրամատակարարումն ու ջրահեռացումը (Ջ և Ջ) կատարվում է «Հայջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ «Հյուսիս արևելյան» տարածքային մասնաճյուղի և «Լոռի-ջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ-ի միջոցով: Մարզի մյուս բնակավայրերի, հատկապես գյուղական բնակավայրերի ջրամատակարարման և ջրահեռացման ցանցերը հանդիսանում են համայնքային սեփականություն և գտնվում են խիստ անբարվոք ու մաշված վիճակում, ինչը լուրջ խնդիրներ է առաջացնում բնակչության ջրամատակարարման հարցում:

Լոռու մարզի 2010-2013թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրով 2013թ. ջրամատակարարման ոլորտի համար պահանջվող գումարը կազմում է **147.00 մլն** դրամ, փաստացի ՏԱԴ-ով պլանավորվել է կատարել **2,764.19 մլն** դրամ ծավալով աշխատանքներ, այդ թվում՝ **581.80 մլն-ը**՝ ՀՀ պետությունից միջոցներով (**72.00 մլն** դրամը՝ հրատապ աշխատանքների պլանով), **2,136.90 մլն-ը**՝ վարկային միջոցներով և **45.4871 մլն-ը**՝ համայնքային միջոցներով:

2013թ.-ին իրականացվել է **2,322.20 մլն** դրամի աշխատանք, այդ թվում՝ **1,733.90 մլն** դրամի՝ վարկային միջոցներով, **564.53 մլն** դրամի՝ ՀՀ պետական բյուջեի միջոցներով (**54.73 մլն** դրամը՝ հրատապ աշխատանքների պլանով) և **23.77 մլն** դրամի՝ համայնքային միջոցներով:

«Լոռի-ջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ-ի սպասարկման տարածքում գտնվող Վանաձոր քաղաքի և 16 գյուղերի ջրամատակարարման և ջրահեռացման բարելավումն իրականացվում է գերմանական վերականգնման բանկի (KFW) և ՀՀ կառավարության կողմից համաֆինանսավորվող (**509.80 մլն** դրամ) ծրագրով: 2013թ. իրականացվել է **2,039.20 մլն** դրամի աշխատանք, այդ թվում՝ **1,529.4 մլն** դրամը՝ վարկային միջոցներից և **509.80 մլն** դրամը՝ ՀՀ պետական բյուջեի միջոցներից:

«Հայջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ-ի սպասարկման տարածքում գտնվող 38 համայնքների խմելու ջրի մատակարարման և ջրահեռացման համակարգերի աշխատանքների բարելավման նպատակով «Եվրոպական վերակառուցման» և «Ասիական բանկի» ծրագրով պլանավորված **607.50 մլն** դրամի աշխատանքներից **2013թ** իրականացվել է **204.50 մլն** դրամի աշխատանքներ:

Ջրամատակարարման ոլորտում 2013 թ. Լոռու մարզում նախատեսված իրականացված աշխատանքները

Հ/Հ	Օբյեկտի և ծրագրի անվանումը	2013թ. Ծրագիր (մլն դրամ)	Կատարվել է առ		Ծանոթություն
			01.01.14թ. (մլն դրամ)	այդ թվում հրատապ ծրագրով	
	Ընդամենը մարզում՝	2,764.19	2,322.20	54.733	
I	ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵ	581.80	564.53	54.733	
	KFW-Գերմանական վարկային ծրագիր «Լոռի-ջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ-ի կողմից սպասարկվող համայնքներում ջրամատակարարման բաշխիչ ցանցերի կառուցում (համաֆինանսավորում KFW)	509.80	509.80		
	ՀՀ ԼՈՐՈՒ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ (Հրատապ ծրագրով)	72.000	54.733	54.733	
1	Ալավերդի համայնքի Սանահին թաղամասի ջրամատակարարման ներքին ցանցի վերանորոգում	30.00	19.96	19.96	
2	Ջիլիգա համայնքի ջրամատակարարման համակարգի վերանորոգում	15.00	14.99	14.99	
3	Եղեգնուտ համայնքի ջրամատակարարման համակարգի վերանորոգում	27.00	14.63	14.63	

4	Արևաշող համայնքի խմելու ջրագծի քլորատան կառուցում		5.15	5.15	
	ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ	2,136.90	1,733.90	0.00	
1	KFW-Գերմանական վարկային ծրագիր «Լոռի-ջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ-ի կողմից սպասարկվող համայնքներում ջրամատակարարման բաշխիչ ցանցերի կառուցում	1,529.40	1,529.40		
2	«Եվրոպական վերակառուցման» և «Ասիական բանկի» ծրագրեր «Հայջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ-ի սպասարկման տարածքում գտնվող 38 համայնքների խմելու ջրի մատակարարման և ջրահեռացման համակարգերի բարելավում	607.50	204.50		
	ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵ	45.4871	23.77		
1	Ազնվածորի խմելու ջրագծի նորոգում	0.300	0.000		
2	Գուգարք համայնքի խմելու ջրհավաքի կառուցում	1.260	1.185		
3	Եղեգնուտ համայնքի ջրամատակարարման համակարգի վերանորոգում	1.925	0.000		
4	Կաթնաղբյուր համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	1.740	0.000		
5	Պուշկինո համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.845	0.000		
6	Ուռուտ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.500	0.000		
7	Արդվի համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.200	0.537		
8	Թեղուտ համայնքի ջրամատակարարման ցանցի նորոգում	2.000	1.720		
9	Ծաղկաշատ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.260	2.855		
10	Հաղպատ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	1.000	0.883		
11	Մարց համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.156	0.000		
12	Նեղոց համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.280	0.280		
13	Շնող համայնքի ջրամատակարարման ցանցի նորոգում	2.612	2.503		
14	Լեռնահովիտ համայնքի ջրամատակարարման ցանցի նորոգում	1.800	0.750		
15	Կաթնառատ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.300	0.300		
16	Ձյունաշող համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.200	0.200		
17	Մեղովկա համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.400	0.000		
18	Մեծավան համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.700	3.218		
19	Միխայելովկա համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.500	0.000		
20	Նորաշեն համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	1.000	1.000		
21	Պրիվոլնոյե համայնքի ջրամատակարարման ցանցի նորոգում	3.751	0.000		
22	Արևաշող համայնքի ջրամատակարարման ցանցի ընդլայնում	4.200	1.953		
23	Գոգարան համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.500	0.000		
24	Լեռնանցք համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.568	0.000		
25	Լեռնավան համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	1.200	0.000		
26	Լուսաղբյուր համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.520	0.953		
27	Ծաղկաբեր համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	1.000	1.600		
28	Հարթազյուղ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.700	0.000		
29	Ղուրսալի համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.980	0.000		
30	Մեծ Պարնի համայնքի ջրամատակարարման ցանցի նորոգում	3.229	0.000		

31	Նոր խաչակապ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.637	0.552		
32	Շիրակամուտ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.326	0.000		
33	Զրաշեն համայնքի խմելու ջրամատակարարման ցանցի ընդլայնում	8.500	0.000		
34	Սարահարթ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.598	0.000		
35	Սարամեջ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.800	1.300		
36	Սարատովկա համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում		0.156		
37	ք.Ախթալա համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում		0.420		
38	Աթան համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում		0.377		
39	Հազվի համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում		0.090		
40	Մղարթ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում		0.136		
41	Վարդաբլուր համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում		0.600		
42	Ուրասար համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում		0.199		

5.3. Գազամատակարարում

Գազաֆիկացումը մարզի զարգացման կարևոր նախապայմաններից մեկն է: Երկարատև ձմեռները և այլընտրանքային էներգիայի աղբյուրների բացակայությունը ընդգծում են բնական գազի մատակարարման հրատապությունը համայնքների համար: Համայնքներում գերակա խնդիր է համարվում գազամատակարարման ցանցի կառուցումը: Գազի առկայությունը յուրաքանչյուր տնային տնտեսությունում նշանակում է շուրջ 10-12մ³ վառելափայտի խնայողություն, որն իր հերթին կնպաստի անտառահատումների, էկոլոգիայի և դրանից բխող պրոբլեմների լուծմանը: Ավելի էժան վառելիքի առկայությունը կարող է նպաստել սահմանամերձ համայնքների զարգացմանը, ինչը հանրապետության համար ունի ռազմավարական նշանակություն: «Հայրուսգազարդ»-ի ներդրումները բավարար չեն ապահովելու համար գազամատակարարումը նույնիսկ հիմնական գազատարին կից համայնքներում, քանի որ նման միացումները փոքր համայնքներին տնտեսապես ձեռնտու չեն:

Լոռու մարզի 2010-2013թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրով 2013թ. գազաֆիկացման ոլորտի համար պահանջվող գումարը կազմել է **887.08 մլն** դրամ, ՏԱՊ-ով փաստացի պլանավորվել է կատարել **205.535 մլն** դրամ ծավալով աշխատանքներ, այդ թվում՝ **47.00 մլն-ը՝ ՀՀ պետբյուջեի միջոցներից, 31.235 մլն-ը՝ համայնքների ֆոնդային բյուջեներից և 127.30 մլն դրամը՝ ՀՀ ԿԱ ԳՏՏԶ ԾԻԳ-ի միջոցներից: 2013 թվականին մարզի համայնքներում իրականացվել է **111.246 մլն** դրամի գազաֆիկացման աշխատանքներ, այդ թվում ՀՀ պետբյուջեի միջոցներից՝ **44.837 մլն** դրամ (հրատապ ծրագրով), համայնքների բյուջեներից՝ **5.295 մլն** դրամ և ՀՀ ԿԱ ԳՏՏԶ ԾԻԳ-ի միջոցներից՝ **52.80 մլն** դրամ (Շիրակամուտ գյուղում և Սպիտակի «Գր. Լուսավորիչ» թաղամասում), «Միացյալ Ազգերի Զարգացման Ծրագրի» միջոցներից՝ **8.00 մլն** դրամ (Եղեգնուտ համայնքում) և «Փարոս» հիմնադրամի միջոցներից՝ **0.314 մլն** դրամ (Վահագնաձորի «Առվակ» մանկապարտեզի գազաֆիկացում):**

Գազամատակարարման ոլորտում 2013 թ. Լոռու մարզում նախատեսված և իրականացված աշխատանքները ըստ ֆինանսավորման աղբյուրների

Հ/Հ	Օբյեկտի և ծրագրի անվանումը	2013թ. Ծրագիր (մլն դրամ)	Կատարվել է առ		Ծանոթություն
			01.01.14թ. (մլն դրամ)	այդ թվում հրատապ ծրագրով	
	Ընդամենը մարզում՝	205.535	111.246	44.837	
I	ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵ	47.000	44.837	44.837	

	ՀՀ ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ (Հրատապ ծրագրով)	47.000	44.837	44.837	
1	Արջուտ համայնքի գազաֆիկացման ներքին ցանցի կառուցում	9.00	8.337	8.337	
2	Ստեփանավան համայնքի Աշոտաբերդ թաղամասի գազաֆիկացման ներքին ցանցի կառուցում	18.00	16.780	16.780	
3	Պետրովկա համայնքի գազաֆիկացման ներքին ցանցի կառուցում	20.00	19.720	19.720	
	ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵ	31.235	5.295		
1	Եղեգնուտ համայնքի գազաֆիկացում	8.597	1.509		
2	Կաթնաղբյուր համայնքի գազաֆիկացում	5.094			
3	Թեղուտ համայնքի գազաֆիկացում	2.100			
4	Քարինջ համայնքի գազաֆիկացում	0.800			
5	Ապավեն համայնքի գազաֆիկացում	0.293			
6	Արծնի համայնքի գազաֆիկացում	0.262			
7	Միխայլովկա համայնքի գազաֆիկացում	0.550			
8	Պետրովկա համայնքի գազաֆիկացում	1.139			
9	Պրիվոլնոյե համայնքի գազաֆիկացում	0.550			
10	Ծաղկաբեր համայնքի գազաֆիկացում	0.400			
11	Մեծ Պարնի համայնքի գազաֆիկացում	0.450	0.443		
12	Շիրականուտ համայնքի գազաֆիկացում	4.000	3.343		
13	Ջրաշեն համայնքի գազաֆիկացում	7.000			
	ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐ	127.300	61.114		
I	ՀՀ ԿԱ ԳՏՏԶ ԾԻԳ	127.300	52.800		
1	Շիրականուտ համայնքի գազաֆիկացում	24.200	23.800		
2	Սպիտակի Գրիգոր Լուսավորչ թաղամասի գազաֆիկացում	32.200	26.300		
3	Ազնվածորի գազաֆիկացում	96.100			
II	«Միացյալ Ազգերի Զարգացման Ծրագիր» Եղեգնուտ համայնքի գազաֆիկացում		8.00		
III	«Փարոս» հիմնադրամ- Վահագնաձորի «Առվակ» մանկապարտեզի գազաֆիկացում		0.314		

6. ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ, ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱՅԻԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

6.1 Տարածքային կառավարում

Տարածքային կառավարման հիմնական գերակայություններից մեկը հանդիսացել է մարզային և տեղական իշխանությունների փոխհարաբերությունների զարգացումը: Իրականացվել է իրավական և մասնագիտական վերահսկողություն ինքնակառավարման մարմինների՝ համայնքների ղեկավարների, ինչպես նաև ավագանիների կողմից իրականացվող գործառնությունների ու կայացվող որոշումների նկատմամբ:

Միջոցներ են ձեռնարկվել մարզպետարանի և համայնքների միջև միասնական տեղեկատվական ցանց ստեղծելու ուղղությամբ:

Տարածքային կառավարման բաղադրիչի նպատակն է եղել բարելավել պետական կառավարումը մարզում՝ ապահովելով կառուցվածքային կառավարչական համակարգերի և մարզպետարանի, ՏԻՄ-երի և ՀԳՄ տարածքային ծառայությունների գործունեության արդյունավետության բարձրացումը:

- Մարզպետի կողմից ստեղծված վարչական վերահսկողություն իրականացնող հանձնաժողովը ՀՀ փոխվարչապետ, տարածքային կառավարման նախարարի կողմից հաստատված աշխատանքային ծրագրի համաձայն 2013թ.-ին իրականացրել է վարչական և ֆինանսական հսկողություն մարզի 36 համայնքների ղեկավարների և ավագանիների կողմից իրականացվող գործառույթների ու կայացվող որոշումների նկատմամբ:
- 2013թ.-ին մարզպետարանում աշխատող 33 քաղաքացիական ծառայողներ մասնակցել են քաղաքացիական ծառայողների մասնագիտական վերապատրաստման դասընթացներին:
- Կարևորվել է մարզի համայնքների ղեկավարների աշխատակազմերը համակարգիչներով և ինտերնետ կապով ապահովելու խնդիրը: Մարզի բոլոր 113 համայնքները ունեն համակարգիչներ, ինտերնետ կապ՝ 95-ը:
- Աջակցություն է ցուցաբերվել մարզի զինկոմիսարիատներին՝ կցագրման, գարնանային զորակոչի աշխատանքների կազմակերպման հարցերում:
- Ըստ անհրաժեշտության աշխատանքներ են տարվել հանրապետական գործադիր մարմինների տարածքային ծառայությունների հետ (անշարժ գույքի և կադաստրի ստորաբաժանումներ, անձնագրային բաժիններ, զինկոմիսարիատներ, վիճակագրության ծառայություն, քաղաքաշինության տեսչության մարզային բաժիններ, մարզային փրկարարական վարչություն, «Ճանապարհային ոստիկանություն» ծառայության Վանաձորի հաշվառման քննական բաժանմունք և այլ ծառայություններ):

6.2 Տեղական ինքնակառավարումը և ապակենտրոնացում

Բարելավվել է ինքնակառավարման մակարդակը, զարգացել է համայնքային ծառայության համակարգը, խորացվել է առկա համագործակցության մակարդակը համայնքների միջև, բարձրացվել են տեղական ինքնակառավարման մարմինների կարողությունները:

2013թ.-ի ՄԶԾ ամենակարևոր խնդիրներից մեկը եղել է ՏԻՄ-երի բյուջետային կարողությունների զարգացումը և տեղական եկամուտների հավաքագրման աճի ապահովումը:

Աշխատանքներ են իրականացվել ՏԻՄ-երի գործունեությանը հասարակության իրազեկության աստիճանը բարձրացնելու ուղղությամբ և ապահովելու քաղաքացիական հասարակության մասնակցությունը հանրային կարևորություն ներկայացնող ծրագրերի քննարկման, մշակման, իրականացման և մոնիտորինգի գործընթացներում:

Կազմակերպվել են համայնքների ղեկավարների և ավագանու անդամների վերապատրաստումներ:

Համայնքային ծառայության համակարգի զարգացումն ապահովելու համար իրականացվել են համայնքային ծառայողների վերապատրաստումներ: Համայնքային ծառայողների վերաբերյալ

տվյալները մշտապես հավաքագրվել և մուտքագրվել են միասնական հանրապետական շտեմարանում:

2013թ.-ին լուրջ ուշադրություն է դարձվել համայնքային բյուջեների կազմման, բյուջեների կատարման տարեկան հաշվետվությունների հաստատման հրապարակայնության գործընթացի վրա՝ հաշվի առնելով առկա հիմնախնդիրները և համայնքների բնակչության ցանկությունները: ՄԶԾ-ի ամենակարևոր խնդիրներից մեկը եղել և մնում է ՏԻՄ-երի բյուջետային կարողությունների զարգացումն ու տեղական եկամուտների հավաքագրման աճը պլանավորված մակարդակին հասցնելը:

2013թ.-ին՝

- Համագործակցելով «Հայաստանի համայնքների հանրապետական ասոցիացիա» ՀԿ-ի հետ կազմակերպվել է մարզի համայնքների ղեկավարների աշխատակազմերի 113 պաշտոններ զբաղեցնող համայնքային ծառայողների վերապատրաստումը:
- Համագործակցելով ՀՀ պետական կառավարման ակադեմիայի հետ կազմակերպվել է մարզի 10 համայնքների ղեկավարների, ավագանու 86 անդամների վերապատրաստումը:
- Կազմակերպվել և անցկացվել են մարզի խորհրդի 6 նիստեր:
- Մշտական մեթոդական օգնություն է ցուցաբերվել մարզի տեղական ինքնակառավարման մարմիններին «Տեղական ինքնակառավարման մասին» և «Համայնքային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքների կիրարկման գործում:
- Իրականացվել է մարզի համայնքների ղեկավարների աշխատակազմերի 42 համայնքային ծառայողների ատեստավորումներ և 97 թափուր պաշտոններ զբաղեցնելու համար մրցույթներ:
- Կազմակերպվել է տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից ընդունված որոշումների օրինականության վերահսկումը, թերի կամ գործող օրենսդրության պահանջներին չհամապատասխանող որոշումների մասին տեղյակ է պահվել դրանք ընդունող ՏԻՄ-երին և առաջարկվել է դրանք լրամշակել և համապատասխանեցնել գործող օրենսդրությանը:
- Մարզի բոլոր համայնքների ղեկավարներին և նրանց աշխատակազմերին մշտական խորհրդատվական, մեթոդական, գործնական օգնություն է ցուցաբերվել համայնքների բյուջեների սեփական եկամուտների հավաքագրման և գործավարության կազմակերպման հարցերում:
- 2013թ.-ի ընթացքում աճել են մարզի համայնքների ՏԻՄ-երի բյուջետային կարողությունները համայնքների բյուջեների սեփական եկամուտների հավաքագրման աճի շնորհիվ, հասցնելով պլանավորված մակարդակի 95.5 %-ի (2013թ.-ի փաստացի կատարողականը 2012թ.-ի նկատմամբ 106.3%):

6.2.1 Համայնքային զարգացման ծրագրեր

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ համայնքային բյուջեները կրում են ծրագրային բնույթ, այսինքն դրանք ընդունվում են նախապես հաստատված համայնքի սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրի հիման վրա, 2013թ.-ին լուրջ ուշադրություն է դարձվել համայնքային զարգացման ծրագրերի մշակման և հաստատման գործընթացի վրա:

Խորհրդատվական և մեթոդական աջակցություն է ցուցաբերվել համայնքների ղեկավարներին համայնքների տարհանման պլանների մշակման և տարհանման հանձնաժողովների հաստատմանը աշխատանքներում:

Համայնքների մասնակցությամբ անց են կացվել շտաբային ուսումնավարություններ, հրամանատարաշտաբային ուսումնավարություն, ցուցադրական հատուկ տակտիկական ուսումնավարություն: Անց են կացվել օբյեկտային վարժանքներ, իսկ մարզում գործող թվով 5 կազմակերպությունների կողմից նաև հատուկ տակտիկական ուսումնավարություններ:

2013 թվականի ընթացքում կազմվել և հաստատվել են «Լոռու մարզի բնակչության տարհանման պլանը», «Հայաստանի Հանրապետության Լոռու մարզի տարածքում արտակարգ իրավիճակների առաջացման դեպքում գործողությունների» պլանները, ճշգրտվել է «ՀՀ Լոռու մարզի քաղաքացիական պաշտպանության» պլանը:

6.3 Քաղաքացիական հասարակություն

Տարածքային կառավարման մարմինների առավել թափանցիկ գործունեությունն ապահովելու նպատակով, մարզպետարանի աշխատակազմի, մարզի հասարակական կազմակերպությունների ջանքերով, իրականացվել են հետևյալ միջոցառումները.

- ✓ Մարզի տարածքում գործող ԶԼՄ-ների միջոցով պարբերաբար հաղորդումներ են հեռարձակվել՝ ներկայացնելով մարզպետի, մարզպետարանի և մարզային ենթակայության կազմակերպությունների գործունեությունը, գոյություն ունեցող հիմնախնդիրները և իրականացվող ծրագրերը, պարբերաբար հրապարակվել են առավել լայն կիրառություն ունեցող օրենքներն և նորմատիվ իրավական ակտերը, դրանցում կատարվող փոփոխությունները՝ տալով պարզաբանումներ և մեկնաբանություններ:
- ✓ Պարբերաբար կազմակերպվել է մարզպետի, նրա տեղակալների և մարզպետարանի ղեկավարների այցելությունները համայնքներ, որոնք ուղեկցվել են տեղական ինքնակառավարման մարմինների և համայնքի բնակչության հետ հանդիպում-քննարկումներով, որոնց ժամանակ բնակչությունը հնարավորություն է ունեցել ստանալ անհրաժեշտ տեղեկատվություն և բացատրություններ իրենց հուզող հարցերի վերաբերյալ:
- ✓ Պարբերաբար և համակարգված ձևով կազմակերպվել են մարզպետի այցելությունները համայնքներ, ինչպես նաև տարածաշրջանային կենտրոններում կազմակերպվել են քաղաքացիների ընդունելություններ:
- ✓ Մարզպետի, նրա տեղակալների և մարզպետարանի ստորաբաժանումների ղեկավարների մասնակցությամբ մարզի հեռուստաընկերությունների միջոցով կազմակերպվել են ուղիղ եթերներ, հանրությանը հնարավորություն ընձեռնելով իրենց հուզող հարցերը ուղիղ կապով իրավասու անձին ուղղելու և պատասխանը անմիջապես լսելու համար:
- ✓ Հասարակական կազմակերպությունների և զանգվածային լրատվամիջոցների ներկայացուցիչները մասնակցել են մարզխորհրդի նիստերին, ինչպես նաև մարզպետարանում ձևավորվող ժամանակավոր հանձնաժողովների աշխատանքներին:
- ✓ Պարբերաբար իրականացվել են մարզպետարանի ինտերնետային կայքէջի թարմացման աշխատանքներ, հանրային իրազեկման նպատակով կայքում տեղադրվել են մարզպետի բոլոր որոշումներն ու կարգադրությունները: Թարմացվել են կայքի նորություններ բաժինը, տեղադրվել են համայնքային ծառայության թափուր պաշտոններ զբաղեցնելու համար հայտարարված մրցույթների վերաբերյալ հայտարարությունները:

- ✓ Տեղական ինքնակառավարման մարմինների գործունեության թափանցիկություն և հրապարակայնություն ապահովելու նպատակով՝ ուշադրություն է դարձվել համայնքապետարաններում և համայնքի բնակչության համար առավել տեսանելի վայրերում տեղադրված տեղեկատվական ցուցատախտակներ առկայության և այդ տախտակների վրա տեղադրվող համայնքների ղեկավարների և ավագանիների որոշումների, այլ կարևոր բնույթի տեղեկատվության արդիականությանն ու փոփոխման պարբերաբարականությանը:
- ✓ Տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցությունը ապահովելու նպատակով մշակվել և քաղաքապետարանների և գյուղապետարանների աշխատակազմերին տրամադրվել են հանրային բաց լսումների և (կամ) քննարկումների կազմակերպման և անցկացման, համայնքի ղեկավարին կից խորհրդակցական մարմինների ձևավորման և գործունեության իրականացման կարգերը:

7. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐ, ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Արտաքին կապերի ոլորտում 2013թ-ին Լոռու մարզպետի աշխատանքների կատարողականի վերաբերյալ

h/ h	Աշխատանքի ուղղությունը	Միջոցառման անվանումը		Միջոցառումների ժամկետները		Աշխատանքի կատարման արդյունքներ
		նախատեսված	Չնախատեսված, սակայն փաստացի կատարված	նախատեսված	փաստացի	
		2ա	2բ	3ա	3բ	4
1	Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով կամ օտարերկրյա պետությունների և միջազգային կազմակերպությունների հետ համատեղ իրականացվող ծրագրերով՝ մարզպետարանի իրավասության ոլորտներին վերաբերող դրույթների և/կամ այլ փաստաթղթերի կատարում	Հայ-Գերմանական համագործակցության շրջանակներում KFW գերմանական վարկային ծրագիր		2013թ	2013թ-ի ընթացքում	«Լոռի-ջրմուղկյուղի» ՓԲԸ-ի կողմից սպասարկվող համայնքներում ջրամատակարարման համակարգերի բարելավման ծրագրի կողմից նախատեսվել էր 1 մլրդ 529.4 մլն դրամ, որն իրականացվել է ամբողջությամբ, պետ քյուջեի կողմից համաֆինանսավորում է եղել 509.8մլն դրամի ծավալով: Ընդհանուր առմամբ վերը նշված համայնքներում իրականացվել է 2,039.2 մլն դրամի աշխատանքներ:
		«Թափոնների կառավարում – ԵՀԳԳ Արեւելք» տարածաշրջանային ծրագիր		2009-2013թթ	2013թ-ի ընթացքում	✓ 2013թ. գարնանը անցկացված մոնիտորինգի արդյունքները փաստել են, որ նախորդ տարի Ախթալայի ԼՀԿ-ի «Նազիկ» պոչամբարի 1 հա ռեկուլտիվացված և ծառատունկ է կատարված՝ տարածքում ապահովվել է ծառերի և թփերի 97%-անոց կաշտականություն: ✓ Ընթացքի մեջ է մարզում առկա պոչամբարների գույքագրման գործընթացը, որի արդյունքում կկատարվի նրանցից առաջացող հնարավոր բնապահպանական ու առողջապահական ռիսկերի
		«Համայնքների գյուղատնտեսական ռեսուրսների կառավարման և մրցակցության» ծրագիր		2011-2015թթ	2013թ.	2013թ տեխնիկական միջոցներ են տրամադրվել. Անիծոր, Մարց և Քարինջ համայնքներին մեկական հատ՝ հակավորող մեքենա, հնձիչ, փոցխ և ձեռքի հնձիչ, Դսեղ համայնքին՝ հակավորող մեքենա, հնձիչ, փոցխ, Լորուտ համայնքին՝ փոցխ և հնձիչ: Ընդամենը 2013թ. տեխնիկական միջոցների և շինարարական աշխատանքների վրա ներ դրված գումարը կազմել է 150 մլն. դրամ :

1.	Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով կամ օտարերկրյա պետությունների և միջազգային կազմակերպությունների հետ համատեղ իրականացվող ծրագրերով՝ մարզպետարանի իրավասության ոլորտներին վերաբերող դրույթների և/կամ այլ փաստաթղթերի կատարում	Քաունթերփարթ ինթերնեշնլ Հայաստան (USAID)		2013թ	2013թ տարվա ընթացքում	Լոռու մարզի 7 քաղաքային եւ գյուղական համայնքներում նախատեսվել և իրականացվել են 99.023մլն դրամի աշխատանքներ, այդ թվում՝ ✓ Դեբեդ համայնքի մարզամշակութային կյանքի ակտիվացում 13.47մլն դրամ (կինոթատրոնի ստեղծում, գրադարանի վերազինում) ✓ Դսեղ համայնքի մշակութային կյանքի, մանկապարտեզի ստեղծում եւ կահավորում, երիտասարդության իրազեկվածության բարձրացմանն ուղղված միջոցառումներ՝ 14մլն դրամ ✓ Ծաթեր համայնքի հանդիսությունների սրահի եւ գրադարանի ստեղծում՝ 13.653մլն ✓ Վանաձոր համայնքի թիվ 5 ՆՈՒՀ-ի կարողությունների զարգացում, ավագանու նիստերի դահլիճի արդիականացում, կենտրոնական փողոցներում եւ հասարակական վայրերում նստարանների տեղադրում,՝ 22մլն դրամ ✓ Ալավերդում «Իմ հնամյա Ալավերդի» փառատոնի կազմակերպում, գեղագիտական կրթության զարգացում՝ 22 մլն դրամ ✓ Ախթալա համայնքի բնապահպանական և երիտասարդության իրազեկվածության բարձրացմանն ուղղված միջոցառումներ 2 մլն դրամ, Բարիտ թաղամասի մարզահրապարակի կառուցում՝ 7մլն դրամ, արվեստի դպրոցին գույքի, երաժշտական գործիքների տրամադրում և մշակութային կյանքի ակտիվացում՝ 2 մլն դրամ Մեծ Այրում համայնքի մշակութային կյանքի խթանում՝ 2.9մլն դրամ:
		«Ասիական բանկ» վարկային ծրագիր		2013թ	2013թ.տարվա ընթացքում	«Հայջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ-ի սպասարկման տարածքում գտնվող 38 համայնքներում խմելու ջրի մատակարարման եւ ջրահեռացման համակարգերի բարելավման համար նախատեսվել էր 607.5 մլն դրամ, իրականացվել են 204.5մլն դրամի աշխատանքներ
		«Վորլդ Վիժն Ինթերնեշնլ» ՄԲԿ Հայաստանյան մասնաճյուղ		2013 թ	2013թ տարվա ընթացքում	Մարզում գործող երկու գրասենյակների միջոցով իրականացվել են ավելի քան 138.574 մլն դրամի աշխատանքներ, որից՝ • Ալավերդու գրասենյակի միջոցով Թումանյանի տարածաշրջանի 10 քաղաքային եւ գյուղական համայնքներում իրականացվել են՝ 47.57 մլն դրամ • Ստեփանավանի գրասենյակի միջոցով՝ Ստեփանավանի եւ Տաշիրի տարածաշրջանների 20 համայնքներում՝ 91.004 մլն դրամ
			Հայ -Շվեդարական Դիակոնիա հիմնադրամ	2013թ	2013թ արվա ընթացքում	Կազմակերպությունը իրականացրել է բարեգործական եւ տնտեսության զարգացմանն ուղղված ծրագրեր մոտ 37մլն358հազ դրամ արժողությամբ, այդ թվում՝ • Մարզի Վանաձոր, Սպիտակ, Ստեփանավան, Թումանյան, Ջիլիգա, Գոգարան, Վահագնաձոր համայնքներում սոցիալապես անապահով ընտանիքներին տրվել է տաք հագուստ եւ սնունդ, Վանաձորից թվով 20 երեխաներ հանգստացել են Գուգարք՝ ճամբարում • Արջուտ համայնքում իրականացվել է մեղվաբուծության ծրագիր • կահավորվել է Թումանյան համայնքի մանկապարտեզը, նախաձեռնվում է վերազինել համայնքի կարի արտադրամասը, կբացվի 15 աշխատատեղ

2	Օտարերկրյա պետությունների տարածքային միավորների հետ համաձայնագրի կամ այլ փաստաթղթերի /ծրագրերի կնքում և կատարում	Լոռու մարզպետարանի եւ Ֆրանսիայի Պրովանս Ալպ Կոտ դ'Ազյուր մարզի Զինվորական եւ Հյուրընկալ Երուսաղեմի Սուրբ Ղազար Միաբանության միջեւ Պրովանս կոտ Դ'Ազյուր առաջնորդական կարգադրություն N09-01		2013թ	2013թ տարվա ընթացքում	Սպիտակ քաղաքում 2009թ-ից ստեղծված է «Երուսաղեմի բժշկական Սուրբ Ղազարի օրդենը Հայաստանում» կոմիտեի աջակցությամբ մարզի առողջապահական հիմնարկների հետ շարունակվել են իրականացվել բարեգործական ծրագրեր, մատակարարելով՝ դեղորայք եւ բժշկական պարագաներ և գույք է հատկացրել մարզի մի շարք բուժհաստատությունների:
		ՀՀ ԿԳ նախարարության, Հայաստանում Ֆրանսիայի դեսպանության և «ԳԲԵՖ» կազմակերպության միջև 2008 թվականին ստորագրված եռակողմ համագործակցության պայմանագրի շրջանակներում		2008-2012	2013թ տարվա ընթացքում	Շարունակվել է «ԳԲԵՖ» թոշակառու մանկավարժների ֆրանսիական կազմակերպության առաքելությունը Լոռու մարզում, որի ներկայացուցիչն իրականացնում է ՎՊՄԻ-ի, ԵԿՏԱ-ի Վանաձորի մասնաճյուղի եւ «Մխիթար Գոշ» հայ-ռուսական համալսարանի ֆրանսերեն դասավանդող դասախոսների, ինչպես նաեւ, Վանաձոր, Ստեփանավան եւ Ալավերդի քաղաքների դպրոցներում ֆրանսերեն լեզու դասավանդող ուսուցիչների վերապատրաստման դասընթացներ
		Համագործակցություն Բելառուսի Հանրապետության Վիտեբսկի շրջանի և Հայաստանի Հանրապետության Լոռու մարզի միջև		2012թ	2013թ տարվա ընթացքում	1. Շարունակվել են Վիտեբսկի մարզի հետ բարեկամական կապերը: 2012թ-ին կնքված «Բելառուսի Հանրապետության Վիտեբսկի շրջանի և ՀՀ Լոռու մարզի միջև համագործակցության Համաձայնագրի շրջանակներում այս տարվա օգոստոսին Լոռու մարզից մարզպետի տեղակալ Տ.Բադոյանի գլխավորությամբ պատվիրակություն այցելեց Վիտեբսկ: Այցի հիմնական նպատակը այս անգամ համագործակցության համաձայնագրի կնքումն էր Վիտեբսկի մարզի Գյուբոկսկոյեի շրջանի Ուդելովսկի պատգամավորների գյուղական խորհրդի և Լոռու մարզի Հաղպատ համայնքի միջև 2. ՀՀ Լոռու - ԲՀ Վիտեբսկ համագործակցության շրջանակներում հատուկ
		ԵԱՀԿ Երեւանյան գրասենյակի, ՀՀ բնապահպանության նախարարության եւ Լոռու մարզպետարանի միջեւ կնքված փոխըմբռնման հուշագիր		2011թ	2013թ.	Հուշագրի շրջանակներում անց են կացվում մարզի բնապահպանական կարևոր խնդիրների քննարկումներ, հասարակական լուսմներ մարզպետարանում և մարզում գործող երեք բնապահպանական տեղեկատվական Օրիուս կենտրոններում (Վանաձոր, Ալավերդի, Ստեփանավան): Հասարակական լուսմներին մասնակցում են, ինչպես համապատասխան գերատեսչությունների և կազմակերպությունների փորձագետներ, այնպես էլ շահագրգիռ ՏԻՄ-երի, բնապահպանական ՀԿ-ների, ԶԼՄ-ների և հասարակության ակտիվ ներկայացուցիչներ
		Լոռու մարզը որպես Եվրոպական Ռեգիոնների Ասամբլեայի լիիրավ անդամ		2011թ	2013թ տարվա ընթացքում	Էլեկտրոնային փոստի միջոցով շարունակվել է Եվրոպական Ռեգիոնների Ասամբլեայի գրասենյակի հետ կապը, իրականացվել են անհրաժեշտ տեղեկատվության փոխանակումներ
		Ֆրանկոֆոն Ռեգիոնների Ասոցիացիայի լիիրավ անդամ		2011թ նոյեմբերի 13	2013թ մարտ-մայիս	Հայաստանում «Ֆրանկոֆոնիայի օրեր» ծրագրի մեկամսյակի շրջանակներում, մարտ ամսից Լոռու մարզի դպրոցներում, բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում (Եվրոպական տարածաշրջանային ակադեմիայի Վանաձորի մասնաճյուղ, Վանաձորի մանկավարժական ինստիտուտ) կազմակերպվել են Հայաստանում ֆրանկոֆոնիայի օրերին նվիրված միջոցառումներ:

2	Օտարերկրյա պետությունների տարածքային միավորների հետ համաձայնագրի կամ այլ փաստաթղթերի /ծրագրերի կնքում և կատարում	Լոռու մարզպետարանի եւ Ֆրանսիայի Պրովանս-Ալպ Կոտ դ'Ազյուրի մարզի միջեւ Համագործակցության շրջանակային պայմանագիր		2008թ	2013թ-ի տարվա ընթացքում	Լոռի-ՊԱԿԱ համագործակցության շրջանակներում իրականացվող երկու ծրագրերի համար, որպես համաֆինանսավորում, ՀՀ կառավարությունը Լոռու մարզին տրամադրել է 13.0մլն դրամ 1.Նոյեմբեր-դեկտեմբեր ամիսներին ՊԱԿԱ-Լոռի համագործակցության շրջանակներում նախաձեռնվող զբոսաշրջության կենտրոնի նախատեսվող տնօրենը զբոսաշրջության կենտրոնի աշխատանքների կազմակերպչական աշխատանքների կազմակերպման հմտություններ ձեռք բերելու համար գործուղվեց Ֆրանսիա վերապատրաստման: 2.Նոյեմբեր ամսին մարզ են այցելել Օտ Տեդ դը Պրովանս ֆրանսիական կազմակերպության տնօրենը եւ նախագահը՝ Լոռու մարզում տուրիզմի զարգացմանն ուղղված ծրագրին աջակցելու նպատակով, կազմակերպվել է սեմինար Թումանյանի տարածաշրջանի 7 համայնքների ղեկավարների համար, նպատակը՝ ներկայացնել Ֆրանսիայում եւ առհասարակ աշխարհում ինչպես է կազմակերպվում տուրիզմը, դրա տնտեսական շահավետությունը եւ ազդեցությունը համայնքների զարգացմանը, համայնքների մասնակցությունը տուրիզմի զարգացման գործում: 3.Նախաձեռնվել է Ֆրանսիական «ԿՐԵԱՍՈՒ» միկրովարկավորումների մասնագիտացված ինստիտուտի հետ իրականացնել միկրոկրեդիտների (փոխառությունների) տրամադրում Սպիտակի արհեստների պալատի արհեստագործներին ծրագիրը, որի հաջող ընթացքը կհանգեցնի հետագայում նույն ծրագրի տարածումը մարզի ողջ տարածքում: Այդ կապակցությամբ սեպտեմբեր ամսին 2-ամսյա ժամկետով Մարսել է մեկնել Սպիտակ քաղաքից երիտասարդ մասնագետ վերապատրաստման: 4.Սեպտեմբերի 20-ից 25-ը ԿՐԻՊՏ մասնագիտացված կազմակերպության հրավերով Լոռու մարզից 5 հոգուց բաղկացած մասնագետների խումբ է մեկնել ՊԱԿԱ, ագրոտուրիզմի ոլորտում փորձի փոխանակման, ինչպես նաեւ ծանոթանալու ինչպես է կազմակերպվում Ֆրանսիայում ագրոտուրիզմը, հետագայում Լոռու մարզում նմանատիպ մոդել տեղայնացնելու նպատակով: 5.Լոռի-ՊԱԿԱ համագործակցության շրջանակներում Մարսելի փոխքաղաքապետի հրավերով հունիսին տեղի ունեցավ Լոռու մարզպետ Արթուր Նալբանդյանի գլխավորած պատվիրակության աշխատանքային այց՝ ՖՀ Մարսել քաղաք, մասնակցելու Հայ-ֆրանսիական առևտրա-արդյունաբերական պալատի նախաձեռնությամբ կազմակերպված «Հայկական առևտրային ցանց» եռօրյա գլխավոր համաժողովին: Այցի ընթացքում մարզի պատվիրակությունը մասնակից է դարձել մի շարք կարևոր հանդիպումների, միջոցառումների: Տեղի է ունեցել հանդիպում Ա. Նալբանդյանի եւ ՊԱԿԱ ռեզիդենտ խորհրդի նախագահի առաջին տեղակալ Պատրիկ Ալմանի հետ, ով համակագրում է արտաքին կապերը: Հանդիպման ընթացքում հստակեցվել են 2012թ. դեկտեմբերին ստորագրված ՀՀ Լոռու մարզի և ՊԱԿԱ ռեզիդենտի միջև «2012-2014 համագործակցության համաձայնագրի» շրջանակներում իրականացվելիք ծրագրերի հետագա աշխատանքները:
---	--	---	--	-------	-------------------------	--

2	Օտարերկրյա պետությունների տարածքային միավորների հետ համաձայնագրի կամ այլ փաստաթղթերի /ծրագրերի կնքում և կատարում	Լոռու մարզպետարանի եւ Ֆրանսիայի Պրովանս-Ալպ Կոտ դ'Ազուրի մարզի միջեւ Համագործակցության շրջանակային պայմանագիր		2008թ	2013թ-տարվա ընթացքում	6.Հունիսի 3-7-ը Լոռու մարզ էր այցելել ՊԱԿԱ-ի Միջազգային կապերի եւ Միջերկրական համագործակցության Հայաստանյան ծրագրերի պատասխանատու Լոռա Կադրն: Այցելության նպատակը՝ Լոռու մարզում անասնաբուծության, տուրիզմի և ագրոտուրիզմի բնագավառներում 2012-2014թթ մարզում իրականացվելիք ծրագրերի գործողությունների պլանի իրականացման աշխատանքների մանրամասն կազմակերպումը 7.Մարտի 6-ին Ֆրանսիական DSF (Ցավեր առանց սահմանների) ծրագրի պատասխանատու, մանկահոգեբույժ Ժերար Ռոբենի այցը Վանաձոր: DSF կազմակերպության ներքո ստեղծված «Նռնի» ՀԿ-ի միջոցով կազմակերպվել է «Առտիզմը եւ դրա հնարավոր խնամքը» կոնֆերանս – քննարկում Վանաձոր քաղաքի բուժհաստատություն-ների, մանկատան և խնամքի կենտրոնի հոգեբան-մասնագետների և շահագրգիռ այլ հաստատությունների մասնագետների մասնակցությամբ 8. Շարունակվել է Ֆրանսիայի Պրովանս-Ալպ Կոտ դ'Ազուրի մարզի և Բանյո քաղաքի համատեղ ֆինանսավորմամբ «Նռնի» ՀԿ-ի կողմից իրականացվում է Վանաձորի քաղաքի 4 պոլիլինիկաներում, Վանաձորի մանկատանը և երեխաների խնամքի կենտրոնում և Ամրակից համայնքում ADBB մայրերի ինքնաջակցման խմբերի, խորհրդատվությունների, հոգեշարժողականության խմբերի կազմակերպում, «Փոքրիկ նապաստակ» ծրագրի իրականացում, մանկապարտեզներում հոգեշարժողականության և այլ տիպի աշխատանքների իրականացումը
3.	Աշխատանքային, ուսուցողական, ճանաչողական այցեր օտարերկրյա պետությունների տարածքային միավորներ և միջազգային կազմակերպություններ, մարզ այցելող օտարերկրյա պետությունների տարածքային միավորների, միջազգային կազմակերպությունների պաշտոնատար անձանց ընդունում և ձեռք բերված պայմանավորվածությունների իրականացում		ՀՀ-ում ՌԴ արտակարգ և լիազոր դեսպանի այցը Լոռու մարզ		2013 դեկտեմբեր	Դեկտեմբերի 10-ին Լոռու մարզում էին ՀՀ-ում Ռուսաստանի Դաշնության լիազոր և արտակարգ դեսպան Իվան Վոլինկինին՝ տիկնոջ հետ և Գյումրիում ՌԴ գլխավոր հյուպատոս Եվգենի Կոնիշևին՝ տիկնոջ հետ: Այցի նպատակաւ ճանաչողական էր, քննարկվեցին հայ-ռուսական տարածաշրջանային երրորդ համաժողովի շրջանակներում մարզում հյուրընկալված Ստավրոպոլի մարզի պատվիրակության ընդունման ու պայմանավորվածությունների մասին:
			ՀՀ արևտրաարդյունաբերական պալատի նախաձեռնությամբ ՌԴ Տոմսկի գործարարների այց Լոռու մարզ		2013թ սեպտեմբեր	Սեպտեմբերի 11-ին Լոռու մարզպետարանու տեղի ունեցավ հանդիպում ում ՀՀ արևտրաարդյունաբերական պալատի նախաձեռնությամբ կազմակերպված ՌԴ Տոմսկից ժամանած և Վանաձորի գործարարների հանդիպում՝ համագործակցության կապեր հաստատելու նպատակով: Հյուրերին ընդունեց փոխմարզպետ ԱԴարբինյանը: Հանդիպման ընթացքում քննարկեցին համագործակցության զարգացման նոր հնարավորությունները և գործարար կապերի ամրապնդման ուղիները:

3.	Աշխատանքային, ուսուցողական, ճանաչողական այցեր օտարերկրյա պետությունների տարածքային միավորներ և միջազգային կազմակերպություններ, մարզ այցելող օտարերկրյա պետությունների տարածքային միավորների, միջազգային կազմակերպությունների պաշտոնատար անձանց ընդունում և ձեռք բերված պայմանավորվածությունների իրականացում		ՀՀ-ում Եվրոպական պատվիրակության ղեկավար-ղեկական Տրայան Հրիսթեայի եւ ՀՀ-ում Լիտվայի արտակարգ եւ լիազոր դեսպանի այցը Լոռի			Դեսպանների տարածաշրջանային այցերը սկսվել էր Լոռու մարզից: Նպատակը գործնական էր, նա ներկայացրեց Լոռիում ԵՄ-ի ֆինանսավորմամբ իրականացման ընթացքում գտնվող 12 խոշոր ծրագրերի մասին, որոնք կշարունակվեն հաջողությամբ մինչև դրանց նախատեսված ավարտը: 2014թ-ին Եվրամիության կողմից մեկնարկվելու է մասնավոր բիզնեսի զարգացման մեծածավալ ծրագիր, որին կարող է մասնակցել նաեւ Լոռու մարզը: Նա մտահոգություն հայտնելով Մաքսային Միությանը և միասնական տնտեսական տարածքին միանալու մասին ՀՀ-ի ղեկավարության հայտարարության վերաբերյալ, որը թեև գոհունակությամբ չի ընդունվել Արևմուտքի կողմից և Եվրամիություն-Հայաստանի Հանրապետություն առևտրա-մաքսային որևէ համագործակցություն անհամատեղելի է ՀՀ-ի նոր կարգավիճակի պատճառով, այնուհանդերձ ԵՄ-ն շարունակելու է իր մասնակցությունը ՀՀ-ում ժողովրդավարության ամրապնդման, կոռուպցիայի դեմ պայքարի, մարդու իրավունքների պաշտպանության, տնտեսական լծակների խթանման և այլ հարցերում:
			ՀՀ-ում Ուկրաինայի արտակարգ և լիազոր դեսպանի այցը Լոռու մարզ		2013թ նոյեմբեր	Նոյեմբերի 21-ին ճանաչողական այցով Լոռու մարզում էր ՀՀ-ում Ուկրաինայի Հանրապետության արտակարգ և լիազոր դեսպան Իվան Կուխտան: Սա դեսպանի առաջին պաշտոնական հանդիպումն էր մարզպետ Ա.Նալբանդյանի հետ: Հանդիպման ընթացքում խոսվեց հետագա համագործակցության ոլորտների ընդգրկում: Պաշտոնական հանդիպումից հետո Լոռու մարզպետը, Վանաձորի քաղաքապետը և դեսպանը մասնակցեցին Վանաձորի «Լոռի» ժամանցի կենտրոնում կազմակերպված «Վերբիջեն կա» համույթի համերգին՝ նվիրված հիմնադրման 15-ամյակին: Համերգին մասնակցում էր նաև ՀՀ նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի օգնական Նարինե Գուլյանը:
			ՀՀ Լոռու մարզի եւ Վրաստանի Աջարիայի Ինքնավար Հանրապետության հետ համագործակցության ստեղծում		2013թ սեպտեմբեր	1. 2013թ-ի սեպտեմբերին տեղի է ունեցել Լոռու մարզպետ Ա.Նալբանդյանի գլխավորած պատվիրակության այցը Վրաստանի Աջարիայի Ինքնավար Հանրապետություն: Այցի նպատակն էր Լոռու եւ Աջարիայի միջեւ բարեկամության կապերի ամրապնդումը: Այցի ընթացքում ստորագրվեց «Փոխըմբռնման հուշագիր ՀՀ Լոռու մարզի եւ Վրաստանի Աջարիայի Ինքնավար Հանրապետության միջև»: Մասնակից կողմերն իրենց մտադրությունն արտահայտել «Առևտրի, տնտեսական, գիտատեխնիկական եւ մշակութային համագործակցության մասին» շրջանակային պայմանագրի կնքման վերաբերյալ: 2. Համագործակցության շրջանակներում մարզպետի տեղակալ Տ.Բադոյանի գլխավորած Լոռու մարզի պատվիրակություն մեկնեց Բաթումի, մասնակցելու Աջարիայի հայկական համայնքի գրանցման եւ Աղբյուր թերթի 20-ամյակի առիթով կազմակերպված միջոցառմանը:

3.	Աշխատանքային, ուսուցողական, ճանաչողական այցեր օտարերկրյա պետությունների տարածքային միավորներ և միջազգային կազմակերպություններ, մարզ այցելող օտարերկրյա պետությունների տարածքային միավորների, միջազգային կազմակերպությունների պաշտոնատար անձանց ընդունում և ձեռք բերված պայմանավորվածությունների իրականացում		ՀՀ-ում Արգենտինայի արտակարգ և լիազոր դեսպան Դիեգո Էռնեստո Ալվարես Ռիվերան այցը Լոռու մարզ		2013թ 1-ին կիսամյակ	Մայիսի 17-ին ճանաչողական այցով Լոռու մարզում էր ՀՀ-ում Արգենտինայի արտակարգ և լիազոր համատեղ դեսպան Արգենտինայի հանրապետության արտակարգ և լիազոր դեսպան, նորին գերազանցություն Դիեգո Էռնեստո Ալվարես Ռիվերան՝ տիվնոջ հետ:
		G2iA ֆրանսիական կազմակերպության ներկայացուցիչների այց Լոռու մարզ		2011թ	2013թ տարվա ընթացքում	1.Հունիսի 2-ին Օձունում տեղի ունեցավ միջհամայնքային հանդիպում «ստեղծագործական հոսքերի համագործակցություն» ծրագրով, որին մասնակցություն ցուցաբերեց մարզպետարանը եւ 'Լոյս' հիմնադրամը: Քննարկվեցին հուլիսի վերջին Օձունում անցկացվելիք «Օձունի գանձեր» խորագրով փառատոնի անցկացման և կազմակերպչական հարցեր տարածաշրջանի 8 համայնքների ղեկավարների մասնակցությամբ: Արդյունքում հուլիսի 20-ին «Լոյսի» ուսանողների մտահաղացումներով կազմակերպվեց փառատոնը: 2.Մայիսի 9-ին տեղի ունեցավ մարզպետ Ա.Նալբանդյանի հանդիպումը G2iA ֆրանսիական կազմակերպության և նույն կազմակերպության հայաստանյան ներկայացուցիչների հետ: Այցի նպատակն էր Օձուն համայնքում ֆրանսիական Ռհոն Ալպեր ռեգիոնի ֆինանսավորած թեյաբույսերի կոոպերատիվի ստեղծման, չորանոցի կառուցման և փաթեթավորման սարքավորումների հետազա գնման որոշ կազմակերպչական հարցերն քննարկում: Արդյունքում նոյեմբերին վերը նշված Օձունի հարթակի 8 համայնքներ ստեղծեցին գյուղատնտեսական կոոպերատիվը:
			Ֆրանսիական «ԱՖՐԱԴ» ասոցիացիայի ներկայացուցիչների այցը Լոռու մարզ		2013թ տարվա ընթացքում	Ապրիլի 8-ին կազմակերպության ներկայացուցիչները հանդիպեցին Լոռու մարզպետին: Այցի նպատակը Լոռու մարզում էկոտուրիզմի զարգացման ծրագրերի իրականացման համար նախնական պայմանավորվածությունների ձեռք բերում: Օգոստոս ամսին կազմակերպությունը զբոսաշրջիկների խումբ բերեց Ստեփանավանի տարածաշրջան:
			ՀՀ-ում Ղազախստանի Հանրապետության արտակարգ և լիազոր դեսպան Այիմդոս Բոզժիգիտովի այց Լոռու մարզ		2013թ հուլիս	Հուլիսի 17-ին Լոռու մարզպետարանում մարզպետի տեղակալ Վ.Ասատրյանն ընդունեց ՀՀ-ում Ղազախստանի Հանրապետության արտակարգ և լիազոր դեսպան Այիմդոս Բոզժիգիտովի գլխավորությամբ պատվիրակությանը: Այցի նպատակն էր բարեկամական կապերի հաստատումը մարզի հետ, ինչպես նաեւ մասնակցելու ՀՀ-ում Ղազախստանի Հանրապետության դեսպանատան և Գորբալիզացիայի և տարածաշրջանային համագործակցության վերլուծական կենտրոնի կողմից Վանաձորում կազմակերպված «Միջազգային կազմակերպություններում Ղազախստանի և Հայաստանի համագործակցությունը միջազգային անվտանգության տնտեսական և բնապահպանական կայուն զարգացման ոլորտներում» թեմայով գիտաժողովին:

3.	Աշխատանքային, ուսուցողական, ճանաչողական այցեր օտարերկրյա պետությունների տարածքային միավորներ և միջազգային կազմակերպություններ, մարզ այցելող օտարերկրյա պետությունների տարածքային միավորների, միջազգային կազմակերպությունների պաշտոնատար անձանց ընդունում և ձեռք բերված պայմանավորվածությունների իրականացում		«Հույս Հայաստանի» կազմակերպության ներկայացուցիչների այցը Լոռու մարզ	2012թ.	2013թ տարվա ընթացքում	Մարզպետարանում հանդիպման ժամանակ քննարկվեց դեռ 2012թ-ին նախատեսված, բայց չիրականացված Ստեփանավան քաղաքում սոցիալական օգնության կենտրոն ստեղծելու հարցը՝ ֆրանսիական Հույս Հայաստանի և Առաքելություն Հայաստանի համագործակցությամբ, Ռիոն Ալպի աջակցությամբ: Ֆրանսիական Ռիոն Ալպեր ռեգիոնը ֆինանսավորում է այս ծրագրում մրցույթով անցած մասնագետների վերապատրաստումը և համագործակցող կառույցների մասնագետների մեկշաքայա այցը Ֆրանսիայի Դեպի քաղաք, նմանատիպ կենտրոնների աշխատանքները ուսումնասիրելու համար: Լոռու մարզի մասնագետների 3 հոգանոց խումբը Ռիոն Ալպ մեկնեց սեպտեմբեր ամսին: Ստեփանավանի քաղաքապետարանը ծրագիրն իրականացնելու համար տրամադրել է տարածք, սակայն ֆինանսական աղբյուրների հստակեցումից հետո կսկսվի իրականացման փուլը:
			Ֆրանսիական քայլարշավորդների դեպարտամենտի ներկայացուցիչների այց Լոռու մարզ	2013-2014թթ	2013թ տարվա ընթացքում	Մարտի 21-ին տեղի ունեցավ Լոռու մարզպետի մոտ ֆրանսիական քայլարշավորդների դեպարտամենտի ներկայացուցիչների հանդիպում: Այցի նպատակն էր Ստեփանավան քաղաքում և հարակից համայնքներում էկոտուրիզմի զարգացում: Արդյունքում մինչև տարեվերջ կազմակերպությունը Ստեփանավան քաղաքի զբոսաշրջության կենտրոնի հետ համատեղ կազմեց էլեկտրոնային զբոսաշրջային քարտեզ համացանցում, որն ընդգրկում է առայժմ մարզի Ստեփանավանի տարածաշրջանը: Ծրագիրը կշարունակի 2014թ-ին, քարտեզի աշխարհագրությունը կմեծանա ընդգրկելով մարզի ողջ տարածքը:
4	Բազմակողմ ալլ միջոցառումներ	Հայ-ռուսական միջտարածաշրջանային համագործակցության երրորդ համաժողով			2013թ նոյեմբեր	Դեկտեմբերին Գյումրիում կայացած Հայ-ռուսական միջտարածաշրջանային համագործակցության երրորդ համաժողովին մասնակցություն ունեցավ Լոռու պատվիրակությունը մարզպետ Ա.Նալբանդյանի գլխավորությամբ: Իսկ ոլորտային քննարկումների կլոր սեղաններին մասնակցություն ունեցան Լոռու մարզպետարանից պաշտոնատար անձինք, համայնքների ղեկավարներ: Հայաստանի Հանրապետության և ՌԴ միջև տնտեսական համագործակցության հարցերով միջկառավարական հանձնաժողովի շրջանակներում դեկտեմբերին Լոռու մարզպետ Ա.Նալբանդյանը հյուրընկալեց ՌԴ-ի Ստավրոպոլի տարածաշրջանի պատվիրակությանը: Բանավոր համաձայնություն ձեռք բերվեց հաջորդ տարեսկզբին երկկողմ համագործակցության կոնկրետ առաջարկություններով հանդիպել կրկին:

4	Բազմակողմ այլ միջոցառումներ		Հայ-Ֆրանսիական ապակենտրոնացված 2-րդ համաժողով		2013թ հոկտեմբերի 15-17	Հոկտեմբերին Հայաստանի եւ Ֆրանսիայի ավելի քան 30 քաղաքների եւ մարզերի մասնակցությամբ ՖՀ Ռիոն Ալպ ռեգիոնի Վալանս քաղաքում տեղի ունեցավ Հայ-Ֆրանսիական ապակենտրոնացված 2-րդ համաժողովը: Հայկական պատվիրակության կազմում ընդգրկված էր նաեւ Լոռու մարզի պատվիրակությունը, մարզպետ Ա.Նալբանդյանի գլխավորությամբ: Համաժողովի աշխատանքների իրականացման համար նախապես ստեղծվել էին չորս աշխատախմբեր: Հաշվի առնելով Լոռի-ՊԱԿԱ ակտիվ համագործակցությունը, Լոռին մասնակցում էր դրանցից երեքում՝ տուրիզմի, տեղական տնտեսության և գյուղատնտեսության զարգացմանը խթանող աշխատախմբերի աշխատանքներին: Տեղական տնտեսության աշխատաժողովում Մարսելի փոխքաղաքապետ Դիդիե Պարակյանի հետ համանախագահողն էր Լոռու մարզպետ Նալբանդյանը, իսկ հայկական կողմից պատասխանատուներ էին հանդիսացել Լոռու մարզպետարանը և Արթիկի, Երևանի, Գյումրիի, Արտաշատի ու Արմավիրի քաղաքապետարանները: Մարզի ղեկավարը հանդես է եկել ելույթով, որտեղ ներկայացվում էր թե ինչ հանրային քաղաքականություն է իրականացվում ՀՀ-ում համայնքների կողմից տեղական տնտեսության զարգացմանը նպաստելու համար, տնտեսական կառավարման ինչ գործիքներ են օգտագործվում, ինչ հնարավորություններ և նորարարական փորձ է ներդրում՝ ի շահ բնակչության:
			Արևելյան գործընկերության տարածաշրջանային համագործակցության ամրապնդմանն ուղղված քայլեր Հայաստան-Վրաստան տարածաշրջանային համագործակցության ծրագիր»		2013թ հոկտեմբեր	Հոկտեմբերի 11-ին Ստեփանավան քաղաքի մշակույթի տանը տեղի ունեցավ «Արևելյան գործընկերության տարածաշրջանային համագործակցության ամրապնդմանն ուղղված քայլեր Հայաստան-Վրաստան տարածաշրջանային համագործակցության ծրագիր» խորագրով առաջին համաժողովը: Ծրագիրը, որ ֆինանսավորվում է Եվրոպական միության կողմից, Հայաստանին և Վրաստանին տարածաշրջանային համագործակցության նոր հնարավորություններ է ընձեռում: Համաժողովը երկու նպատակ ուներ. երկու երկրների սահմանային քնակավայրերում գործող պետական և հասարակական կառույցներին տեղեկացնել ծրագրին մասնակցելու դեպքում առկա հնարավորությունների և առավելությունների մասին, ինչպես նաև մտքերի արտահայտման հարթակ և խոսափող տրամադրել՝ տարածաշրջանային համագործակցության հնարավորությունների և նախադրյալների վերաբերյալ լայն քննարկումների համար:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

ՀՀ Լոռու մարզի 2013թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրի 2013թ. տարեկան աշխատանքային պլանով նախատեսված միջոցառումների կատարման վերաբերյալ

Հ/Հ	Միջոցառման համառոտ բովանդակությունը	2013թ. ՄՁԾ-ով նախատեսված կարիքների գումարը (հազ. դրամ)	2013թ. ՏԱՊ-ով նախատեսված կարիքների գումարը (հազ. դրամ)	Ֆինանսավորման չափը 01.01.2014թ. դրությամբ (հազ. դրամ)	Ֆինանսավորման աղբյուրը	Ծանոթություն (աշխատանքների ընթացքի վերաբերյալ)
ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ, ՓՄՁ ԵՎ ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՀԱՏՎԱԾ						
1	«Վալլեքս» ընկերությունների խումբ («Թեղուտ» և «Էյ-Սի-Փի» ՓԲԸ-ներ)	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	47,400,000.00	31,900,000.00	Մասնավոր ներդրողներ	ավարտված է
2	«Սագամար» ՓԲԸ	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	1,200,000.00	1,100,000.00	Մասնավոր ներդրողներ	ավարտված է
3	«Ախթալայի ԼՀԿ» ՓԲԸ	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	353,500.00	200,000.00	Մասնավոր ներդրողներ	ավարտված է
4	«Վանաձոր-Քիմպրոմ» ՓԲԸ	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	500,000.00	620,000.00	Մասնավոր ներդրողներ	ավարտված է
	Ընդամենը	0.00	49,453,500.00	33,820,000.00		
ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՈԼՈՐՏՆԵՐ						
ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ						
1	Ալավերդու արհեստագործ. ուսումնարանի հիմնանորոգում	72,990.00	72,990.00	0.00	ՀՀ պետբյուջե	չի ֆինանսավորվել
2	Մարցի դպրոցի կառուցում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	155,000.00	155,000.00	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
3	Լեռնական համայնքի դպրոցի ջեռուցման համակարգի կառուցում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	7,000.00	6,155.98	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
4	Ալավերդի համայնքի թիվ 8 դպրոցի մարզադահլիճի նորոգում	120,000.00	15,730.00	19,730.00	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
5	Արջուտ համայնքի դպրոցի պատուհանների փոխում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	2,870.00	2,570.95	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
6	Սարչապետ համայնքի դպրոցի ջեռուցման համակարգի կառուցում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	6,000.00	5,810.00	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
7	Կաթնաջուր համայնքի մանկապարտեզի կառուցում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	33,000.00	32,860.00	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
8	Լուսաղբյուր համայնքի դպրոցի ջեռուցման համակարգի կառուցում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	14,000.00	10,930.00	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է

ՀՀ ԼՈՐՈՒ ՄԱՐԶԻ 2010-2013թթ. ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ 2013թ. ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՊԼԱՆԻ ՍՈՑԻԱԼՈՐՏՆԵՐԻ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

9	Ծաղկաբեր համայնքի դպրոցի գազաֆիկացում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	5,000.00	4,710.00	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
10	Աինիձոր համայնքի դպրոցի վերանորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	10,000.00	10,000.00	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
11	Միխայլովկա համայնքի դպրոցի վերանորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	20,000.00	21,270.00	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
12	Ագարակ համայնքի մանկապարտեզի ցանկապատի կառուցում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	0.00	4,400.00	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
13	Գարգառ համայնքի մանկապարտեզի կառուցում/Լրաց/	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	0.00	560.00	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
14	Լուսաղբյուր համայնքի դպրոցի տանիքի վերանորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	0.00	11,070.00	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
15	Վանաձոր համայնքի թիվ 6 դպրոցի վերանորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	0.00	11,470.00	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
16	Հաղպատի դպրոցի ուժեղացում, վերակառուցում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	0.00	98,200.00	ՀՄՆՀ	ընթացքի մեջ է
17	Տաշիրում մանկապարտեզի կառուցում	0.00	0.00	120,000.00	Մասնավոր ներդրողներ	ավարտված է
18	Ստեփանավանում մանկապարտեզի կառուցում	0.00	0.00	25,000.00	Մասնավոր ներդրողներ	ավարտված է
19	Ալավերդի համայնքի գեղարվեստի դպրոցի հիմնանորոգում	0.00	0.00	36,000.00	Մասնավոր ներդրողներ	ավարտված է
20	Եղեգնուտ համայնքի մանկապարտեզի շենքի ձեռքբերում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	809.90	0.00	Համայնքային բյուջե	
21	Գարգառ համայնքի մանկապարտեզի շենքի ձեռքբերում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	1,110.00	600.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
22	Մեծ Այրում համայնքի մանկապարտեզի շենքի ձեռքբերում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	300.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
23	Մեծավան համայնքի մանկապարտեզի շենքի ձեռքբերում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	10,500.00	253.00	Համայնքային բյուջե	
24	Ծաղկաբեր համայնքի մանկապարտեզի շենքի ձեռքբերում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	1,000.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
25	Կաթնաջուր համայնքի մանկապարտեզի շենքի ձեռքբերում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	5,000.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
Ընդամենը		1,192,180.00	360,309.90	576,589.93		

ՄՇԱԿՈՒՅԹ ԵՎ ՍՊՈՐՏ

1	Քոբայրավանքի հիմնանորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	17,950.00	17,950.00	ՀՀ պետություն	ավարտված է
2	Սանահինի վանքի հիմնանորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	22,500.00	22,500.00	ՀՀ պետություն	ավարտված է
3	«Լոռի Բերդ» ամրոցի հիմնանորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	19,700.00	19,700.00	ՀՀ պետություն	ավարտված է
4	Կարմիր Աղեգի համայնքային կենտրոնի վերանորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	2,070.00	1,790.20	ՀՀ պետություն	ավարտված է
5	Հագվու համայնքի համայնքային կենտրոնի կառուցում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	35,000.00	31,990.00	ՀՀ պետություն	ավարտված է
6	Աինիձորում հանդիսությունների սրահի կառուցում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	12,000.00	6,800.00	ՀՀ պետություն	ավարտված է
7	Գոգարան համայնքի միջոցառումների սրահի կառուցում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	30,000.00	28,330.00	ՀՀ պետություն	ավարտված է
8	Դաշտադեմ համայնքի համայնքային կենտրոնի վերանորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	15,000.00	0.00	ՀՀ պետություն	չի ֆինանսավորվել
9	Ձյունաշող համայնքի համայնքային կենտրոնի վերանորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	15,000.00	14,190.00	ՀՀ պետություն	ավարտված է
10	Հաղպատ համայնքի մշակույթի տան վերանորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	40,000.00	53,330.00	ՀՀ պետություն	ավարտված է
11	Աջակցություն մշակութային համույթներին (սուբվենցիա)	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	15,000.00	15,000.00	ՀՀ պետություն	ավարտված է
12	Հակահրդեհային վահանակների տեղադրում (Գեղասար, Սարամեջ, Ղուրսալի, Սարահարթ, Լեռնահովիտ, Բազում համայնքային կենտրոններ, Հաղպատի մշակույթի տուն)	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	0.00	3,490.00	ՀՀ պետություն	ավարտված է
13	Սարամեջ համայնքի համայնքային կենտրոնի ջեռուցման համակարգի կառուցում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	0.00	2,550.00	ՀՀ պետություն	ավարտված է
14	Ղուրսալի համայնքի համայնքային կենտրոնի ջեռուցման համակարգի կառուցում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	0.00	2,410.00	ՀՀ պետություն	ավարտված է
15	Պրիվոլնոյե համայնքի մշակույթի տան վերանորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	0.00	6,530.00	ՀՀ պետություն	ավարտված է

16	Լեջան համայնքի միջոցառումների սրահի վերանորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	0.00	3,360.00	ՀՀ պետություն	ավարտված է
17	Դեբեդի համայնքի համայնքային կենտրոնի վերանորոգում	0.00	0.00	28,000.00	Մասնավոր ներդրողներ	ավարտված է
18	Ծաթերում հանդիսությունների սրահի կառուցում	0.00	0.00	10,000.00	Մասնավոր ներդրողներ	ավարտված է
19	Գուգարքի մարզադպրոցի շենքի մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	1,000.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
20	Գյուլագարակի համայնքային կենտրոնի կահավորում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	430.00	430.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
21	Լոռի Բերդ համայնքի մշակույթի տան մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	593.60	0.00	Համայնքային բյուջե	
22	Կուրթանի հուշարձանների և մշակութային կոթողների նորոգում, տարածքի բարեկարգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	500.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
23	Հագվու հուշարձանների և մշակութային կոթողների նորոգում, տարածքի բարեկարգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	200.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
24	Չկալովի ակումբի մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	100.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
25	Լեռնահովիտ համայնքի մշակույթի տան կահավորում, գույքի ձեռքբերում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	1,000.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
26	Ձորամուտի ակումբի մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	200.00	293.60	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
27	Միխայելովկայի ակումբի կահավորում, հուշարձանների ու մշակութային կոթողների տարածքի բարեկարգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	300.00	81.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
28	Նորաշենի մշակույթի տան նորոգում, հուշարձանների ու մշակութային կոթողների տարածքի բարեկարգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	2,000.00	2,000.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
29	Ծաղկաբեր համայնքի հուշարձանների ու մշակութային կոթողների տարածքի բարեկարգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	1,200.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
30	Կաթնաջուր համայնքի մշակույթի տան կահավորում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	1,000.00	837.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
	Ընդամենը	265,000.00	232,743.60	271,561.80		

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ						
1	Ալավերդու բժշկական կենտրոնի հիմնանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	156,000.00	156,000.00	ՀՀ պետություն	ավարտված է
2	Վանաձորի ինֆեկցիոն հիվանդանոցի լոկալ ջեռուցման համակարգի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	13,000.00	5,627.51	ՀՀ պետություն	ավարտված է
3	Գուգարք համայնքում ամբուլատորիայի կառուցում	60,000.00	24,000.00	25,260.00	ՀՀ պետություն	ավարտված է
4	Վանաձորի թիվ 5 համաբուժարանի վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,130.00	1,510.00	ՀՀ պետություն	ավարտված է
5	Սպիտակի «Սպիտակի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ի վերանորոգում	40,000.00	31,500.00	32,450.00	ՀՀ պետություն	ավարտված է
6	Ալավերդու տուբերկուլյոզային դիսպանսերի տանիքի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	7,000.00	6,604.78	ՀՀ պետություն	ավարտված է
7	Ծաղկաբեր համայնքի ԲՄԿ-ի վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	3,000.00	3,000.00	ՀՀ պետություն	ավարտված է
8	«Մեծավանի առողջության կենտրոն» ՊՓԲԸ-ի ջեռուցման համակարգի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	0.00	2,520.00	ՀՀ պետություն	ավարտված է
9	Վանաձորի թիվ 4 պոլիկլինիկայի վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	0.00	8,620.00	ՀՀ պետություն	ավարտված է
10	Վանաձորի թիվ 2 պոլիկլինիկայի վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	0.00	1,900.00	ՀՀ պետություն	ավարտված է
11	Ալավերդու հիվանդանոցի դիախերձարանի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	0.00	45,600.00	ՀՄՆՀ	ավարտված է
12	Շահումյանի ամբուլատորիայի վերակառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	0.00	28,000.00	ՀՄՆՀ	ավարտված է
13	Վանաձորի բժշկական կենտրոնի կառուցում	0.00	0.00	100,000.00	Մասնավոր ներդրում	ավարտված է
Ընդամենը		310,000.00	235,630.00	417,092.29		
ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ						
1	Ղուրսալի համայնքի փախստական մեկ ընտանիքի համար բնակարանի ձեռք բերում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	5,000.00	4,900.00	ՀՀ պետություն	ավարտված է
Ընդամենը		677,461.00	5,000.00	4,900.00		
Ընդամենը Սոցիալական ոլորտներ		2,444,641.00	833,683.50	1,270,144.02		

ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ

1	Վանաձորում բնակելի շենքերի վերանորոգում (48 բնակարան)	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	50,000.00	50,000.00	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
2	Ստեփանավանում բնակելի շենքերի տանիքների վերանորոգում	60,000.00	33,000.00	33,000.00	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
3	Ալավերդու բազմաբնակարան շենքերի տանիքների վերանորոգում	50,000.00	57,830.00	52,319.15	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
4	ք. Ախթալայի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների հիմնանորոգում	33,000.00	21,720.00	20,748.62	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
5	ք. Թումանյանի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների հիմնանորոգում	20,000.00	8,900.00	8,220.75	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
6	Ձորագետավանի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների վերանորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	5,000.00	4,434.00	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
7	ք. Վանաձորի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների հիմնանորոգում	100,000.00	76,280.00	70,607.39	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
8	Ստեփանավան քաղաքի փողոցների լուսավորության համակարգի վերանորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	2,000.00	1,640.00	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
9	Քարկոփ համայնքի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների վերանորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	8,000.00	7,660.00	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
10	Տաշիր համայնքի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների վերանորոգում	60,000.00	30,000.00	28,200.00	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
11	Շամլուղ համայնքի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների վերանորոգում	10,000.00	15,000.00	27,340.00	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
12	Վանաձորի բազմաբնակարան շենքերի բակերի բարեկարգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	96,180.00	90,350.87	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
13	Օձուն համայնքի փողոցների լուսավորության համակարգերի կառուցում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	15,000.00	12,650.00	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
14	Նախագծահետազոտական ծախսեր	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	7,350.00	7,850.00	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
15	Վանաձոր քաղաքի բազմա-բնակարան շենքերի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	19,600.00	9,054.60	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
16	Վանաձոր քաղաքի փողոցային լուսավորության ցանցի ընդլայնում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	20,000.00	28,495.40	Համայնքային բյուջե	ավարտված է

17	Ստեփանավանի փողոցային լուսավորության ցանցի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	3,000.00	2,999.85	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
18	Տաշիրի բազմաբնակարան շենքերի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	17,000.00	280.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
19	Տաշիրի փողոցային լուսավորության ցանցի ընդլայնում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	5,000.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
20	Լեռնապատի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,500.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
21	Ամրակիցի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	807.20	0.00	Համայնքային բյուջե	
22	Թեղուտ համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	500.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
23	Հագվի համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	388.80	95.70	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
24	Հաղպատի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,000.00	1,000.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
25	Ձորամուտի փողոցային լուսավորության համակարգի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	300.00	101.40	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
26	Մեղովկա համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,000.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
27	Նորաշեն համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի ընդլայնում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	500.00	340.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
28	Արևաշող համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի ընդլայնում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,000.00	1,000.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
29	Լեռնանցք համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	3,000.00	0.00	Համայնքային բյուջե	

30	Ծաղկաբեր համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	4,409.80	0.00	Համայնքային բյուջե	
31	Կաթնաջուր համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	4,799.60	4,768.94	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
32	Ջրաշեն համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի ընդլայնում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	8,000.00	3,300.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
33	Սարահարթ համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	500.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
34	Գուգարքի փողոցային լուսավորության համակարգի ընդլայնում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	0.00	399.70	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
35	Բազումի փողոցային լուսավորության համակարգի ընդլայնում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	0.00	1,000.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
36	Մարգահովիտի փողոցային լուսավորության համակարգի ընդլայնում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	0.00	6,489.30	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
37	Սպիտակի փողոցային լուսավորության համակարգի ընդլայնում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	0.00	1,470.10	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
38	Մասնավոր բնակարանաշինություն	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	0.00	300,000.00	Մասնավոր ներդրողներ	ավարտված է
39	Կենցաղային ծառայությունների օբյեկտների շինարարություն (վերանորոգում)	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	0.00	1,200,000.00	Մասնավոր ներդրողներ	ավարտված է
Ընդամենը		710,000.00	518,565.40	1,975,815.76		

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ						
1	Խնկոյանի ոռոգման ջրամբարի վերանորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	10,000.00	9,166.21	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
2	Ձորագետ գետի հունի ուղղման, աջ ափի ամրացման և ափապաշտպան հենապատի կառուցման աշխատանքները:	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	0.00	31,641.00	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է

3	Ղուրսալի համայնքում գյուղտեխնիկայի ձեռքբերում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	4,939.30	0.00	Համայնքային բյուջե	
4	Օձուն համայնքում գյուղտեխնիկայի ձեռքբերում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	2,500.00	3,495.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
5	«Համայնքների գյուղատնտեսական ռեսուրսների կառավարման և մրցակցության» ծրագիր Արոտների կառավարում և անասնապահության զարգացում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	250,000.00	150,000.00		Ընթացքի մեջ է
Ընդամենը		3,690,000.00	267,439.30	194,302.21		
ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ						
1	Վահագնիի հեղեղատարի կառուցում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	12,000.00	10,820.00	ՀՀ պետբյուջե	ավարտված է
2	Վանաձոր քաղաքում աղբարկղների ձեռքբերում և տեղադրում, կեղտաջրերի հեռացում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	5,760.00	9,965.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
3	ք. Ալավերդում բնապահպանական ծրագրերի իրականացում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	75,320.00	73,637.20	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
4	ք. Ախթալայում բնապահպանական ծրագրերի իրականացում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	3,500.00	2,450.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
5	Գուգարք գյուղում աղբարկղների տեղադրում և սելավատարների մաքրում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	1,330.00	3,600.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
6	Դարպաս համայնքի սելավատարի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	5,631.90	3,600.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
7	Աքորի համայնքում բնապահպանական ծրագրերի իրականացում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	27,050.00	26,860.97	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
8	Հագվի համայնքում բնապահպանական ծրագրերի իրականացում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	44,040.00	44,034.69	Համայնքային բյուջե	ավարտված է

9	Հաղպատ համայնքում բնապահպանական ծրագրերի իրականացում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	17,500.00	17,075.60	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
10	Օձուն համայնքում բնապահպանական ծրագրերի իրականացում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	53,600.40	53,600.10	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
Ընդամենը		0.00	245,732.30	245,643.56		
Ընդամենը Գյուղատնտեսություն և բնապահպանություն		3,690,000.00	513,171.60	439,945.77		
ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐ						
ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՇԽՆՈՒԹՅՈՒՆ						
1	Ա/6 Մ6 Վանաձոր-Ալավերդի-Վրաստանի սահման Վանաձորի Նարեկացի փողոցի հիմնանորոգում (Մ6 - ճանապարհի ջրահեռացման կարգավորում)	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	19,670.00	19,670.00	ՀՀ Պետ բյուջե	ավարտված է
2	Հ-24 Գյուլագարակ-Թումանյան կայարան Մ-6 ա/ճանապարհի Կուրթան համայնքի տարածքում գտնվող 2 կամուրջների հիմնանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	17,257.00	17,257.00	ՀՀ Պետ բյուջե	ավարտված է
3	Մ-3 Մարգարա-Վանաձոր-Տաշիր-Վրաստանի սահման Գարգար գյուղի կամրջի կարգավորիչ պատերի հիմնանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	27,339.00	27,339.00	ՀՀ Պետ բյուջե	ավարտված է
4	Ա/Ճ Մ-6 Վանաձոր-Ալավերդի-Վրաստանի սահման կմ 32+240 կամուրջի հիմնանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	9,000.00	9,000.00	ՀՀ Պետ բյուջե	ավարտված է
5	Վանաձոր համայնքի ճանապարհների վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	0.00	300,000.00	ՀՀ Պետ բյուջե	ավարտված է
6	Մարգարա ա/ճանապարհների պահպանում եւ շահագործում	250,000.00	68,001.00	68,010.00	ՀՀ Պետ բյուջե	ավարտված է
7	ք. Վանաձորի փողոցների ասֆալտապատում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	43,820.00	37,766.31	ՀՀ Պետ բյուջե	ավարտված է

8	ք. Սպիտակի փողոցների ասֆալտապատում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	20,000.00	18,369.50	ՀՀ Պետ բյուջե	ավարտված է
9	ք. Ստեփանավանի փողոցների ասֆալտապատում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	30,000.00	27,819.87	ՀՀ Պետ բյուջե	ավարտված է
10	Տաշիրի փողոցների ասֆալտապատում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	20,010.00	15,379.80	ՀՀ Պետ բյուջե	ավարտված է
11	Լեջան համայնքի ճանապարհների վերանորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	17,000.00	15,489.74	ՀՀ Պետ բյուջե	ավարտված է
12	Ալավերդի համայնքի Թումանյան փողոցի գետափնյա հենապատի վերանորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	7,000.00	6,190.77	ՀՀ Պետ բյուջե	ավարտված է
13	Գուգարք համայնքի ճանապարհների վերանորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	5,000.00	4,730.00	ՀՀ Պետ բյուջե	ավարտված է
14	Վանաձոր քաղաքի փողոցների ասֆալտապատում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	109,000.00	15,949.50	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
15	Ստեփանավան համայնքի ճանապարհների վերանորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	6,554.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
16	Ալավերդում կանգառի վերանորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	800.00	1,988.80	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
17	Շամլուղի փողոցների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	1,000.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
18	Գուգարք համայնքի ճանապարհների և կամրջի վերանորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	8,160.00	4,100.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
19	Դեբետ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	870.00	200.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
20	Շահումյան համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	887.80	1,156.70	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
21	Քարաբերդ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	1,000.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
22	Ֆիդետովո համայնքի ճանապարհների նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	6,088.30	0.00	Համայնքային բյուջե	
23	Կաթնաղբյուր համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	1,500.00	950.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
24	Կուրթան համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	1,030.00	0.00	Համայնքային բյուջե	

25	Վարդաբլուր համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	1,771.50	0.00	Համայնքային բյուջե	
26	Այգեհատ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	1,026.40	0.00	Համայնքային բյուջե	
27	Թեղուտ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	3,519.90	1,500.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
28	Ճոճկան համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	600.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
29	Մեծ Այրում համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	500.00	400.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
30	Նեղոց համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	400.00	400.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
31	Շամուտ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	100.00	200.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
32	Դաշտադեմ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	382.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
33	Լեռնահովիտ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	2,340.10	300.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
34	Կաթնառատ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	500.00	300.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
35	Ձյունաշող համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	400.00	200.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
36	Ձորամուտ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	830.00	360.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
37	Մեղովկա համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	511.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
38	Նովոսելցովո համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	310.00	200.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
39	Պրիվոլնոյե համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	4,000.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
40	Արևաշող համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	1,000.00	1,000.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է

41	Գեղասր համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	508.10	0.00	Համայնքային բյուջե	
42	Գոգարան համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	1,000.00	400.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
43	Լեռնավան համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	1,000.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
44	Լուսաղբյուր համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	600.00	570.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
45	Ծաղկաբեր համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	500.00	300.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
46	Կաթնաջուր համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	5,100.00	969.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
47	Ղուրսալի համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	950.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
48	Նոր Խաչակապ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	400.00	300.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
49	Շենավան համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	611.10	0.00	Համայնքային բյուջե	
50	Շիրակամուտ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	493.60	0.00	Համայնքային բյուջե	
51	Ջրաշեն համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	5,118.20	0.00	Համայնքային բյուջե	
52	Սարահարթ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	500.00	1,000.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
53	Սարամեջ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	714.40	714.40	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
54	Քարածոր համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	147.10	130.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
Ընդամենը			2,035,000.00	456,820.50	600,610.38	
ՋՐԱՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒՄ						

1	KFW-Գերմանական վարկային ծրագիր «Լոռի-ջրմուկոյուղի» ՓԲԸ-ի կողմից սպասարկվող համայնքներում ջրամատակարարման բաշխիչ ցանցերի կառուցում (համաֆինանսավորում KFW)	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	509,800.00	509,800.00	ՀՀ Պետ բյուջե	ավարտված է
2	Ավաբերդի համայնքի Սանահին թաղամասի ջրամատակարարման ներքին ցանցի վերանորոգում	30,000.00	30,000.00	19,964.84	ՀՀ Պետ բյուջե	ավարտված է
3	Ջիլիգա համայնքի ջրամատակարարման համակարգի վերանորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	15,000.00	14,990.00	ՀՀ Պետ բյուջե	ավարտված է
4	Եղեգնուտ համայնքի ջրամատակարարման համակարգի վերանորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	27,000.00	14,627.73	ՀՀ Պետ բյուջե	ավարտված է
5	Արևաշող համայնքի խմելու ջրագծի քլորատան կառուցում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	0.00	5,150.00	ՀՀ Պետ բյուջե	ավարտված է
6	KFW-Գերմանական վարկային ծրագիր «Լոռի-ջրմուկոյուղի» ՓԲԸ-ի կողմից սպասարկվող համայնքներում ջրամատակարարման բաշխիչ ցանցերի կառուցում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	1,529,400.00	1,529,400.00	Վարկային միջոցներ	ավարտված է
7	«Եվրոպական վերակառուցման» և «Ասիական բանկի» ծրագրեր «Հայջրմուկոյուղի» ՓԲԸ-ի սպասարկման տարածքում գտնվող 38 համայնքների խմելու ջրի մատակարարման և ջրահեռացման համակարգերի բարելավում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	607,500.00	204,500.00	Վարկային միջոցներ	ավարտված է
8	Ազնվաձորի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	300.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
9	Գուգարք համայնքի խմելու ջրհավաքի կառուցում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	1,260.00	1,184.57	Համայնքային բյուջե	ավարտված է

10	Եղեգնուտ համայնքի ջրամատակարարման համակարգի վերանորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	1,924.80	0.00	Համայնքային բյուջե	
11	Կաթնաղբյուր համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	1,739.80	0.00	Համայնքային բյուջե	
12	Պուշկինո համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	845.20	0.00	Համայնքային բյուջե	
13	Ուռուտ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	500.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
14	Արդվի համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	200.00	537.40	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
15	Թեղուտ համայնքի ջրամատակարարման ցանցի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	2,000.00	1,719.80	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
16	Ծաղկաշատ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	260.20	2,855.20	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
17	Հաղպատ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	1,000.00	883.20	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
18	Մարց համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	156.10	0.00	Համայնքային բյուջե	
19	Նեղոց համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	280.00	280.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
20	Շնող համայնքի ջրամատակարարման ցանցի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	2,612.30	2,502.75	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
21	Լեռնահովիտ համայնքի ջրամատակարարման ցանցի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	1,800.00	750.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
22	Կաթնառատ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	300.00	300.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
23	Ձյունաշող համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	200.00	200.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
24	Մեղովկա համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	400.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
25	Մեծավան համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	700.00	3,218.40	Համայնքային բյուջե	ավարտված է

26	Միխայելովկա համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	500.00	0.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
27	Նորաշեն համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	1,000.00	1,000.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
28	Պրիվոլնոյե համայնքի ջրամատակարարման ցանցի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	3,751.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
29	Արևաշող համայնքի ջրամատակարարման ցանցի ընդլայնում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	4,200.00	1,952.80	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
30	Գոգարան համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	500.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
31	Լեռնանցք համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	568.30	0.00	Համայնքային բյուջե	
32	Լեռնավան համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	1,200.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
33	Լուսաղբյուր համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	520.30	953.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
34	Ծաղկաբեր համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	1,000.00	1,600.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
35	Հարթագյուղ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	700.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
36	Ղուրսալի համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	980.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
37	Մեծ Պարնի համայնքի ջրամատակարարման ցանցի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	3,228.80	0.00	Համայնքային բյուջե	
38	Նոր Խաչակապ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	636.60	551.80	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
39	Շիրակամուտ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	325.70	0.00	Համայնքային բյուջե	
40	Զրաշեն համայնքի խմելու ջրամատակարարման ցանցի ընդլայնում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	8,500.00	0.00	Համայնքային բյուջե	

41	Սարահարթ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	598.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
42	Սարամեջ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	800.00	1,300.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
43	Սարատովկա համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	0.00	156.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
44	ք.Ախթալա համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	0.00	420.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
45	Աթան համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	0.00	377.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
46	Հագվի համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	0.00	90.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
47	Մղարթ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	0.00	136.20	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
48	Վարդաբլուր համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	0.00	599.94	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
49	Ուրասար համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	0.00	199.48	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
Ընդամենը			147,000.00	2,764,187.10	2,322,200.10	
ԳԱԶԱՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒՄ						
1	Արջուտ համայնքի գազաֆիկացման ներքին ցանցի կառուցում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	9,000.00	8,337.00	ՀՀ Պետ բյուջե	ավարտված է
2	Ստեփանավան համայնքի Աշոտաբերդ թաղամասի գազաֆիկացման ներքին ցանցի կառուցում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	18,000.00	16,779.93	ՀՀ Պետ բյուջե	ավարտված է
3	Պետրովկայի գազաֆիկացման ներքին ցանցի կառուցում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	20,000.00	19,720.00	ՀՀ Պետ բյուջե	ավարտված է
4	Շիրակամուտ համայնքի գազաֆիկացում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	15,200.00	23,800.00	ՀՀ ԿԱ ԳՏՏՀ ԾԻԳ	ավարտված է
5	Սպիտակի Գրիգոր Լուսավորչ թաղամասի գազաֆիկացում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	16,000.00	29,000.00	ՀՀ ԿԱ ԳՏՏՀ ԾԻԳ	ավարտված է
6	Ազնվածորի գազաֆիկացում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	96,100.00	0.00	ՀՀ ԿԱ ԳՏՏՀ ԾԻԳ	չի ֆինանսավորվել
7	Եղեգնուտի գազաֆիկացում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	0.00	8,000.00	«Միացյալ Ազգերի	ավարտված է

					Հարգացման Ծրագիր»	
8	Վահագնաձորի «Առվակ» մանկապարտեզի գազաֆիկացում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	0.00	314.00	«Փարոս» հիմնադրամ	ավարտված է
9	Եղեգնուտի գազաֆիկացում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	8,597.10	1,509.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
10	Կաթնաղբյուրի գազաֆիկացում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	5,094.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
11	Թեղուտի գազաֆիկացում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	2,100.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
12	Քարինջի գազաֆիկացում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	800.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
13	Ապավենի գազաֆիկացում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	292.60	0.00	Համայնքային բյուջե	
14	Արծնի համայնքի գազաֆիկացում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	261.60	0.00	Համայնքային բյուջե	
15	Միխայլովկայի գազաֆիկացում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	550.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
16	Պետրովկայի գազաֆիկացում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	1,139.20	0.00	Համայնքային բյուջե	
17	Պրիվոլնոյե համայնքի գազաֆիկացում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	550.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
18	Ծաղկաբերի գազաֆիկացում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	400.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
19	Մեծ Պարնիի գազաֆիկացում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	450.00	443.00	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
20	Շիրակամուտի գազաֆիկացում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	4,000.00	3,342.80	Համայնքային բյուջե	ավարտված է
21	Ջրաշեն համայնքի գազաֆիկացում	ՄՁԾ-ում գնահատված չի	7,000.00	0.00	Համայնքային բյուջե	
Ընդամենը		887,080.00	205,534.50	111,245.73		
Ընդամենը ենթակառուցվածքներ		3,069,080.00	3,451,742.10	3,034,056.22		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶ		9,913,721.00	54,770,662.60	40,539,961.76		

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

ՀՀ կառավարության 2009թ. հոկտեմբերի 1-ի թիվ 1130-Ն որոշմամբ հաստատված ՀՀ Լոռու մարզի 2010-2013թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրի 2013թ. գնահատված կարիքների և տարեկան աշխատանքային պլանի համեմատականը, ինչպես նաև 01.01.2014թ. դրությամբ փաստացի ֆինանսավորումը

(հազ. դրամ)

Հ/Հ	Ոլորտը (ֆինանսավորման աղբյուրը)	2013 թ. կարիքների գնահատման արժեքը ըստ ՄՀԾ-ի	2013թ. ՏԱՊ-ով նախատեսվող իրատեսական բյուջեն	ՄՀԾ-ի և ՏԱՊ-ի տարբերությունը	2013թ. փաստացի ծախսված գումարները	ՏԱՊ-ի կատարման տոկոսը
1	ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ, ՓՄՁ ԵՎ ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՀԱՏՎԱԾ	0.00	49,453,500.00	-49,453,500.00	33,820,000.00	68.39
1.1	ՀՀ պետական բյուջե, այդ թվում՝ սեփական միջոցներ վարկային միջոցներ					
1.2	Միջազգային կազմակերպություններ և դոնորներ					
1.3	Համայնքային բյուջե					
1.4	Մասնավոր ներդրողներ		49,453,500.00	0.00	33,820,000.00	
1.5	Այլ աղբյուրներ					
	ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՈԼՈՐՏՆԵՐ (2+3+4+5)	2,444,641.00	833,683.500	1,610,957.500	1,270,144.02	152.35
	ՀՀ պետական բյուջե, այդ թվում՝ սեփական միջոցներ վարկային միջոցներ		806,440.00		774,849.42	
	Միջազգային կազմակերպություններ և դոնորներ					
	Համայնքային բյուջե		27,243.50		4,494.60	
	Մասնավոր ներդրողներ		0.00		319,000.00	
	Այլ աղբյուրներ		0.00		171,800.00	

2	ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ	1,192,180.00	360,309.90	831,870.10	576,589.93	160.03
2.1	ՀՀ պետական բյուջե, այդ թվում՝		341,590.00		296,536.93	86.81
	սեփական միջոցներ		341,590.00		296,536.93	
	վարկային միջոցներ					
2.2	Միջազգային կազմակերպություններ և դոնորներ					
2.3	Համայնքային բյուջե		18,719.90		853.00	
2.4	Մասնավոր ներդրողներ		0.00		181,000.00	
2.5	Այլ աղբյուրներ		0.00		98,200.00	
3	ՄՇԱԿՈՒՅԹ ԵՎ ՍՊՈՐՏ	265,000.00	232,743.60	32,256.40	271,561.80	116.68
3.1	ՀՀ պետական բյուջե, այդ թվում՝		224,220.00		229,920.20	102.54
	սեփական միջոցներ		224,220.00		229,920.20	
	վարկային միջոցներ					
3.2	Միջազգային կազմակերպություններ և դոնորներ					
3.3	Համայնքային բյուջե		8,523.60		3,641.60	
3.4	Մասնավոր ներդրողներ		0.00		38,000.00	
3.5	Այլ աղբյուրներ					
4	ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ	310,000.00	235,630.00	74,370.00	417,092.29	177.01
4.1	ՀՀ պետական բյուջե, այդ թվում՝		235,630.00		243,492.29	103.34
	սեփական միջոցներ		235,630.00		243,492.29	
	վարկային միջոցներ					
4.2	Միջազգային կազմակերպություններ և դոնորներ					
4.3	Համայնքային բյուջե					
4.4	Մասնավոր ներդրողներ		0.00		100,000.00	
4.5	Այլ աղբյուրներ		0.00		73,600.00	

5	ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	677,461.00	5,000.00	672,461.00	4,900.00	98.00
5.1	ՀՀ պետական բյուջե, այդ թվում՝		5,000.00		4,900.00	98.00
	սեփական միջոցներ		5,000.00		4,900.00	
	վարկային միջոցներ					
5.2	Միջազգային կազմակերպություններ և դոնորներ					
5.3	Համայնքային բյուջե					
5.4	Մասնավոր ներդրողներ					
5.5	Այլ աղբյուրներ					
6	ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ	710,000.00	518,565.40	191,434.60	1,975,815.76	381.02
6.1	ՀՀ պետական բյուջե, այդ թվում՝		426,260.00		415,020.78	97.36
	սեփական միջոցներ		426,260.00		415,020.78	
	վարկային միջոցներ					
6.2	Միջազգային կազմակերպություններ և դոնորներ					
6.3	Համայնքային բյուջե		92,305.40		60,794.99	
6.4	Մասնավոր ներդրողներ				1,500,000.00	
6.5	Այլ աղբյուրներ					
7	ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ	3,690,000.00	267,439.30	3,422,560.70	194,302.21	72.65
7.1	ՀՀ պետական բյուջե, այդ թվում՝		10,000.00		40,807.21	408.07
	սեփական միջոցներ		10,000.00		40,807.21	
	վարկային միջոցներ					
7.2	Միջազգային կազմակերպություններ և դոնորներ					
7.3	Համայնքային բյուջե		7,439.30		3,495.00	
7.4	Մասնավոր ներդրողներ					
7.5	Այլ աղբյուրներ		250,000.00		150,000.00	

8	ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	0.00	245,732.30	-245,732.30	245,643.56	99.96
8.1	ՀՀ պետական բյուջե, այդ թվում՝		12,000.00		10,820.00	90.17
	սեփական միջոցներ		12,000.00		10,820.00	
	վարկային միջոցներ					
8.2	Միջազգային կազմակերպություններ և դոնորներ					
8.3	Համայնքային բյուջե		233,732.30		234,823.56	
8.4	Մասնավոր ներդրողներ					
8.5	Այլ աղբյուրներ					
	ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐ (9+10+11)	3,069,080.00	3,426,542.10	-357,462.100	3,034,056.22	88.55
	ՀՀ պետական բյուջե, այդ թվում՝		3,049,797.00		2,910,291.48	95.43
	սեփական միջոցներ		912,897.00		1,176,391.48	128.86
	վարկային միջոցներ		2,136,900.00		1,733,900.00	81.14
	Միջազգային կազմակերպություններ և դոնորներ				8,314.00	
	Համայնքային բյուջե		249,445.10		62,650.74	25.12
	Մասնավոր ներդրողներ					
	Այլ աղբյուրներ		127,300.00		52,800.00	
	Այդ թվում՝					
9	ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՇԽՆՈՒԹՅՈՒՆ	2,035,000.00	456,820.50	1,578,179.50	600,610.38	131.48
9.1	ՀՀ պետական բյուջե, այդ թվում՝		284,097.00		567,021.98	199.59
	սեփական միջոցներ		284,097.00		567,021.98	
	վարկային միջոցներ					
9.2	Միջազգային կազմակերպություններ և դոնորներ					
9.3	Համայնքային բյուջե		172,723.50		33,588.40	
9.4	Մասնավոր ներդրողներ					
9.5	Այլ աղբյուրներ					

10	ՋՐԱՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒՄ	147,000.00	2,764,187.10	-2,617,187.10	2,322,200.10	84.01
10.1	ՀՀ պետական բյուջե, այդ թվում՝		2,718,700.00		2,298,432.56	84.54
	սեփական միջոցներ		581,800.00		564,532.56	97.03
	վարկային միջոցներ		2,136,900.00		1,733,900.00	81.14
10.2	Միջազգային կազմակերպություններ և դոնորներ					
10.3	Համայնքային բյուջե		45,487.10		23,767.54	
10.4	Մասնավոր ներդրողներ					
10.5	Այլ աղբյուրներ					
11	ԳԱԶԱՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒՄ	887,080.00	205,534.50	681,545.50	111,245.73	54.13
11.1	ՀՀ պետական բյուջե, այդ թվում՝		47,000.00		44,836.93	95.40
	սեփական միջոցներ		47,000.00		44,836.93	
	վարկային միջոցներ					
11.2	Միջազգային կազմակերպություններ և դոնորներ				8,314.00	
11.3	Համայնքային բյուջե		31,234.50		5,294.80	
11.4	Մասնավոր ներդրողներ					
11.5	Այլ աղբյուրներ		127,300.00		52,800.00	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶ	0.00	54,745,462.60	-54,745,462.600	40,539,961.76	74.05
1	ՀՀ պետական բյուջե, այդ թվում՝		4,304,497.00		4,151,788.88	96.45
	սեփական միջոցներ		2,167,597.00		2,417,888.88	111.55
	վարկային միջոցներ		2,136,900.00		1,733,900.00	81.14
2	Միջազգային կազմակերպություններ և դոնորներ				8,314.00	
3	Համայնքային բյուջե		610,165.60		366,258.88	60.03
4	Մասնավոր ներդրողներ		49,453,500.00		35,639,000.00	72.07
5	Այլ աղբյուրներ		377,300.00		374,600.00	99.28

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3

Հայաստանի Հանրապետության 2013 թվականի պետական բյուջեով նախատեսված ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով ծախսերի կատարման եռամսյակային (աճողական) համամասնություններն ըստ ծրագրերի, ծախսատեսակների և կատարողների (առանց օտարերկրյա պետությունների և միջազգային կազմակերպությունների կողմից Հայաստանի Հանրապետությանը տրամադրված նպատակային վարկերի և դրամաշնորհների հաշվին իրականացվելիք ծախսերի)

հազար դրամներով

Բյուջետային ծախսերի գործառնական դասակարգման			Ծրագրի	ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԵՎ ԿԱՏԱՐՈՂՆԵՐԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄՆԵՐԸ	Առաջին եռամսյակ	Առաջին կիսամյակ	Ինն ամիս	Տարի
բաժին	խումբ	դաս						
				ՀՀ ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ				
08	02	07	05	Հուշարձանների ամրակայում, նորոգում և վերականգնում				
				այդ թվում՝				
				ՀՀ Լոռու մարզ	6,000.0	26,400.0	45,950.0	60,150.0
				գ. Քոբեր ե/կայարան Քոբայրավանք	0.0	6,400.0	12,950.0	17,950.0
				գ. Լոռի Բերդ «Լոռի բերդ» ամրոց	0.0	8,000.0	16,000.0	19,700.0
				ք. Ալավերդի Սանահինի վանք	6,000.0	12,000.0	17,000.0	22,500.0
				ՀՀ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ				
				այդ թվում՝				
02	01	01	02	Ռազմական կարիքների բավարարում				
				որից՝				
				Վանաձորում բնակելի շենքի վերանորոգում (48 բնակարան)	0.0	0.0	20,000.0	50,000.0
				Ստեփանավանում բնակելի շենքերի տանիքների նորոգում	0.0	23,000.0	33,000.0	33,000.0
				ՀՀ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԻ ԵՎ ԿԱՊԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ				
				այդ թվում՝				
04	05	01	01	Պետական նշանակության ավտոճանապարհների հիմնանորոգում այդ թվում՝				

				1. Ճանապարհների հիմնանորոգում,				
				այդ թվում՝				
				1.1 Միջպետական նշանակության ա/ճանապարհներ,				
				այդ թվում՝				
				Ա/ճ Մ-6-Վանաձոր-Ալավերդի-Վրաստանի սահման	0.0	6,982.9	13,670.7	19,670.0
				Վանաձոր քաղաքի Նարեկացի փողոցի հիմնանորոգում (Մ-6 միջպետական ճանապարհի ջրահեռացման կարգավորում)	0.0	6,982.9	13,670.7	19,670.0
04	05	01	03	Տրանսպորտային օբյեկտների հիմնանորոգում, այդ թվում՝				
				1. Միջպետական նշանակության ճանապարհներին, այդ թվում՝				
				Մ3-Գյուլագարակ-Թումանյան կայարան-Մ6 ճանապարհի վրա Կուրթան համայնքի տարածքում գտնվող 2 կամուրջների հիմնանորոգում	0.0	4,401.3	15,447.7	17,257.0
				Մ-3-Մարգարա-Վանաձոր- Տաշիր -Վրաստանի սահման Գարգար գյուղի կամրջի կարգավորիչ պատերի հիմնանորոգում	0.0	6,971.7	24,469.3	27,339.0
				Ա/ճ Մ-6-Վանաձոր-Ալավերդի-Վրաստանի սահման կմ 32+240 կամուրջի հիմնանորոգում	0.0	2,293.0	8,053.0	9,000.0
				ՀՀ ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ				
				այդ թվում՝				
09	06	01	02	Կրթական օբյեկտների հիմնանորոգում				
				այդ թվում՝				
				ՀՀ Լոռու մարզ	14,500.0	34,500.0	42,990.1	72,990.1
				«ք. Ալավերդու արհեստագործական ուսումնարան» ՊՈԱԿ	14,500.0	34,500.0	42,990.1	72,990.1
09	06	01	05	Կրթական օբյեկտների շինարարություն				
				այդ թվում՝				
				ՀՀ Լոռու մարզ	10,000.0	85,000.0	125,000.0	155,000.0
				գ. Մարցի միջն.դպրոց /նորի կառուցում/	10,000.0	85,000.0	125,000.0	155,000.0
				ՀՀ ԼՈՐՈՒ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ	0.0	3,000.0	3,000.0	3,000.0
				այդ թվում՝				
01	01	01	11	Գործադիր իշխանության, պետական կառավարման հանրապետական և տարածքային կառավարման մարմինների կարողությունների զարգացում	0.0	3,000.0	3,000.0	3,000.0